

Da 422

Hofbeamter
Mars 1847

D. CLAUDII FREES HORNEMAN

OBSERVATIONES

DE

HARMONIA LINGVARUM
ORIENTALIUM

EBRAICAE, CHALDAICAE, SYRIACAE
& ARABICAE.

EDITIO ALTERA

HAUD FARUM AUCTA

IN PRÆLECTIONIBUS AB AUCTORE HABENDIS
AUDITORUM USUI DESTINATA.

HAVNIAE 1826.

TYPIS DIRECTORIS JANI HOSTRUP SCHULTZII,
S. R. MAJEST. ET UNIVERSITATIS TYPOGRAPHI.

D. CLODII LIEBES HORNIEMAN

OBSERVATIONES

DE

HARMONIA TINGAVARUM
ORIENTALIUM

EBRIACAE CHITADICAE SYRIVACE
VRAIDICAE

IN LIBRIS HODOMINIS AB AUTORE HABENDIS
ALPHONSIUS 1801 DESTINATA

ALPHONSIUS 1801 LIBRIS VACUA

IVANAE 1800.

LIBRIS HODOMINIS AB AUTORE HABENDIS
ALPHONSIUS 1801 DESTINATA

easdem, ut numerum earum sub seqven-
tibus literis augere, supervacuum esse
existimaverim.

Lectores autem precari liceat, ut in-
primis attendant ad illas Ebræorum lite-
ras, quas duplices habent Arabes, &
de quibus diximus p. 19. sq. Nisi se-
dula habeatur harum literarum ratio, ac-
curata institui nequit dialectorum orien-
talium comparatio. Ipsius *Castelli* Lex-
ico orientali heptaglotto non recte uti
possunt lectores, nisi observaverint, vo-
ces Arabicas, ad literas Ebraicas Zain
Schin cet. pertinentes, haud raro sub

Daleth Thau cet. a *Castello* esse positas;
cujus rei exempla in nostra dialectorum
clave passim occurrunt.

Linguæ populorum, *proprie* dicen-
dorum *orientalium*, *Ebræorum*, *Chal-*
dæorum, *Syrorum* atque *Arabum*,^{*)} dia-

---

*) Quibus, harmoniam linguarum si spectes, addi possunt *Samaritani Æthiopesque*, quorum linguas duo præcipue viri insigni studio excoluerunt: *istam* quidem *CHRISTOPHORUS CELLARIUS*, *hanc* vero *JOBUS LUDOLPHUS*: A primo habemus *Literas Samaritarum ad JOBUM LUDOLPHUM* datas, cum notis *LUDOLPHI* editas a *CHRISTOPH. CELLARIO*, *Cizæ 1688*. — *Horas Samaritanas una cum Grammatica, & Indice Vocabulorum*. ed. 2. *Francof. & Jenæ 1705*. — *Collectanea Historiae Samaritanæ*. Quibus addi possunt *Exercitationes Critico - Historicæ* in utrumque *Samaritanorum Pentateuchum*. *Auctore FRID.*

lecti cognatæ esse videntur, a lingua
antiquissima*) orientali, Aramæo-Cana-
nitica, sive, ut aliis placuit, Semitica,

SCHWARTZ. Witteb. 1756. Ab altero habe-
mus Historiam Æthiopicam. Francof. ad. M. 1681.
& Commentar. ad eand. ibid. 1691. Lexicon Æthio-
picum una cum Grammatica Æth. & Confessione
fidei Claudii Regis Æth. edit. a JO. MICH.
WANSLEBEN. Lond. 1681. Ultimus libellus
seorsim editus est a JOH. HENR. MICHAELIS.
Halæ Magdeb. 1702.

- *) Quænam fuerit lingua hominum primæva, omniumque antiquissima, determinari haud potest; sed tamen canæ antiquitatis vestigia in orientalibus linguis inveniuntur. (Vid. Rommershausen Entwurf zu einer Einleitung in d. a. L. Sect. II. §. IX. p. 46. sq.) Omnia argumenta, quæ, pro Ebraicæ linguæ divinitate prolata, h. l. refutat Rommershausen, valent tamen ad antiquitatem linguarum orientalium demonstrandam: Atque huc etiam referri meretur congruentia, quæ reperiuntur inter nomina figuræque literarum orientalium: v. c. WAW (uncinus) & nomen & figuram (etiam in Alphabetis vetustiori-

forte dicenda,*) olim emortua, omnes
exortæ.**) Hi vero populi solis literis
Consonantibus, quæ a dextra versus si-

bus) uncini habet. (Vid. BÜTTNER. Vergleichungs-Tafeln der Schriftarten verschiedener Völker. Tab. I. II.) Sic etiam ՚, ՚, ՚, ՚, coll. *Alphab. Chin.* a de Guignes edit. (*Memoires de l'Academie des Inscriptions.* Tom. XXIX.) cet. Qvo quidem admissiculo primus Alphabeti orientalis antiquissimi inventor literas dissentium memoriae facillime impri- mire potuit. Ab oriente vero in occidentem translatas fuisse literas, ostendit ipsa comparatio Alphabetorum orientalium cum occidentalibus, (Vid. *Nouveau Traité de Diplomatiique par DEUX RELIGIEUX BENEDICTINS.* a Paris 1750. Tom. I. Tab. VII-IX.) testantur ipsi Graecorum historici. (Vid. *HERODOTI Histor.* l. V. c. 58. p. 399. ed. Wesselingii.)

*) Vid. ROMMERSHAUSEN. l. c. p. 68. sq. Cum hoc libro conjugandæ sunt Michaelis & Eichhornii introdd. in V. T.

**) Fere ut Germanica, Danica & Svecica cognatae sunt dialecti, ex antiqua lingua Gothicâ, in UL-

nistrām scribebantur, uti solebant. Unde
factum est, ut mos fere vulgaris fuisse
videatur populis orientalibus plerisque,
scripta sua *solis Consonantibus* consig-

---

*PHILÆ versione Biblorum, ab IHRIO Upsaliæ
edita, adhuc superstite, ortum trahentes.* Harmoniam vero quatuor harum dialectorum orientalium negare, idem foret, ac si quis harmoniam linguae Germanicæ cum Danica Svecicaque negare vellet. Fatendum tamen est, viros, linguarum Syriacæ & Arabicæ peritos, illis ad Biblia sacra Ebraica illustranda non semper caute satis usos fuisse. Causas vero hujus abusus indagare, certasque regulas linguis istis recte utendi tradere, operæ quidem pretium, sed a scopo nostro præsente nimis alienum est: Legantur ea, quæ hac de re habent J. D. Michaelis (Abhandl. v. d. Syr. Spr. Goetting. 1768. it. Beurtheilung der Mittel, welche man anwendet, die ausgestorbene Hebräische Sprache zu verstehen. ibid 1757), & Joh. Frid. Schelling (Abhandl. v. d. Arab. Spr. Stutgard 1771.)

nare; quæ tamen scripta usus atque ex-
ercitationis quotidianae ope adeo facile
legere atque intelligere potuerunt linguae
suæ vernaculæ periti, ac si *Vocalibus* simul
notata fuissent. Fuerunt vero *Consonan-*
tes quatuor horum populorum, quarum
figuræ formæque sequioribus subinde tem-
poribus varias subierunt mutationes, a
priscis inde temporibus numero XXII. Ha-
rum vero *figura*, tam *separata*, quam
connexa, *media* & *finalis*, in Codi-
cibus impressis hodie usitata, *nomen de-*
niique, *appellatio* s. *sonus*, *valor numericus*
& *ligatura* ex sequente tabula patebunt,

cui annexum est initium Ev. Marci Syr.,
in appendice continuatum, et initium Cor-
rani Arab.

C. I.

DE LITERIS CONSONANTIBUS.

§. I.

Literæ (a) (b) cet. tabulam præcedentem spectant.

(a) *E*st quidem hodiernus literarum Arabicarum *ordo*, quem quoque Lexica exhibent, ab eo, quem nos proposuimus, admodum diversus, talis nimirum: ﻑ, ﻂ, ﻢ, ﻪ, ﻮ, ﻊ, ﻉ, ﻆ, ﻖ, ﻒ, ﻕ, ﻚ, ﻞ, ﻢ, ﻙ, ﻮ, ﻢ. Illum vero hoc antiquiorem esse, partim ex analogia reliquarum dialectorum, partim ac præcipue exinde colligere licet, quod *Arabes* antiqui diebus septimanæ nomina tribuerint, *ex* literis Alphabeti antiqui tali modo composita, i.e. *primæ* *quatuor* *literæ*, *أبج*, *Diem Saturni*, qui *Arabibus* *primus* erat in septimana, indicarent; *tres sequentes*, *هـوـز*, *Diem Dominic.*; porro *tres sequentes*, *حـطـي*, *Diem Lunæ*; *quatuor deinde sequentes*, *كـلـمـا*, *Diem Martis*; tum *quatuor sequentes*, *رـيـمـا*,

Diem Mercurii; & quatuor denique ultimæ, bus
 قمرشة، *Diem Jovis, significarent. Diei Veneris pra-*
 nullum ex Alphabeto antiquo, quod sex novis Eb-
 literis adhuc carebat, nomen supererat. Illum nu-
 igitur, plane ut *Ebræi, Chaldæi, Syrique, Ara.* MS.
bes vocarunt ﴿ءَلْيَه﴾ (ο: *vesperam q. d. vespera* tine-
 s. *præparatio ad Sabbathum Gr. παρασκευη* in N. T.) Bib.

(b) A X ad XX resumendi sunt numeri ma-
 simplices I-IX, & cum numero X combinandi bli-
 ita, ut נ sit. XI, כ XII, ג XIII. cet. Ob-
 servandum tamen est, Judæis recentioribus, nimia die
 superstitione ductis, moris esse, numerum XV fac-
 non ה, sed כ scribere; ne scilicet nomen Ne-
Jovæ, ה, profanare viderentur. Atque hic nu-
 merandi modus per literas, etiamsi antiquus &
 forte cum litteris orientalibus a CADMO¹⁾ e-
Phoenicia in *Græciam* translatus fuisse videatur;
 unicus tamen non est, quo usi sunt populi orien-
 tales. Etenim integris quoque vocibus, de qui-

¹⁾ *Cadmus ο: homo orientalis s. ex oriente veniens;*
 vid. *Herod. l. c. φοινικες*, inquit, ἔτοι δι ουν
Καδμω απικομενοι... εισηγαγον διδασκαλια εις τας
Ἐλληνας και δη και γραμματα....

ltimæ, bus infra dicemus, numeros suos (in scriptis
Teneris præcipue Poeticis & contractibus publicis veteres
novis Ebraï) exprimere solebant. Immo posterior hicce
Illum numerandi modus in textibus Bibliorum, tam
Ara- MStorum, quam impressorum, hodie solus ob-
espera tinet. Nec tamen, nisi assumendo numeros, in
N. T.) Bibliis olim quoque literis scriptos, quam pluri-
numeri mæ difficultates, quæ in varietate numerorum Bi-
binandi blicorum deprehenduntur, facile tollentur: Sic v.
Ob- c. *Judic.* VIII, 10. *Flavius Josephus*²⁾ pro ho-
nimia dierno numero XV certe legit XVIII. Error
nomen XV facillime oriri potuit ex permutatione των Ἰωνίων & Ιωνίων.
ic nu- Nec obstat huic hypothesi, quod Judæi recentio-
res literis Ἰωνίων ad numerandum nunquam utun-
tus & tur: A recentioribus enim ad antiquiores conclu-
e) e dere non licet; Immo vix credibile est, antiquos
eatur; Judæos tali superstitione jam olim imbutos fuisse;
orien- Quin ipse quoque locus allatus aliique similes
e qui- potius contrarium suadent. Sic etiam II. *Sam.*
XXIII, 18. *Josephus*³⁾ aut pro Ιωνίων legit
eniens;

---

²⁾ *Antiquit. Jud. lib. V. c. VI. §. 5. p. 206. ed. Haverc.*

³⁾ *L. c. lib. VII. c. XII. §. 4. p. 340. ed. cit.*

aut pro ψΛΣ, ψψ cet. cet. Sunt vero etiam rationes, quæ suadent, antiquos Ebraeos, una cum Syris Arabibusque,⁴⁾ de præter duos commemoratos numerandi modos, tertium adhuc, usum nempe notarum numeri talium fere, qualium usus jamjam inter plerosque Europæ populos viget, agnoscisse. Scilicet: veri videtur simillimum, nostras numerorum notas 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 0. primas fuisse Alphabeti Ægyptiaci antiquissimi decem literas,⁵⁾ quibus, pro more aliorum populorum antiquorum, ad numerandum haud dubie usi sunt. Constat porro, Arabes, qui sub nomine Saracenorum occidentalem Europæ partem inundabant, has numerorum notas Europæis attulisse. Adhuc enim hodie iisdem notis, paululum

⁴⁾ De Chaldæis non nisi ex analogia reliquorum populorum colligere licet.

⁵⁾ Vid. Büttner. vergl. Taf. p. 13. coll. Tab. II. No. II. Ubi nostræ numerorum notæ in literis Ægyptiacis accuratissime expressæ inveniuntur. Cf. Comitis DE CAYLUS Recueil d'Antiquités Egyptiennes, Etrusques, Grecques & Romaines T. I. p. 65. sp. coll. Tab. XXI-XXVI. it. GATTERERI Elementa artis diplomaticæ universalis, T. I. pag. 66. 67.

quidem immutatis, nostris tamen similitudine formarum ad literas *AEgyptiorum* proprius accendentibus, eadem omnino, ac nos, ratione utuntur *Arabes*; ⁶⁾ Unde igitur patere existimo, notas numerorum *Arabicas* primis decem *AEgyptiorum* literis ortum debere. Quodsi vero jam porro consideraverimus, antiquos *Ebreos*, per tantum temporis spatium in *AEgypto* vitam degentes, vocabula haud pauca ex *AEgyptiaca* in suam translusse linguam; ⁷⁾ idem quoque cum notis nume-

⁶⁾ Figuras notarum *Arabicarum*, literarumque, quæ illis respondent, *AEgyptiacarum*, deficientibus typis, exprimere non possumus. Has quidem videbis apud Büttnerum (l. c.); illarum vero figuras, quas protulit Michaelis (*Gram. Arab.* p. 16.), easdem omnino in MStis Arabicis ipsi vidimus, numerum 4 si exceperis, quem quasi 3 inversum tali modo & scriptum reperimus. Observandum etiam est, pro figura *decima* (.) non raro usurpari quintam (0); quæ tunc fere ita 8 exprimitur. Est tamen, si figuræ notarum numeri in MStis antiquis Danicis atque Germanicis inspicias, nostrarum cum Arabicis similitudo major veriorque.

⁷⁾ V. c. *Jes.* XXIX. 4. אֹוב. *Gen.* VIII. 11. הַיּוּ. *Exod.* II. 3. *cet. coll.* *Gen.* VI. 14. *cet. Exod.* II. 5. *cet.* יְאָרָה. *Gen.* XLI. 2. וְנַחֲנָה.

rorum *AEGyptiacis* fieri potuisse facillime, nemo negabit. Immo id re vera ita factum fuisse, eo majori cum specie probabilitatis colligimus, quo facilius erit, mediante hac hypothesi, difficultates nonnullas textus Bibl. V. T., quæ alias inexplicabiles viderentur, tollere: Sic v. c. I. *Sam.* XI, 8. refertur, in exercitu regis *Sauli* inventa fuisse *trecenta millia Israelitarum*, & *triginta millia Judæorum*. *Josephus* vero⁸⁾ in suo Biblio. Ebraicor. exemplari h. l. certe legit: *septingenta millia Israelitarum*, & *septuaginta millia Judæorum*. Unde igitur ista textus Ebraici varietas? Optima, immo unica forte, textus *Josephi* cum hodierno *Masorethico* conciliandi ratio hæc esse videtur, ut ponamus, *Ebræos antiquos* notis numerorum *AEGyptiorum* una cum propriis suis literis ad numerandum usos fuisse: Sic vero, prouti hodie adhuc numeros scribunt *Arabes*, *numerus Biblorum nostrorum*, 300000, scriptus foret, ٣..... aut ٣00000; 30000 vero ita: ٣.... aut ٣0000; cum e contrario *numerus textus Jo-*

⁸⁾ L. c. lib. VI. c. V. §. 3. p. 235. ed. cit.

mo
eo
uo
tes
oli-
XI,
sse
lia
or.
ta
Ju-
rie-
phi
aec
otis
uis
ro,
es,
tus
...
Jo-

sephini, 700000, scriptus fuisset, ... aut 100000; 70000 vero ita: .... aut 10000. Jam vero, & in i (aut v. v.) facillime mutari potuisse, præcipue secundum *Alphab. Büttneri*, quis quæso non videt? Earundem quoque duarum literarum permutationem assumendo, conciliari potest II. *Sam.* XXIV, 12. cum I. *Chron.* XXI, 14. cet. cet. *Syri* denique suas quoque numerorum notas, easdem nempe, quas in *Inscriptionibus Palmyrenis* primus invenit *Swintonus*, habuisse videntur. Illæ vero notis numerorum *Romanorum* simillimæ sunt, modo ordine inverso scribuntur: e. g. VIII. ita fere scribebant *Palmyreni*, IIIV. cet.⁹⁾)

(c) Similiter iterum, a XX ad XXX & porro, supplendi sunt numeri simplices ita, ut numerus major ad dextram scribatur: v. c. ל' Ebr. & Ch. est DXXIV. — *Literæ finales Ebr. & Chald.*, præter valorem numericum, quem in schemate indicavimus, cujusque ratione habita, sex novis literis *Alphab. Arab.* ex parte quidem

---

⁹⁾ Vid. *Philosophical Transactions Vol. LXVIII. p. II. for the Year 1754. p. 721-728. sq.*

respondent, *duplicem quoque usum criticum in*
textu Biblior. Ebraicor. examinando nobis præ-
bent: Partim enim, ut numeri considerati, va-
rietatibus nonnullis lectionum textus Bibliorum inter
se invicem conciliandis, emendandis inserviunt:
Sic v. c. II. Chron. XIII, 17. in hodiernis Bibliis
Masorethicis traditum legimus, in una clade a
Judæis occisa fuisse quingenta millia virorum
electorum Israeliticorum. Is vero numerus, quam
enormis? Sed tollitur maxima difficultas statuendo,
veram lectionem antiquam fuisse כָּל־הַבָּנִים : 20000
(qui tamen numerus satis certe magnus videtur),
eamque postea vitio descriptoris cuiusdam corrup-
tam, atque in, כָּל־הַבָּנִים, immutatam fuisse; quod eo
facilius fieri potuit, quo certius credidit scriptor,
ad solas literas attentus, כ, seorsim positum,
finale esse, adeoque scribendum, ה. cet. cet.
Partim vero etiam id habent utilitatis literæ fina-
les, ut earum ope voces, quæ omnes in *MS* *Stis*
Ebr. antiq. literis, æquali spatio a se invicem
distantibus, scriptæ sunt, haud raro distingvere
liceat. Ubi igitur in Bibliis Masorethicis literam
finalem in medio vocis scriptam invenimus, ibi

variam in cod. MStis lectionem suspicamur: *Jes.* IX,
 5. 6. שָׁלֹם לִמְרַכָּה, forte pro, sc. literis לִמְרַכָּה minus recte repetitis; uti & vice versa: v. c. *Nah.* II. 13. הַמָּה, forte pro, המה. Forsitan etiam inservierunt abbreviationi vocum in fine lineæ, ubi spatio scriptor carebat. Qvo quidem respectu literis dilatabilibus oppositæ fuerunt. Nec nunquam factum fuisse videtur, ut primi Bibliorum impressorum editores tali litera finali, vitiose posita, decepti, voces textus Ebraici minus recte divisorint; Quam in rem insigne aliquod exemplum huc proferam: 1 *Sam.* VI. 19. tollitur omnis difficultas pro, קְרֻמְשָׁׂׂם אֶלְעָלָה, legendo, קְרֻמְשִׁׂי אֶלְעָלָה.

(d) Nullam vocem in fine lineæ dividere amant Orientales. Tali igitur divisioni vocum evitandæ inserviunt, apud *Ebræos* quidem & *Chaldaeos* literæ dilatabiles, ¹⁰⁾ quæ tamen in MStis plures, atque etiam, prouti fert spatium lineæ, aut longiores aut breviores sunt, quam in impressis Codd.; apud *Arabes* vero *Syrosque*

¹⁰⁾ E. g. 1 *Reg.* V. 27. ed. Michaelis, cet.

lineolæ literas combinantes,^{۱۱)} quas, interdum quoque *ornatus gratia,*^{۱۲)} per totam fere lineaem extendere scriptoribus licet. Solent tamen descriptores *Codd. MStorum Ebr.*, ubi nudum remanet spatium lineaæ post vocem, quæ ultimam literam dilatabilem non habet, dilatationis loco in eadem linea ponere literas initiales vocis sequentis, quæ in sequenti linea prima occurrit; his tamen literis initialibus, quas vocis sequentis *customdem* merito vocamus, nullis vocalibus, sed duabus lineolis superimpositis, signatis: e. g. *Gen. I. 1.*

וְהִיא . . . . .

^{۱۳)} וְהִיא . . . . .

^{۱۱)} E. g. in *N. T. Ebr. X. 33. ed. Gutbir. cet.* & in *Corano Sur. II. 229. ed. Marac. cet.*

^{۱۲)} E. g. initio omnium *Sur.* in vocibus: ﷺ

^{۱۳)} Qvæ de literis *majusculis* [*aut* ab initio sectionis (*Gen. I. 1. cet.*), *aut* ut media libri litera (*Lev. XI. 42. cet.*) positis], *minusculis* & *suspensis* (quæ tamen interdum signa *lectionum variantium* & sensus alicujus mystici esse videntur, e. g. *Gen. II. 4. Jud. XVIII. 30. Ps. XXX. 14.*), *inversis* denique, *incisis* & *serratis* (quæ, sensu utplurimum *mystico* positæ, *incertæ* atque ex *vitio* forte primi scriptoris

(e) Quæ de vero literarum sono, quoad fieri potuit scribendo in *schemate expresso*, addi possunt, vivam docentis vocem requirunt. Cum vero in *Critica V. T.* nullius non sit momenti scire, quomodo Græci Bibliorum interpretes literarum Ebraicarum sonum exprimerent, brevem h. l. dabo conspectum literarum Græcarum, quibus, in *textu Ebræo suis literis exprimendo*, regulariter quidem usi sunt illi:¹⁴⁾)

N. Ut *spiritus lenis Græcorum* appellatur *analogæ vocali*, quæ ei adhæret, e. g. *Gen. I. 1.* βρ̄Ησιθ βαρΑ Ελωειμ Εθ.... v. 3. ονιΩμερ cet.

---

nonnunquam positæ eo potius videntur, quo certius est, *MSta antiqua* in iis exprimendis omnino variare) plura dicere solent Grammatici, inter minutias Masorethicas relata prudens omitto.

¹⁴⁾ Fontes hujus cognitionis sunt: 1) *Hexaplorum ORIGENIS columnæ secunda*, quæ integrum *textum Ebraicum Græcis literis descriptum* olim exhibebat; quam vero in editione Barthii totam, immo in ipsa editione Montefalconii fere totam, desideramus. 2) *Nomina propria Ebraica*, in *Græcis Bibliis V. & N. T.* occurrentia. 3) *Scripta PHILONIS, JOSEPHI, ORIGENIS, HIÉRONYMI* aliorumque, qui *versionibus Bibliorum Græcis critice* usi sunt.

Ante vero, notandum cum Chireck, sonat *E*,
plane ut **ה** infra e. g. v. 15. **לְהָאֹר**, **λαEιο**.

ב. *B.* e. g. v. 4. *ονταBδηλ.* *cet.* Etiam *MB*,
plane ut **ט** infr. e. g. ói ó. **פִּיקְבַּדְלָן**, **αΜΒαλεμ.**¹⁵⁾

ג. *I.* e. g. v. 16. *αΓαδολιμ.* *cet.*

ד. *A.* e. g. ib. **αγαΔολ.**

ה. *Omnino* ut **נ.** e. g. v. 1. *Ασαμαιμ.* v. 2.
θωΟν ... *θεΩμ.* v. 21. *λαμινεEμ.* *cet.* & s̄epissime
pro **וַיְחִי**, **ειEι.**

ו. *Conversivum futuri semper cum Schureck,
ΟΥ,* ex. vid. supr. At vero, quando quiescit in
Cholem, *Ω.* e. g. v. 5. *ιΩμ.* *Mobile* denique aut *Υ.*
e. g. v. 9. *ιναΤον;* aut *B.* e. g. *Math.* I. 1. *δαΒιδ.*
cet.

ז. *Z.* e. g. *Gen.* I. 11. *μαΖαρτε.* *cet.*

ח. *Semper* ut *litera quiescens, analoga
vocali,* quæ ei adhæret: (quia nimurum *Græci*
sonum istum orientalem ore omnino exprimere
nec voluerunt, nec potuerunt) e. g. v. 2. *ςοςΗ...*
μαραEφεθ. v. 4. *αΩσεχ.* v. 7. *μαδαΑΙθ.* *cet.*

¹⁵⁾ Ex quo vero loco pro *Ebr.* **ט** positum fuisse *M*,
colligere non audeo: Editio enim *Complutensis των*
ó legit, *αμβαλεμ.*

- E,   ט. *T.* purum: e. g. ν. 10. *Tωβ.* cet.
       י. *Quiescens, analoga vocali.* e. g. ν. 1. βρησΙθ'.
 IB,   ν. 2. θν*E.* cet. *Mobile vero aut I.* e. g. ν. 17. ονΙθεν;
 5)   *aut A.I.* e. g. C. XIV. 13. חַיִל, ονΑΙθεν.
       כ. X. non *K.* e. g. C. I. 6. βαθω*X.* cet.
       ל. *A.* ex. vid. supr. cet.
 2.   מ. *M.* ex. vid. supr. cet. *Etiam, MB,* uti
 me   נ. supr. e. g. C. XIII. 18. מְמֻרָא, μα*MBοη̄.*
       נ. *N.* ex. vid. supr. cet.
 ck,   ס. *S.* e. g. C. XIV. 1. ὁι ó; ΕλλαΣαρ.
 in   י. *Omnino ut Π.* e. g. C. I. 19. ραβι*H.* cet.
 T.   uno hoc *discrimine excepto, quod Græci Π,* cum
 uδ.   *Patach gnubbah notatum, exprimant, H;* ex.
       vid. supr. cet. — י. vero, cum *Pat. gnub.* not. aut
       A. e. g. C. I. 6. ραμ*A;* aut *E.* e. g. ν. 11. μαζαρ*E.*
       Est etiam nonnunquam Γ. e. g. C. XIV. 2. ὁι ó pro
       מה, עֲמָרָה, Γομορρα. cf. not. 23. p. 19.
 re   ט. *Φ.* ex. supr. *Haud dubie etiam Π. Exemp-*
       lum *vero nullum inveni.* *Etiam ΜΦ.* e. g. קְמָ.
       ὁι ó *ΜεΜΦις.*¹⁶⁾

16) Quid immo, si *Græc.* λαμπτας, cum *Ebr.* פִירַל,
       (fax) comparare liceat, observamus etiam, *Græcos*

Υ. Σ. e. g. *Gen.* I. 12. οὐθωΣες ααοεΣ. cet.

Π. Κ. e. g. *Gen.* I. 5. Καρα.

Ϟ. Ρ. ex. vid. supr.

Ϣ. Σ. e. g. *Gen.* I. 12. δεΣα εΣεβ. cet.

Ϙ. Θ. ex. vid. supr.

Qvamvis autem hunc indicem perfectum esse haud existimaverim, hoc tamen asserere audeo, appellationes literarum, a me allatas, atque etiam exemplis probatas, *regulares* certe & *frequentiores* esse; sed ipse opinor, plures aliasque earundem literarum appellationes continuata investigatione inventum iri; Est enim hic labor ejus generis, qui optime sensim perficitur.¹⁷⁾ Interea tamen nec id diffiteri licet, indicem appellationum harum literarum, quem alia occasione dedit cel. *Tych-*

pro, Ε, scripsisse *ΜΙΙ.* Et ita quidem, respectu habito ad trium istarum literarum sonum similem, tuto statui posse videtur, Græcos pro *Ebr.* Β, Μ, Ε, promiscue posuisse, *MB*, *ΜΙΙ*, *ΜΦ*.

¹⁷⁾ Cf. interea *JO. GRAFFMANNI Hypomnemata... ad illustr. hypoth. de Codd. Ebr. Gr.... (Halæ Magd. 1774.)*

senius,¹⁸⁾ non satis certum exactumue nobis videri. Ut enim taceam, quod nullis omnino exemplis appellations omnino *irregulares* atque *vagas*¹⁹⁾ literarum plnrimarum, a se prolatas probaverit *vir celeb.*, earum quoque nonnullas aperte falsas deprehendi E. g. ה ut ס; & l. c. p. 74. *Tychsenius* ita: *Deut.* III. 4. אֶרְגּוֹב ... אַרְגּוֹב Symm. περιμετρον ambitum. Quoniam Græce non aliter, ac αρχοφ scribi poterat, & הרחוב, quod ambitum denotat, eodem modo scribitur, dubitari nequit, quin הרחוב cogitaverit (Symmachus). Qvod si vero jam conferatur index noster supra expositus, fundamento haud satis stabili illam sen-

¹⁸⁾ *Tentam. de variis Codd. Hebr. generibus cet. pag. 60.* Quo facilius nimirum ad miram istam, *de versionibus Bibliorum Græcis*, non ex Ebrœo sed Græco Codice translatis, hypothesin probandam, viam sibi sterneret. Videtur enim cel. *Tychsenius* indicem suum non ex collatione exemplorum, sed ex proprio ingenio, ope scilicet arbitrariae similitudinis soni literarum, formasse. Sic vero, quam incertus sit iste, quis, quæso, non videat? Plura autem, quæ contra hypothesin *viri celeb.* jure forte moneri possent, nostri non est h. l. exponere.

¹⁹⁾ Sc. י, ו, & כ, ut K. כ, & פ. ut G. פ. ut D.

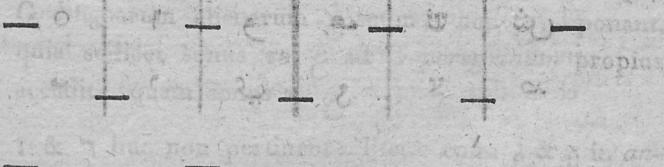

tentiam niti, nemo non videat, necesse est: *Græci* enim *regulariter* pro λ ponunt *I*, *X* vero pro Δ , vix unquam *X* aut pro λ aut pro Π . Mutuo quidem permutari potuerunt $\aleph$ & $\beth$; sed λ & Π nullo modo. Atque simili fere fundamento, quod pace viri celeberrimi dixerim, nituntur quamplurima exemplorum illorum, quibus hypothesin suam stabilire conatus est *Tychsenius*. Neque tamen facturum me operæ pretium existimo, si plura exempla protulerim, quæ quilibet lector, opere indicis, qvem supra dedimus, ipse facile inveniet.

Hoc vero loco aliam potius observationem, forte non minori attentione dignam, proferam: Quemadmodum *Græcis*, *Biblia Ebraica* suis literis transscribere, ita quoque *Ebræis*, *Chaldæis*, *Syris*, *Arabibusque*, immo pluribus forte populis antiquis, mos fuit, scripta linguarum alienarum propriis suis literis describere. Id quod inter ipsos orientales populos eo potius factum fuisse videtur, quo facilius tum illis erat, ob affinitatem linguarum, quarum maximum discrimen in literarum figura positum fuit, omnes suas linguas invicem, quodammodo saltem, intelligere: Sic vero

e. g. etiam hodie adhuc *Novum Testamentum Græcum, Syriace translatum, Ebraicis s. Chaldaicis literis descriptum habemus.* Nec ulla fuit *Ebraicis & Chaldaicis* in *Syrorum* literis exprimendis (aut vice versa) difficultas; quia, forma excepta, nulla inter illorum literas differentia intercedebat. Respectu vero *Alphabeti Arabici* aliqua orta est difficultas, & præsertim quidem quo ad sex literas, de quibus supra jam in ipso *schemate literarum & pag. 1.* diximus, sub sequenti lit. (f) et not. 23. plura dicemus. Hoc autem loco dabimus conspectum literarum, quibus uti solent *Arabes, Christiani & Judæi, isti quidem Syriacis, hi vero Ebraicis, ad literas Arabicas* exprimendas:

(2)

Arab.	Ebr.	Syr.	Arab.	Ebr.	Syr.
ا	א	ܐ	ك	כ	ܟ
ب	ב	ܒ	ط	ט	ܛ
ت	ת	ܬ	ظ	ظ	ܽ
ث	ת	ܬ	ع	ع	ܻ
ج	ج	ܓ	غ	غ	ܻ
خ	خ	ܚ	ف	ف	ܻ
د	د	ܕ	ك	ك	ܻ
ذ	ذ	ܻ	ل	ל	ܻ
ز	ز	ܻ	م	מ	ܻ
س	ס	ܻ	ب	ب	ܻ
ش	ש	ܻ	ه	ه	ܻ
ص	ס	ܻ	و	ו	ܻ
ض	ז	ܻ	ي	ي	ܻ

²⁰⁾ Non sine vitio hic certe positae sunt literae כ & ג pro מ & י. Atque etiam plures adhuc defectus in hisce Alphabetis *Ebr.* & *Syr.*, pro *Arab.* positis, reperiet is, qui cum clavi nostra dialectorum, infra proferenda, ea contulerit. Unde nec mirum est,

(f) Nec denique nullius erit momenti observare, nonnullas literas duplii forte appellatione ab ipsis olim *Ebræis*, *Chaldæisque* etiam & *Syris*, veluti hodie adhuc ab *Arabibus*, pronunciatas fuisse. Forent hæc literæ sex sequentes: ؽ (Ar. ظ & ظ),²¹ ئ (Ar. ئ & ئ), ؕ (Ar. ؕ & ؕ), ؔ (Ar. ؔ & ؔ), ؔ (Ar. ؔ & ؔ) & denique etiam ة (Ar. ة & ة).²²

Judæos recentiores, qui, licet ipsas literas Arabicas non callerent, ex Arabicâ tamen, antiquiorum scilicet vestigia prementes, linguam Ebraicam illustrare tentaverint, sèpissime, hoc nempe Alphabeto Ebraico seductos, errasse; ita ut v. e. pro ؤ Arab. Ebr. ؤ omnino quæsiverint. Quod tamen minus saltem regulare est; licet quidem Arabes nonnunquam in nominibus exoticis, præsertim vero Geographicis, pro G. linguarum alienarum ؤ satum, non ؤ, ponant, quia scilicet sonus ؤ ؤ ad G. peregrinum proprius accedit, quam sonus ؤ ؤ.

²¹⁾ ؽ & ئ huc non pertinent: literæ enim ؽ & ئ in antiquissimo Arabum Alphabeto jam aderant (vid. supr. p. 1).

²²⁾ Dubitavi equidem, an literam ة reliquis quinque annumerarem; quia nimisum ة Arab. in clave dialectorum regulariter quidem pro ؔ Ebr. est constitutum. Hanc vero difficultatem tollere mihi visa

Sic vero de his literis nostra fert sententia: *Ara* sup
bes olim totidem easque eodem ordine, ac *Ebraei*, nec
literas habuerunt (vid. *supr.* pag. 1). Fuerunt his
vero in Alphabeto *Arabico* sex in primis literæ, ren
quæ singulæ sono tam diverso pronuntiabantur, ut bici
diversus hic sonus vocibus, quibus una earum asse
inerat, licet reliquas literas radicales communes olim
haberent, & varium omnino sensum tribueret.²³⁾ *Ara*
Diversum hunc harum literarum sonum punctis sic

الله أكملوا دينكم

non colligetur ex Aliptis tamen. similiorum sci-
entiarum est distinctio observanda inter *primam* literæ ن
originam, vi cuius ad *Ebr.* ن sit referenda, & va-
lorum ejus secundum regulam *clavis dialectorum*,
in qua pro ن *Ebr.* poni debet. Sic & v. c. *Arab.*
respectu originis sua est ab *Ebr.* ن; & tamen
in *clavi dialectorum* regulariter ponitur pro *Ebr.*
ن. Praterea vero, cum pro ipsa litera *Ebr.* ن
in *clavi dialectorum* & ن & ش posite inveniantur,
eo potius illam religuis adjungere volui.

—²²⁾ E. g. ن sustinuit, fulcivit parietem; unde نيم
sustinens: firmus, perpetuus. Cor. XIII. 37. ed.

Mär. at ن contempsit, vituperavit; unde مذق
contemptus. Cor. VII. 18. Mar. — حرق Incendit,
combussit. Cor. XX. 95. Mar. at خرق sulcavit ter-
ram. Cor. XVII. 37. Mar. طرّ leniter terram hu-
mectavit ros; unde طر (Ebr. ط) Ros. Cor. XVII.

(*)

Ara superimpositis sensim notarunt lingvæ periti; do-
Ebræi, nec ipsi, satis saepe seduli, Grammatici literas,
 uerunt his punctis notatas, novas omnino literas declara-
 literæ, rent, atque his sex novis literis Alphabetum Ara-
 ur, ut bicum augerent. Jam vero quæritur: utrum certo
 earum asserere liceat, easdem sex istas literas ab *Ebræis*
 munes olim, *Chaldæisque & Syris*, veluti postea ab
 et. 23) *Arabibus*, diverso sono ore prolatas fuisse, &
 punctis sic voces, quibus inerat aliqua earum, diversum

eræ ش
 & va-
 citorum,
 Arab.
 tamen
 o Ebr.
 Ebr. ه
 niantur,

نیم
 37. ed.
 مدنیم
 cendit,
 t ter-
 m hu-
 XVII.

265. Mar. at ظ umbram fecit præbuitve. unde ظ
 (pro *Ebr.* צ Gen. IX. 8.) umbra Cor. IV. 55.
 Mar. — عرب *Arabica* & exactæ loquelæ fuit lin-
 gua ejus; unde عرب, plur. أعراب, *Gens Arabum*,
 spec. quæ urbes incolit: oppos. الرؤس، قبائل. Cor.
 IX. 22. Mar. at غرب ad occasum tetendit sol; unde
 nomen *Ebr.* غرب, *Vespera*, & Arab. مغرب (Ebr.
 מערב) *Occidens*. Cor. II. 109. 136. Mar. — صباخ
 dicitur, de eo, quod mane quis agit, e. g. proficisci:
 nom. in Or. Cor. XXXVII. 137. Mar. at صباخ est:
 spirando sonum emisit equus in cursu, sc. alium ab
 hinnitu (*Dan.* at pruste) Cor. C. 1. Mar. — Denique
 ترب in Conj. III. eodem tempore natus, coætaneus
 fuit, Cor. LVI. 56. Mar. at ترب culpavit, repre-
 hendit vehementer. Cor. XII. 92. Mar. — Immo
 innumera fere exempla similia in Lexicis inveniuntur.
 cf. infr. not. 46.

sensem accepisse? Quæ quidem quæstio, præcipue ob penuriam lingvarum istarum, vix quoad omnes sex literas allatas solvi posse videtur. — sed similis forte est origo quatuor Alphab. Pers. literarum, quae tribus punctis notantur; nimirum: بـجـهـ. — Non patitur hujus libelli scopus, ut materiæ, accuratiōri quidem examine dignæ, diutius inhæreamus; sed pauca tamen hæc monere liceat: inveniri omnino in ipsis Bibliis Ebraicis vestigia, non obscure signata, diversæ pronunciationis unius alteriusve harum literarum, quæ etiam vocibus, quibus inest illa litera, varium omnino sensum tribuit: sic v. c. verbum יְהֹוָה Gen. XLV. 17. unanimi interpretum antiquorum consensu dicitur de operatione jumentorum (aliarumve rerum ad iter instituendum necessariarum) itineris causa; quam quoque significationem tam ipsius loci contextus, quam analogia reliquarum lingvarum orientalium satis confirmant: est enim Chald. יְהֹוָה (Ps. LXVIII. 20. Thren. V. 5.) & Syr. يـهـ (Math. VIII. 17. Luc. XI. 46. Act. XXI. 35.) onus gestavit; unde nomen Syr. يـهـ (Gen. XLII. 27. Deut. I. 12. Act. XXI. 3.) onus, sarcina; sic

reci- vero verbum *Ebr.* referendum erit ad *Arab.* ظعن
 oad (cum *Da*), cuius significatio est, *migrare*, *iter*
 — *facere*; cuiusque derivatum ظعون dicitur de *Ca-*
 ers. *melo onerario*, *in itinere onus gestante*; alio
 um: vero loco eadem vox Ebraica aliam, & omnino
 ma- diversam, significationem habet: nimirum Jes. XIV.
 tius 19. vocem מטען per *confosso*s gladio vertendam
 eat: esse svadet interpretum omnium *antiquorum* con-
 gia, sensus æque, ac loci ipsius contextus; hæc vero
 nius significatio vocis derivanda erit ab *Arab.* طعن
 ous, (cum *Ta*), cui omnino competit notio, *hasta*
 sum *confodiendi*; quam quoque eandem vocem pro
 una- *Ebr.* טע l. c. posuit *Arabs Polyglott.* Varius
 de igitur sensus vocis טע haud dubie ex diverso
 ad sono literæ ט derivanda videtur: similia exempla
 usa; de pluribus literarum commemoratarum afferre,
 con- non admodum difficile fore, compertum habeo;
 tien- an vero de omnibus? nescio; vix vero a nonnullis
 (Ps. ad omnes, immo vix ex sola analogia Grammaticæ
 ath. Arabicæ recentioris ad antiquiores lingvas Ebraicam,
 onus Chaldaicam, Syriacam, quin ipsam Arabicam, in
 27. hac causa tuto concludere licet: satis enim constat,
 sic

quomodo, in sono literarum mutando, vim suam
inter omnes gentes exserat tempus.²⁴⁾

§. II.

De Divisionibus Literarum.

Literas dividere solent Grammatici: I.) respectu Organi, cuius præcipue ope proferuntur, in Gutturales. Palatinas. Labiales. Lingvales.

بۇ ئەنۋەنۇغا نەزەر ئەتىپ، بۇ ئەنۋەنۇغا نەزەر ئەتىپ،
 بۇ ئەنۋەنۇغا نەزەر ئەتىپ، بۇ ئەنۋەنۇغا نەزەر ئەتىپ،

- 24) De variis denique scriptionum generibus, quibus olim usi sunt, atque etiam hodie adhuc utuntur Syri Arabesque, vid. BUTTNERI t. c. Tab. I. No. 2. 3. coll. C. B. MICHAELIS Gram. Syr. pag. 3. §. II. (c). J. D. MICHAELIS de Vocalibus Syrorum §. III. ASSEMANI Bibl. Orient. T. III. p. 378. it. BUTTNERI t. c. Tab. I. No. 4. coll. ERPENII Gram. Arab. pag. 5. 6. 7. CHARDIN Voyage... T. III. p. 144. edit. in 4to. GATTERERI Elem. Diplom. in fine & Nouveau Traité de Diplomatique. T. I. Tab. IX. ad pag. 675. sq.

25) Arabibus omnes uno nomine lunares dictæ, eo quod nomen lunæ, لون, ab una earum incipit; aut etiam molles.

26) Arabibus solares, eo quod nomen solis, شمس, ab una earum incipit; aut etiam fortes.

Nos vero, rationibus, infra §. V. afferendis, ducti
 potius & ي Palatinis, Gutturalibus vero li-
 teris ְ & ִ excludere; atque loco ְ He quiescen-
 tis Ebraici & Chaldaici He mobile s. mappikea-
 tum, מ, ponere vellemus. — II.) respectu officii,
 quod præstant in vocibus formandis, in נ Rad-
 icales, quæ ipsam radicem s. primitivam vo-
 cum substantiam constituunt; quales sunt omnes
 literæ; & ב) Serviles, quæ ultra radicales literas
 accedunt: quales sunt Ebr. נ, ב, ה, ג, ט (id
 vero non nisi in conj. Hithpael positum pro ה
 characteristico hujus conjugationis, transposito
 cum prima radicali lit. ו. e. g. Gen. XLIV. 16.
 Jos. IX. 4. 12. immo forte etiam י simili modo
 post ז, ex analogia nempe trium reliquarum dia-
 lectorum: In Ebraismo vero Biblico nullum ejus
 rei exemplum inveni), י, כ, ל, מ, נ, שׁ, תׁ.
 Syr. ى, ڦ, ڻ, ڻ, ڻ, ڻ, ڻ, ڻ, ڻ, ڻ.
 Arab. أ, ب, ت, د. (id vero non nisi eodem mo-
 do, ac ט Ebr., pro י characteristico conj. VIII.
 post primam radicalem د, ن vel ي: e. g. Cor. III.
 48. XI. 32. Mar. cet.) ح, ط (id vero omnino
 ut د post primam radicalem د, ح, ط vel ط:

e. g. *Cor.* XXXV. 31. *Mar.* cet.) ﻑ, ﻂ, ﻂ, ﻦ,
 ء, ﻁ, ﻲ. Reliquæ omnes literæ semper sunt ra-
 dicales. Sunt vero Serviles iterum: A) Formati-
 væ, quæ radici necessario adjiciendæ sunt, ad
 determinandam significationem, quæ voci, vi for-
 mæ ejus, tribui debet; quare a Grammaticis *Arab.*
 dictæ sunt necessariæ; ab *Ebræis* vero termino
 quodam technico, *Heemanticæ*, eo quod isti ad
 literas *formativas* has septem, האמנתו, referre
 solebant; quorum tamen numero *Simonis* 70
 excludere voluit, licet id immerito (e. g. רבּו,
 כָּלְנוּ, אַקְוּ, עִרְוֹתָה, it. ו plur. verbor.); qui-
 bus vero potius in Gram. *Ebr.* *Chald.* & *Syr.* ad-
 denda est octava litera, שׁ (e. g. שְׁלָחַת, שְׁבָלַת,
 & conj. *Schafel Chald.* & *Syr.*) Hæ vero literæ
 serviles necessariæ iterum dividuntur in α) *Præ-*
formativas, quæ ab initio (quo etiam pertinent
 particulæ præpositæ ɔ: præfixa); β) *Epenteti-*
cas, quæ in medio; & γ) *Adformativas*, quæ
 a fine (quo etiam referenda sunt pronomina ap-
 posita ɔ: suffixa) radici adjiciuntur. Sunt porro
 literæ serviles B) *Abundantes* s. *Euphonicae*,
 quæ non necessario radici sunt adjiciendæ; atque

hæ iterum similiter sunt α) *Prosteticæ*, ab initio; β) *Epenteticæ*, in medio; & γ) *Paragogicæ*, in fine radici adjectæ; quamvis tamen *Paragoge Arab.* omnino, & forte etiam *Ebr.*, in verbis potius sub literis *adformativis* locum suum habebit, quia nimirum futurum paragogicum significationem futuri consuetam, tam in *Ebr.*, quam in *Arab.* lingva, nonnihil mutare videtur.²⁷⁾

§. III.

De sono diverso literarum scriptarum.

Jubent Grammatici *Syriaci* & *Arabici* literas nonnullas, in unione cum aliis consideratas, aliter, quam scribuntur, ore proferre. Sic vero *isti voleant*: 1) ʃ, inter duas vocales constitutum, legi ut ʃ: e. g. ʃʃ, oIar. ʃʃʃ, mIoIo. ʃʃʃ, koIem. ʃʃʃ,

²⁷⁾ *Divisionem* denique *literarum Arabicarum ratione societatis* in *compatibilis*, quæ se invicem in una dictione subsequi possunt, & *incompatibilis*, quæ minus, vide apud *Erpenium (Gram. Arab. p. 19)*; primarius ejus usus ad ea scripta pertinet, quæ punctis essentialibus literarum (de quibus etiam plura, ad sola MSta pertinentia, vid. l. c. p. 9) carent.

oIel. וְלָא, schoIel. cet. 2) וּ, cum substrata vocali וּ, ab initio vocis legi ut וְ: e. g. וְיַדְעָה, Ilad. cet. 3) וּ, primam radicalem, ante medium, וְ, legi mollius, ut וְ: e. g. וְתִּשְׁמַחֵד, Ehad. cet. hi vero: 1) literam וּ, a) ante וּ, legi ut וְ. e. g. عنبر, aMbaron; etiam in separatis vocibus: e. g. ביתן, miMbaiten. cet. 2⁸⁾) β) Ante reliquas omnes literas, gutturalibus exceptis, legi ut NG: e. g. انزـل, aNGzala; قـلـمـنـ، miNGkalbihi. 2⁹⁾) 2) literam וּ in fine nominum, ad genus foemininum, vel numerum pluralem, designandum, aut etiam augmenti gratia, legi ut וּ; sic vero ejus puncta asserunt ita וּ. e. g. خـالـفـاتـونـ, chalifaTon; nec dubium est, quin plurimae haec Grammaticorum regulae

²⁸⁾ Sic Lat. iMbibo; Gr. εΜβαλλω.

²⁹⁾ Sic Lat. iNcumbo, quasi iNGcumbo, Gr. ονΓκαλεω. Immo vestigia etiam variae talis pronunciationis literae וּ in lingua Ebræa invenimus; E. g. גַּבְרָה, portus ille insignis maris rubri, a Josepho (*Antiq. Jud. Lib. VIII. c. VI. §. 4.*) scribitur αστωΓγαβαρος. Cet. vid. Michaelis Colleg. Crit. in Ps. p. 115. 407. De Literis vero plura, his similia, infra sub *Dagesch* forti videbimus.

læ, aliquo saltem modo, in ipsa populorum istorum loquendi ratione fundatæ sint; quemadmodum etiam omnino exemplis aliorum recentiorum populorum illustrari, ipsaque facilitate pronunciationis comprobari possunt; eas tamen non omnino necessarias esse, ipsa res docet: sic enim v. canto & cet. in sermone Arabum quotidiano nunquam auditur.³⁰⁾

§. IV.

De permutationibus literarum.

Duplex est genus *permutationis* literarum, quorum unum ab altero probe est distingendum: Nimirum, facile inter se permuntantur literæ, I) *similes figura*, II) *similes sono*:

I) Quemlibet docet experientia quotidiana, literas, figuræ similes, tam in MStis, quam in im-
30) Id quod ex *Itinerariis* (e. g. *NIEBUHRII* nostri) quam plurimis in locis est conspiciendum; atque hæc haud dubie causa est præcipua differentiæ, quam in lingva Arabicæ, prouti ab eruditis in libris scribitur, atque a populo in vita communi ore proferatur, invenisse sibi visus sit *Niebuhrius*.

pressis Codd., facillime *inter se permutari*; quæ qvidem observatio Criticæ studentibus maximi est momenti: sic vero attendendum erit ad *varias formas*, quas *vario tempore* habuerunt literæ Alphabetorum orientalium.³¹⁾ Nobis tamen sufficiat, ex recentioribus *Alphabetis* literas, ob *similitudinem figurarum permutatu facillimas*, h. l. proferre.

Ebr.&Chald.

Syr.

Arab.

בְּנֵי מִצְעָפָסֶת כְּנֵרָהוֹזֶת حַמְּדָעָה

יְנֵרָחַטְעַקְשָׁת כְּנֵרָחַזְמָם חַטְעַקְשָׁת

נֵרָחַזְמָם חַטְעַקְשָׁת (32) חַטְעַקְשָׁת (33) חַטְעַקְשָׁת (34)

³¹⁾ Vid. infr. in appendice.

³²⁾ Vid. CAPELLI *Crit. sac.* p. 79. sq. T. I. ed. *Vogel*; aliarum quoque literarum Ebraicarum permutationes exemplis commonstravit idem *Capellus* l. c. p. 85. sq. immo plures omnino sunt literæ, in MStis diversis variæ, varia ob causas figura similes.

Vid. Michaelis or. u. erexit. Bibl. 1ster Theil S. 246. sq.

³³⁾ Atqve haec literæ in Bibliis Polyglottis sæpe viciose permuntantur.

³⁴⁾ Oritur permutatio harum literarum ut plurimum ex viciose positione, s. omissione punctorum diacriticorum, quæ in MStis sæpiissime plane omittuntur.

II) Distinctionis literarum, ratione organi,
 sive, quod idem est, similitudinis soni supra al-
 latæ, respectu habitu, sequentem regulam dare
 solent Grammatici: *literas ejusdem organi facile*
inter se permutari; quæ vero regula si valebit,
 quatuor literæ, נִנְחָן, quatenus in pronunciatione
 vocum *quiescere* amant, a reliquis separatae, in
 singulari classe ponantur, necesse est: vix enim נּ,
 aut, מּ, ut literæ quiescibiles consideratae, cum
 reliquis *gutturalibus*, וּ & פּ, quarum sonus ori-
 entalium proprius est, aut נּ, ut *quiescibilis*,
 cum reliquis palatinis, קְכָה, facile permutabuntur;
 licet quidem iisdem, ut *mobilibus* consideratis,
 cum reliquis, ad eandem classem relatis, nonnulla
 intercedat similitudo soni:

His igitur sita observatis, regulam de per-
 mutationibus literarum etalem dare liceat: *literas*
eiusdem organi, sive, si quod idem est, *similes*
sono, facile *inter se permutantur*: id vero est,
gutturales cum gutturalibus,³⁵⁾ *palatinæ cum*

³⁵⁾ Quibus tamen non annumerandæ sunt נּ & מּ, ut
 literæ quiescibiles consideratae.

palatinis,³⁶⁾ labiales cum labialibus,³⁷⁾ lingualibus, quiescibiles denique cum quiescibilibus; inservit autem hæc regula permutationibus literarum explicandis, non in una solum linguarum orientalium, seorsim considerata, verum etiam in omnibus quatuor linguis, *Ebraicæ, Chaldaicæ, Syriacæ & Arabicæ*, cum se invicem comparatis.

Quænam vero literæ inter se invicem sæpissime permutari soleant, ex ipsa demum inductione singulorum exemplorum fore determinandum.

Ista vero hoc loco colligere, scopo nostro haud convenient; potius vero brèvem hoc loco exhibebimus clavem dialectorum orientalium, *Ebraicæ, Chaldaicæ, Syriacæ & Arabicæ*, cuius ope in singulis dialectis literas, quæ pro singulari literis reliquarum dialectorum regulariter sint querendæ, simulque exceptiones à regulis otot,

³⁶⁾ Ad quas vero non referenda est litera quiescibilis,

³⁷⁾ Inter quas 1, non nisi ut litera mobilis considerata, locum habebit.

lin. qvot in nostros ceciderint oculos, facile invenient lec-
 cum tores; In causis vero harum exceptionum explicandis,
 ermu- & in ipsis regulis, de literis præsertim quiescilibus,
 a so- confirmandis, nonnulli plerumque usui erit regula ista
 erata, generalis, supra allata, de permutatione mutua li-
 librai- terarum, sono similium; sic vero:

1. נ. Ebr. regulariter quidem Chaldæis est נ,
 Syris ܵ, Arabibus ܵ: Exempla sunt:

Prima rad. נ: Ebr. אָבֶן, pater: Ch. אָבִן, Syr.
 אָבִן, Ar. أَبْنَى. — Ebr. אָבִיב, spica, arista virens:
 Ch. אָבִיב, Syr. ܵܵܵ, pro אָבִיב Ar. أَبْيَبٌ.³⁸⁾ — Ebr.
 אָבַד, abiit sine spe redditus; periiit: Ch. אָבַד,
 Syr. أَبَدَ, Ar. أَبَدَ. — Ebr. אָבֵל, tristis, lugens:
 Ch. אָבֵל, Syr. أَبَلَ, Ar. أَبِيلَ. — Ebr. אָגָם,
 palus, stagnum: Ch. אָגָם, Syr. أَغَامَ, Ar. أَجَمَ.
 — Ebr. אָנָן, pelvis, lagenaz: Ch. אָנָן. Syr.

---

³⁸⁾ Überiorem explicationem horum et sequentium exemplorum, quatenus nimirum significatio unius ex significatione alterius illustrari, omnesque inter se invicem conciliari possunt, si senectus permiserit aliquando proferam: initium factum est in Act. Acad. Havn. T. I.

אָרֶם, Ar. أَجْـانَةـ. — Ebr. אָרֶם, *homo*: Ch. אָרֶם, Syr. אָרֶם, Ar. أَرْـمـ. — Ebr. אָדָנִי: dominus, Deus: Ch. אָדוֹן, Syr. أَدْـنـ, Ar. أَدْـنـاي. — Ebr. אָזָל, abiit. Ch. אָל, Syr. عـلـ, Ar. أَلـ. — Ebr. אָזָל, frater: Ch. חָמֵן, Syr. مـنـ, Ar. خـمـ. — Ebr. אָחָר, posterior fuit, moratus est, distulit: Ch. אָחָר, Syr. אָשָׁם in Aphel. Ar. أَخْـرـ. — Ebr. אָל, fortis, Deus: Ch. אָל, Syr. عـلـ, Ar. أَلـ. — Ebr. אָכַל, co-medit. Ch. אָכַל, Syr. عـبـ, Ar. أَكـلـ. — Ebr. אָלְהָה, Deus: Ch. אָלְהָה, Syr. اللهـ, Ar. اللهـ. — Ebr. אָלָף, didicit: Ch. אָלָף, Syr. اللهـ, Ar. أَلـ. — Ebr. אָמָ, mater: Ch. אָמָ, Syr. اـمـ, Ar. أمـ. — Ebr. אָמָה, ancilla. Ch. אָמָה, Syr. نـاطـ, Ar. اللهـ. — Ebr. אָמַר, dixit, jussit: Ch. אָמַר, Syr. אָמַר, Ar. أَمـرـ. — Ebr. אָמַן, gemuit, planxit: Ch. אָמַן, Syr. أـمـنـ, Ar. أَمـنـ. — Ebr. אָנֵחַ, vehementius spiritum duxit, gemuit. Ch. אָנֵחַ in Ithpaal, Syr. أـلـمـ in Ethpaal, Ar. أـخـ. — Ebr. אָנָף, nasus, facies: Ch. אָנָף, Syr. نـفـ, Ar. أَنـفـ, a Rad. אָנָף. — Ebr. אָנוּף, pro, אָנוּף, tu, Ch. אָנוּף, Syr. أـنـفـ, Ar. أَنـقـ. — Ebr. אָסָר, vinxit, ligavit. Ch. אָסָר, Syr. سـارـ, Ar. أَسـرـ. — Ebr. אָשָׁר, thesaurus, repositorium, Ch. אָשָׁר, Syr. نـصـ, Ar. أَصـرـ. — Ebr.

אַרְנָבָה, *lepus*: Ch. אַרְנָבָה, Ar. اَرْنَبَةٌ, Ar. أَرْنَبَةٌ.
 — Ebr. אַרְנוֹת, *cedrus*: Ch. אַרְנוֹת, Syr. اَرْنُوْت, Ar. اَرْنُوْت.
 — Ebr. אַרְצָה, *terra, regio*: Ch. אַרְעָה, Syr. اَرْعَاهُ, Ar. اَرْعَاهُ.
 — Ebr. אַזְּדָה, *tertius*, *vid. Ex. sub v.* — Ebr. אַשְׁר, *propr. rem rei subjunxit*; hinc, *vestigia rei impressit*, hinc, *recte, & quasi secundum normam, aut, secundum vestigia impressa, incessit: probus fuit, in honore fuit, felix fuit, Ar. أَنْجَرُ*. — Ebr. אַחֲה, *venit. Ch. أَهْتَاه, Syr. اَهْتَاه, Ar. أَهْتَاه, pro أَهْتَاه, f. أَهْتِي. — Ebr. אַחֲתָן, *asina*: Ch. אַחֲתָן, Syr. اَحْتَانَ, Ar. أَحْتَانَ.*
 — *Secunda rad. נ:* Ebr. בָּאֵר, *puteus*: Ch. בָּאֵר, Syr. كَلْنَى, coll. verb. Arab. بَأْمَرُ, *sodit puteum*. — Ebr. בָּאֵב, *dolor*: Ch. بَأْبَاب, Syr. بَأْبَاب, Ar. كَبَّة. — Ebr. מְלָאֵךְ, *nuncius*: angelus: Ch. مَلَائِكَة, Syr. مَلَائِكَة, Ar. مَلَائِكَة. — Ebr. מְאֻחָד, *centum*: Ch. مَأْهَد, Syr. مَأْهَد, Ar. مَأْيَادَة. — Ebr. שְׁאָל, *petiit*: Ch. شَاءَل, Syr. شَاءَل, Ar. شَاءَل. — Ebr. תְּאַמָּן, *duplex, geminus fuit*: Ch. تَامَ, Syr. تَامَ in Aphel, Ar. قَامَ.

— *Tertia rad. נ.* Ebr. בָּרָא, *primus fecit, incipit: mentitus est*: Ch. بَرَأَ, Syr. بَرَأَ, Ar. بَرَأَ. — Ebr. בָּרָא, *creavit Deus*: Ch. بَرَأَ, Syr. بَرَأَ, Ar. بَرَأَ. — دَرَاؤَن, *dispersio, abjectio; a Rad.*

דָּרָא, *Ebr.* inusit. sed *Ch.* דָּרָא, dispersit: *Syr.* حَفَّنْ, & *Ar.* حَفَّنْ. — *Ebr.* חַטָּאת, peccatum: coll. *Ch.* חַטָּאת, *Syr.* verb. ut rad. حَطَّأَ, *Ar.* حَطَّأَ. — *Ebr.* חַלְקָה, scoria, spuma, *Ch.* חַלְקָה, *Syr.* حَلْقَة, *Ar.* حَلْقَة. (*Hamza* enim exstat loco τε ἡ.) — *Ebr.* חַמְצָה, lac coagulatum, f. *butyrum*. *Ch.* חַמְצָה, *Syr.* verb. ut rad. حَمَّصَ, *Ar.* حَمَّصَ. — *Ebr.* בָּרָא, clausit, custodivit, prohibuit: *Ch.* בָּרָא, *Syr.* بَرَأَ, *Ar.* بَرَأَ. — *Ebr.* מִלָּא, plenus fuit, & impletivit: *Ch.* מִלָּא, *Syr.* مَلَأَ, *Ar.* مَلَأَ. — *Ebr.* נָבִיא, propheta: *Ch.* נָבִיא, *Syr.* نَبِيٌّ, *Ar.* verb. ut rad. نَبَأَ. — *Ebr.* קָרָא, legit, clamavit, vocavit. *Ch.* קָרָא, *Syr.* قَرَأَ, *Ar.* قَرَأَ. — *Ebr.* שָׁנָא, odit. *Ch.* שָׁנָא, *Syr.* شَنَّا, *Ar.* شَنَّا.

Exceptiones.

א, ut litera *quiescibilis*, cum reliquis literis quiescilibus, וּ & יּ, atque etiam הּ, haud raro permutatur; ita tamen, ut

I. א, *Prima radicalis,*

- Chaldaeis* quidem saepissime fiat וּ vel יּ; id vero non solum frequentissime in variis ejusdem verbi formis, tum tamen

- Syr. manente litera, *analogia vocali præcedenti:*
 Ch. e. g. יְבֹר, מִבּוֹר, אָבוֹר, cet. a
 Ebr. Rad. Ch. & Ebr. *periit*; sed etiam, licet
 Ar. rarius, in literis radicalibus ipsis: e. g. אַת,
 חַמֵּא, not. accus., Ch. יְה — אֶחָד unus. Ch.
 Syr. וְחוֹד, ut & Ebr. יְחוֹד. אֵי, pro אֵן, vœ.
 clau- Ch. חַמֵּן, credidit:
 ple- Ch. אַנְמִין, pro חַמֵּן; id vero pro אַנְמִין in
 rad. Aphel; Raro denique etiam permutatur cum
 ut. אַנְמִין: e. g. Ebr. אֵיךְ, quomodo. Ch. הַיְקָה
 odit. ut & Ebr. הַיְקָה. אֱלֹהָן, com. gen.,
 teris illi, illi, isti: Ch. הַלְׁוִין.
 raro b) Apud Syros quoque similiter transeat in
 el.; o vel ו, tam in variis ejusdem radicis for-
 va- mis frequentissime; (immo etiam sic neglecta
 men ista vocalium analogia: e. g. Ebr. חַמֵּן,
 teris credidit: Syr. in Aphel חַמְטָה, pro, חַמְטָה;
 raro id vero pro, חַמְטָה. חַאֲבֹר, perdi-
 el.; dit Syr. in Aphel, חַבּוֹבָה;) quam in ipsis ra-
 va- dicibus diversis, e. g. Ebr. אַשְׁבָּה, hyssopus:
 men Syr. אַשְׁבָּה. אַשְׁר, cingulum: Syr. חַצְבָּה. Exemplum vero נ, prim. rad.,
 in ס Syr. mutatae nullum inveni.

c) *Arabibus vero denique transeat in ئ, و, vel ي. e. g. Ebr. אָרֶר, detestatus, execratus fuit. Ar. ئَرَدْ — Ebr. شَنْ, ignis: q. d. agilis & tremens. Ar. شَنْ — Ebr. أَمْر, dixit, jussit: Ar. مَوْ in conj. IV. Ebr. أَسْوَر, vinctus, captivus: Ar. مَسْوِر. — Raro denique, ob cognationem hujus literæ cum gutturalibus, sit ع. e. g. Ebr. حَنْ, pro حَنَنْ, nasus. Ar. حَنْفَ. Unde verb. عَنْف, عَنْفَ, in conj. V abhorruit, fastidivit: s. d. quia fastidium rei in naso conspicuum esse solet.*

II. ن, Secunda radicalis.

a) *Chaldæis haud secus, ac prima rad., sæpe sit ن v. ن: e. g. بَيْشَأ, Malum. a R. بَيْنَ — نُونَه, superbia: ut et Ebr. نُونَه, a R. نَاه. — Ebr. نَابَ: Ch. دِيَبَا, lupus; & رُوبَأ, ursus.*

b) *Syris quoque similiter, ut prim. rad., ○ vel ن; e. g. نَعْوَنَ, inopia, a R. نَعْوَنَ. — لَتَّافَ, lutum. a R. لَتَّافَ. — Ebr. نَابَ, cupivit. Syr. نَابَ. — Ebr. نَاه, pulcher fuit. Syr. نَاه.*

c) *Arabibus quoque similiter transeat in ♀*
vel ♀, his tamen literis; utpote ex ⌂ ortis,
signo ejus distinctivo plerumque notatis:
e. g. Ebr. בָּאֵר, est Ar. ⌂, puteus; Cor.
XXII, 46. & بُوْرَةُ, fovea. — Ebr. בְּאֵשׁ,
male habuit: fætuit: Ar. بَيْسَنْ, infelix,
miser, malis & damnis afflictus fuit: Cor.
XXII, 30. Unde nom. بَيْسَنْ, malum: Cor.
II, 178. (ed. Hinck.) clades: Cor. VI, 64.
& sic fit vox acclamatoria, vah! miserum!
in vituperio & detestatione usurpata: Cor.
II, 84. 87. 96. 120. (ed. Hinck.)

III. נ, Tertia radicalis.

a) *Chaldaëis sæpissime fiat נ, idque adeo*
frequenter, ut promiscue fere, in ipso
saltem Ebraismo biblico, scribatur נ &
נ; Haud raro quoque fit נ, vel נ, sæpius
נ: e. g. Ebr. בְּרָא incepit, mentitus est:
Ch. בְּרָה & בְּרָה: cet. cet. — Ch. בְּהָה, &
בְּהָי. — Ebr. בְּרָאֹן: dispersio, abjectio
coll. verb. Ch. דְּרָא, רְרָה, & דְּרָוִי, spar-
sit, dispersit. — Ebr. נְחָא, ille: Ch. חַוִּי
& חַוִּה.

- b) Syris quoque haud raro fiat o vel א, saepius tamen א, rarius ס. e. g. *Syr.* לְכָוֹן, *caligo.* coll. *Ebr.* חַכְבָּא, in *Hiphil*, abscondit. — *Ebr.* חַטָּאָה, peccatum *Syr.* לְכָוֹן. — *Syr.* לְאַלְפָה, lectio: coll. verb. *Ebr.* קְרָא.
- c) Arabibus denique haud raro fiat ג, vel ي: e. g. *Ebr.* רִפְאָה, resarcivit, sanavit: *Ar.* فَاعْلَمْ, pro فَيْ وَفَيْ v. id. q. قَاعِدْ, sed in fut. يَرْفَعْ & يَرْفَعِي.

Exceptiones specialiores.

¶ *prima rad.* Arabibus raro fit ת per singularem anomaliam, cuius ratio in VIIIva *Arab.* *conjug.* quærenda est: e. g. *Ebr.* תִּנְחַזֵּק, cepit, prehendit. *Ar.* لَخَذَ & لَتَقَبَّلَ. — Id quod forte etiam nonnunquam accidit apud *Syros Chaldæosque*, orta scilicet occasione ex *conjugationibus eorum passivis*, in quibus certe non solum A *præform.* *conjug.* *Aphel*, sed etiam ipsa *prima rad.* saepissime transit in T: e. g. a *Rad.* מְגַלֵּת *gemuit*, in *Et-paal* fit מְגַלֵּת pro, מְגַלֵּת, quasi foret a *Rad.* מְגַלֵּת, cet. cet.

epius 2. ב Ebr. regulariter quidem Chaldæis est, ב,

con- Syris ב, Arabibus ב: Ex. gr.

Syr. verb. Prima rad. ב ב: Ebr. בָּאֵר supr. p. 35. Ebr.

י: בָּאַשׁ, male habuit; etiam: male oluit, foetuit, dis-

perit: Ch. בָּאֵשׁ, Syr. בָּאֵשׁ in Ethpeel, Aphel,

& Ethpaal, Ar. بَيْسَن. — Ebr. בְּרָא & בְּרָא supr.

vit: p. 35. — Ebr. בִּין vel בֵּין, manifesta & aperta

d in fuit res, q. d. distitit ab aliis, hinc transitive: novit,

intellexit: Ch. vel בִּין, Syr. بَيْنَ in Etphaal, Ar.

sin- بָּאַנְ, rapuit, deprædatus est. Ch.

rab. בָּאַזְ, pro בָּאַזְ, Ar. بَزْ. — Ebr. בָּזֵר,

pit, spar- sit, dispersit: Ch. בָּזָר, Syr. أَبَزَنْ, Ar. بَزَلْ. —

Ebr. בָּטָלְ, cessavit: periit: Ch. בָּטָלְ; Syr. طُلُ,

Et- Ar. بَطْر. — Ebr. בָּטֶן, venter, uterus: Ch.

ad. Syr. بَطْنَ, Ar. بَطْن. — Ebr. בֵּית, propr. locus,

que, ubi quis commoratur; hinc, pars interior rei;

rum domus; sepulchrum; carcer; urbs; familia: Ch.

rm. Syr. بَيْت, Ar. بَيْت. — Ebr. בְּכָה, flevit.

pis- Ch. בְּכָה, & Syr. بَكَنْ, Ar. بَكَأָ. — Ebr.

Et- בְּכָרְ, primogenitus: Ch. בְּכָרְ, Syr. بَكَرْ, Ar.

ad. كَرْ. — Ebr. بَلָل, madefecit, perfudit: miscuit,

confudit: Ch. بَلَالְ & quadril. Syr. حَلَالْ

& quadril. حَلَالْ, Ar. بَلْ & quadril. بَلَالْ. —

Ebr. בָּלָה, usū tritus & consumtus fuit: inveteravit: *Ch.* בָּלָה & בָּלָה, *Syr.* بَلَهُ & بَلَهُ, *Ar.* بل الع salutis pro بلو. — *Ebr.* بَلَمْ, clausit, propr. os: constrinxit: *Ch.* سَلَمْ, *Syr.* سَلَمْ, *Ar.* سَلَمْ. — *Ebr.* بَلَعْ, *Ch.* بَلَعْ, *Syr.* بَلَعْ, *Ar.* بلع. (est vero *Syr.* بَلَعْ, vicit, *Ar.* بلع) — *Ebr.* بَنَاه, ædificavit: auxit familiam: procreavit liberos: *Ch.* بَنَاه, *Syr.* بَنَاه, *Ar.* بَنَاه. — *Ebr.* بَسَر, fructus immaturus & acerbus: *Ch.* بَسَر, *Syr.* بَسَر, *Ar.* بَسَر. — *Ebr.* بَعْدَن, quæsivit, interrogavit, petiit: *Ch.* بَعْدَن, *Syr.* بَعْدَن, *Ar.* بعدنا. — *Ebr.* بَعْط, calcavit, recalcitravit: ingratus fuit: *Ch.* بَعْط, *Syr.* بَعْط, *Ar.* nom. بيعاط. — *Ebr.* بَعْل, habuit, possedit rem v. potitus est ea; conjux v. maritus fuit s. factus est: amavit: imperavit: *Ch.* بَعْل, *Syr.* بَعْل, *Ar.* بَعْل. — *Ebr.* بَغْل, cepta, cepe: *Ch.* بَغْل, *Syr.* بَغْل, *Ar.* بَغْل. — *Ebr.* بَقْعَ, frustum, segmentum: hinc, quæstus, lucrum injustum: *Ch.* بَقْعَ, *Syr.* بَقْعَ, *Ar.* بَقْعَ. — *Ebr.* بَكَر, oppos. ταῦν, bos, pecus, armentum majorum animantium: *Ch.* بَكَر, *Syr.* بَكَر, *Ar.* بَكَر. — *Ebr.* بَرَد, grando: *Ch.* بَرَد, *Syr.* بَرَد, *Ar.* بَرَد. — *Ebr.* بَرَد, genua flexi fulg. ברוד, Ar. supnav. עינה, & i vir. ח. cor. Ar. da va. Ar. cri El

etera flexit & in terram procubuit honoris causa: hinc,
r. בָּעֵל salutavit v. valedixit: laudavit: adoravit: benedixit:
con. Ch. ברק, Syr. בְּנֵק, Ar. بَرْكَ — Ebr. בְּרַק,
Ebr. fulgur: Ch. ברק, Syr. בְּרַק, Ar. بَرْق — Ebr.
כִּדְוָן, בְּרוֹשׁ, abies: Ch. ברת, Syr. בְּרַת, Ar. بَرْوَث
— Ebr. בְּתוּלָה, virgo: Ch. בתולא, Syr. بَتُولَة, Ar. بَتُولَة,
reavit בְּתוּל.

אבֶל & אָבָר אָבִיך, אָב Secunda rad. Ebr. ב: Ch. supr. pag. 33. — Ebr. גָּבֵל, delineavit, determinauasian: Ch. גָּבֵל, Syr. جَبَل Ar. جَبَل — Ebr. גָּבֵן, caseus: Ch. גָּבֵן, Syr. جَبَن, Ar. جَبَن & in fem. c. 8. — Ebr. גָּבָר, magnus, validus homo; nom. vir; quisque: etiam de animalibus: Ch. גָּבָר, Syr. Ar. جَبَر. — Ebr. רַבֵּק, firmiter adhaesit, compactus est: Ch. רַבֵּק. Syr. رَبَق, Ar. رَبَق. — Ebr. רַבְּרַב, duxit, direxit (pastor gregem in campo): hinc, locutus est: coll. Ch. רַבְּרַב, Syr. رَبَّرَب, Arabico, رَبَّرَب. — Ebraicum רַבְּשׁ, mell: coll. Chaldaico, رَبَّشׁ. — Ebr. רַבְּשׁ, Ar. رَبَّسْ. — Ebr. חַבְלָן, vanitas & quasi nihilum: Ch. חַבְלָן, Syr. حَبَلَانْ, Ar. حَبَلَانْ. — Ebr. חַבְלָן, jugulavit: mactavit: sacrificavit: Ch. דְבַחַן, Syr. دَبَحَنْ, Ar. دَبَخْ. — Ebr. חַבְרָן, socius: Ch. חַבְרָן, Syr. صَبَرْنَ, Ar. حَبَرْنَ.

— Ebr. חָבֹשׁ, ligavit: coll. nominibus Ch.; Syr. حَبَسَ, Ar. حَبَسَ. — Ebr. טְבַח, lanio, coquus, satelles: Ch. طَبَحْ, Syr. طَبَحْ, Ar. طَبَخْ. — Ebr. טְבַעַת, sigillum, annulus: Ch., Syr. طَبَعَةً, Ar. طَبَعْ. — Ebr. יִבְבֶּה vociferatus est: Ch. يَبِبُ, Syr. يَبِبَ, Ar. يَبِبَ. — Ebr. הַזְבֵּיל, attulit, protulit: Ch. אֲוֹבֵיל, Syr. اَوَبِيل, Ar. وَبِيل. — Ebr. יִבְשֶׁה, exaruit, Ch., Syr., Ar. يَبِشَ, Ebr. כְּבָלָה, compes, vinculum, catena: Ch., Syr. كَبَلَه, Ar. كَبَلْ. — Ebr. לְבָבָן, pars, medium rei: cor, animus, ejusque affectus: Ch. لَبَّ, Syr. لَبَّ, Ar. لَبَّ. — Ebr. لَبَن, albus, veluti lac, &: albedo: Ch., Syr. لَبَن, Ar. لَبَن. — Ebr. لَبَش, vestivit se, induit vestem: Ch., Syr. لَبَشَ, Ar. لَبَش. — Ebr. نَبِيَا, propheta, doctor a deo missus: Ch., Syr. نَبِيٌّ, Ar. نَبِيٌّ. — Ebr. نَبَّاح, latravit: Ch., Syr. نَبَّاح, Ar. نَبَّاح. — Ebr. نَبَّاع, fluxit aqua, scaturivit fons, effusæ fuerunt lachrymæ, prolatus fuit sermo: Ch., Syr. نَبَّاع, Ar. نَبَّاع. — Ebr. سَبَّاه, inebriatus, vinolentus, vinosus fuit. Ch., Syr. سَبَّاه, Ar. سَبَّاه. — Ebr. عَبَرَ ope- ratus est, coluit terram, servivit durius; coluit

Syr. deum: Ch. עָבֹה, Ar. عبد. — Ebr. עָבֹה,
 quus, crassus, densus fuit: Ch. עָבֹה, Syr. عبد, Ar. غبي.
 Ebr. — Ebr. עַבְרֵי, transiit, cet. Ch. עבר, Syr. حَمْنَةُ,
 Ar. عَمْنَى. — Ebr. אַצְבָּעַן, digitus: Ch. אַצְבָּעַן, Syr.
 יְבָבָן, אַצְבָּעַן. — Ebr. קִבְּלָה, accepit, acceptavit.
 pro- Ch. קִבְּלָה, Syr. مَكْبَلٌ, Ar. قَبْلَةً. — Ebr. se-
 Ebr. pelivit: Ch. קִבְּרָה, Syr. قَبْرٌ, Ar. قَبْرٌ. — Ebr.
 ي. — רב, magnus: dominus: Ch. رب, Syr. نَوْبَتْ, Ar.
 כבלי, רَبٌّ. — Ebr. رَبَّهُ, auctus fuit, crevit, adolevit:
 intima Ch. رَبِّي, Syr. نَوْبَتْ & رَبَّهُ, Ar. نَوْبَتْ. — Ebr.
 etus: quatuor: Ch. أَرْبَعَةٌ, Ar. أَرْبَعَةٌ, Ar. أَرْبَعَةٌ.
 Ebr. — Ebr. شَبَّاهُ, captivum cepit & abduxit: Ch.
 Syr. شَبَّاهُ, Syr. نَوْبَتْ, Ar. نَوْبَتْ. — Ebr. شَبَّاهُ, laudavit,
 in- honoravit: Ch. شَبَّاهُ, Syr. شَبَّاهُ, Ar. شَبَّاهُ. — Ebr.
 Ebr. شَبَّاتُ, tribus: Ch. شَبَّاتُ, Syr. نَوْبَتْ, Ar. طَبَّاس. —
 נביא, شִׁבְיָל, semita: Ch. شَبִיל, Syr. نَوْبَتْ, Ar. نَوْبَتْ.
 Ch. — Ebr. شَبَّاعُ, satur fuit, saturatus est: Ch. شَبَّاعُ
 fluxit & Syr. شَبَّاعُ, Ar. شَبَّاعُ. — Ebr. شَبָعָה, sep-
 ymæ, tem: Ch. شَبָעָה, Syr. شَبָעָה, Ar. شَبָעָה. — Ebr. شִׁבְרָה,
 ن. fregit: emit, vendidit: Ch. תְּבֵרָה, Syr. حَمْنَةُ, Ar. تَبَرَّةٌ.
 fuit. & cf. مشابه. — Ebr. شَبִתָּה, cessavit, vacavit, quiet-
 ope- vit: Ch. شَبִתָּה, Syr. دَفَعَةٌ, Ar. دَفَعَةٌ. — Ebr. قَبْنَةٌ
 oluit stramen, palea: Ch. قَبْنَةٌ, Syr. قَبْنَةٌ, Ar. قَبْنَةٌ.

Tertia rad. *Ebr.* sup. אָבִיב p. 33. — *Ebr.* falla
 אַבְבָּה & יְבֵב sup. p. 35. — *Ebr.* & אַרְגְּבָת sup. קָאָב & אַרְגְּבָת p. 44. — *Ebr.* רַב sup. p. 45. — *Ebr.* אַזּוֹב, *Syr.*
hyssopus: *Ch.*, *Syr.* حَسْبٌ, *Ar.* وَزْبٌ. — *Ebr.* *Ch.*,
 גָּבָה, altitudo, prominentia rei cujusque, cet. *Ch.* stat
 נֶבֶל, *Syr.* نَبَل, *Ar.* جَبَل. — *Ebr.* גָּנְבָּה, lateri ali- per
 cujus adstitit: decepit, furatus est: *Ch.* גָּנְבָּה, *Syr.* سَنْبَرَةٌ
 نَبَل, *Ar.* جَبَل. — *Ebr.* גָּרְבָּה, scabies maligna:
Ch. גָּרְבָּה, *Syr.* جَرْبَةٌ, *Ar.* جَرْبٌ, au- vit
 rum, unde chaldaizans vox, מְרֻחָה, quod ad au- غَصَبَ
 rum pertinet: *Ch.* דְּרָכָב, *Syr.* دَرَكَبٌ, *Ar.* دَرَكَبٌ
 — *Ebr.* זָאָב, lupus: *Ch.* זָאָב, *Syr.* زَأْبَهُ & דְּרָכָב, *Ar.* زَيْبَهُ. — *Ebr.* זָוָב, liquefactus est, fluxit: سِقَبَ
Ch. דְּוָבָה, *Syr.* دَوَبَ, *Ar.* دَوَبٌ. — *Ebr.* זָנְבָּה, cau- صَبَّ
 da: *Ch.* דְּנָבָה, *Syr.* دَنْبَهُ, *Ar.* دَنْبٌ. — *Ebr.* חָבְבָה
 amore captus fuit, dilexit: *Ch.* חָבָב, *Syr.* حَبَّبَ,
Ar. طَوبٌ, bonus: *Ch.* טֹוב, *Syr.* طَوَبٌ, *Ar.* طَبٌ. — *Ebr.* طَابٌ, dedit: طَابَ
Ch. يְהָבָה, *Syr.* يَهَبَ, *Ar.* وَهَبٌ. — *Ebr.* يְשָׁבָה, sedit, mansit, habitavit: يَشَّابَ
Ar. وَقَبٌ. — *Ebr.* כּוֹכָב, stella: *Ch.* כּוֹכָב, *Syr.* كَوْكَبٌ, *Ar.* كَوْكَبٌ. — *Ebr.* כּאָבָה, doluit: دَلَعَ
Ch. כּוֹבָה, *Syr.* كَيْبَهُ, *Ar.* دَلَعَهُ. — *Ebr.* כּוֹבָה, دَلَعَهُ

Ebr. fallax fuit, mentitus est: Ch. כָּרְכָּם & כָּוֹב, Syr. כלב fallax fuit, mentitus est: Ch. כָּרְכָּם & כָּוֹב, Ar. كلب. — Ebr. canis: Ch. כלב, Ar. كلب. — Ebr. scripsit: Azub, Syr. حَلْمَنْ, Ar. كلب. — Ebr. כתוב, Ar. كتاب. — Ebr. statua: Ch. כָּתָב, Syr. نَصِيب, Ar. كتاب. — Ebr. נִקְבָּה, Syr. نَقْبَة, Ar. نَقْبَة. — Ebr. perforavit: notavit infamia, maledixit: Ch. נִקְבָּה, Syr. نَقْبَة, Ar. نَقْبَة. — Ebr. עַנְבָּה, uva: Ch. ligna: Syr. عَنْبَة, Ar. عنبة. — Ebr. עצם, ligamen: Syr. عَنْبَة, Ar. عنبة. — Ebr. עצם, liga-
 vit fascia: formavit, studio elaboravit, doluit: Ch.
 ad aur. עצם, Syr. عَنْبَة, Ar. عَصْبَة & عَضَبَة. — Ebr.
 נִקְבָּה,percuttere in calce, eamve prehendere: &
 sic: impeditivit, retardavit, insidiatus est: Ch. עַקְבָּה,
 fluxit: Syr. مَعْرَب, Ar. عَقَب. — Ebr. occidens:
 , cau- Ch. מַעֲרֵב, Syr. مَغْرِب. — Ebr. עַשְׁבָּה, herba, gramen; Ch. עַשְׂבָּה & עַסְבָּה, Syr. حَسْكَنْ
 — Ebr. Syr. عَشْبَة. — Ebr. קַצְבָּה, dissecuit, præcidit accu-
 rate secundum certam normam: Ch. קַצְבָּה, Syr.
 טוֹב & dedit: حَسْكَنْ, Ar. قَصْبَة. — Ebr. קַרְבָּה, appropinquavit,
 יְשֻׁבָּה, cet., Ch. קַרְבָּה, Syr. حَسْكَنْ, Ar. قَرْبَة. — Ebr.
 حַמְלָה, رַטְבָּה, Syr. حَمَلَة, Ar. رَطْبَة, humidus, viridis: Ch. רַטְבָּה, Syr. نَفْعَبَة,
 oluit: طَبَبَة. — Ebr. רַכְבָּה, ascendit, ut veheretur
 curru, nave, animali quounque: Ch. רַכְבָּה, Syr. شَوْبَة, senex,
 כְּזֹבָה, Ar. كَبَبَة. — Ebr. شَيْبَة & شَوْبَة, Ar. كَبَبَة.

canus fuit v. evasit. *Ch.* סוב & סוב, *Syr.* ﺳو، *Ar.* شاب. — *Ebr.* שוב, reversus est, rediit. *Ch.* ثواب, *Syr.* ﻰـ، *Ar.* تاب, رثوب.

Exceptiones.

ב, ut litera labialis considerata, cum reliquis ejusdem organi literis facile permutatur: nimurum, cum ס Syrorum, e. g. *Ebr.* בָּרֶזֶל, ferum, *Syr.* ﻷـ، uti & vice versa ב transit in כב: e. g. *Ebr.* גִּפְרֹית, sulphur *Syr.* نـ (in qua voce etiam est צ pro ב; vid. infr.); & cum מ Ar. e. g. *Ebr.* בְּחֵן, fricando terere, hinc, probare, tentare, veluti aurum, cet. *Ar.* נـ; *Ebr.* בְּחֵר, diffidit, elegit, selegit: *Ar.* בְּחֵר & מְחֵר, cet. cet.

3. נ Ebr. regulariter quidem Chaldaeis est נ, Syris נ, Arabibus נ Ex. gr.

Prima rad. נ, *Ebr.* גְּבִנָה, גְּבֵל: sup. pag. 43. — *Ebr.* גְּבָר, גְּנָב: גְּרָב, sup. pag. 46. — *Ebr.* גְּדִי, hædus, s. ovium, s. caprarum: *Ch.* גְּדִי, *Syr.* لـ, *Ar.* جَدِي. — *Ebr.* מְגַדֵּל, ædificium magnum & altum: turris: cet. *Ch.* מְגַדֵּל.

סְכִינָה, Ar. مَجْدَلٌ. — Ebr. עַדְעַת, succidit,
 Ch. amputavit, unde עַדְעַת, pars succisa: Ch. גָּרָעַ, Syr.
 حَرَأَ, Ar. جَعَدٌ. — Ebr. גָּרָעַ, blasphemavit.
 Ch. גָּרָעַ, Syr. حَرَأَ, Ar. جَدَفٌ. — Ebr. גָּרָעַ, se-
 pivit: Ch. גָּרָר, Syr. حَرَقَ & حَرَقَةً, Ar. جَهَنَّمٌ —
 Ebr. טְרֵנָה, acervus, tumulus, sepulchrum. Ch.
 : ni-
 , fer-
 it in
 reli-
 : n-
 ; &
 hinc,
 gramen:
 يَ &
 Ar.
 sup.
 g. 46.
 : Ch.
 ædifi-
 מְגֹדֶל,
 Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلْبَةٌ. — Ebr. حَلَّ, diripuit: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلْبَةٌ (vid. infr. p. 53). — Ebr. חָרַב, prodiit, effluxit: transitive, prodire fecit, eduxit: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلَّ. — Ebr. גָּזֶל, peregrinatus, commoratus fuit in loco peregrino: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ & حَلْبَةٌ, Ar. حَلَّامٌ & حَلَّامٌ. — Ebr. גָּזֶל, evulsit pilum s. gramen: resecuit lanam: totondit: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلَّ. — Ebr. גָּזֶל rapuit, diripuit: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلْبَةٌ. — Ebr. גָּזֶל, secuit: decrevit: Ch. גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلْبَةٌ. — Ebr. גָּזֶל s. גָּזֶל s. حַלְלָה, tractus terræ, & propriæ, vallis: Ch. גָּזֶל & גָּזֶל, Syr. حَلْبَةٌ & حَلْبَةٌ, Ar. حَلْبَةٌ v. حَوَاءٌ. — Ebr. גָּלָל, volvit, convolvit: Ch. גָּלָל, Syr. حَلْبَةٌ, Ar. حَلَّ. — Ebr. גָּלָה, abstulit e loco, hinc, revelavit. & intransit. abductus est, migravit in exilium s. captivitatem: Ch. גָּלָה, Syr. حَلָה & حَلָה, Ar. حَلَّ & حَلَّ. — Ebr. גָּלָח, rasit: Ch. גָּלָח, Syr.

אַלְעָם, Ar. حَلْمٌ — Ebr. הַלְעָם, ager, arboribus Qu
 consitus & circumseptus: hortus: Ch. حَلْمٌ, Syr. سِرْعَةٌ, Syr
לְזִבְחָה, Ar. لَزِبَحَةٌ — Ebr. لَزِبَحَةٌ, thesaurus: æra-
 rium: Ch. لَزِبَحَةٌ, Syr. لَزِبَحَةٌ, Ar. لَزِبَحَةٌ — Ebr. لَزِبَحَةٌ, rad
 vitis: Ch. لَزِبَحَةٌ, Syr. لَزِبَحَةٌ, Ar. لَزِبَحَةٌ — Ebr. لَزِبَحَةٌ, Ar.
 guttus: Ch. لَزِبَحَةٌ, Syr. لَزِبَحَةٌ, Ar. لَزِبَحَةٌ — Ebr. لَزِبَحَةٌ, lut
הַתְּגִרְדָּה, scalpsit, abrasit semetipsum: Ch.
 Syr. גַּרְדָּה, Ar. جَرْدٌ — Ebr. גַּרְדָּה, os, ossa
 corporis: Ch. גַּרְדָּה, Syr. جَرْدٌ, Ar. جَرْدٌ & حَرْمَنٌ — Eb
גַּרְסָה, fractus, comminutus fuit: Ch. גַּרְסָה, Syr.
جَرْسَه, Ar. جَرْسَه — Ebr. גַּרְסָה, devolvit, ever-
 rit, abstulit: Ch. גַּרְסָה, Syr. جَرْسَه, Ar. جَرْفٌ — Eb
שְׁגַנְתֵּה, Ebr. شَجَنَتْ, palpavit, contrectatavit, explorandi
 causa: Ch. شَجَنَتْ, Syr. شَجَنَتْ, Ar. جَسْ & جَسْ — Eb
Secunda rad. ג. Ebr. אֹמֶן & אֹמֶן, supr. p.
 33. — Ebr. חָנָה, legit syllabatim, mussitavit, me-
 ditatus est, locutus est: de variis animalium ge-
 neribus dicitur: Ch. חָנָה & רָחָנָה, Syr. رَخَانٌ, Eb
 Ar. رَجَانٌ. — Ebr. رَجَانٌ, decens, præstans, pul-
 chritudine gaudens: Ch. رَوْنَانٌ, Syr. رَأْنَانٌ, Ar. Ch
 سَجَانٌ. — Ebr. سَجَانٌ, celebravit festum: Ch. سَجَانٌ, pit
 Syr. سَجَانٌ, Ar. سَجَانٌ. — Ebr. يَرَى timuit, hor-
 ruit: Ch. يَرَى, Syr. يَرَى, Ar. يَرَى. — Ebr. مَنَجَرٌ, plu

boribus Quicquid in re qualibet pretiosum: *Ch.* מְגֹדָא, *Syr.* ﻢَجْدَى, *Ar.* مَجْدَه. — *Ebr.* מַגְנִן, clypeus, scutum (a rad. מְגַנֵּן, quod igitur proprie sub prima rad. מְגַנֵּן afferendum fuisset): *Ch.* מַגְנִן, *Syr.* مَجْنِين, *Ar.* مَجْنَنٌ & جَنَانٌ. — *Ebr.* סְגִיר, incurvavit se salutavit & adoravit more orientali: *Ch.* סְגִיר, *Syr.* سَجِير, *Ar.* سَاجِير. — *Ebr.* סְגִיר, clausit, inclusit, cohlibuit: *Ch.* סְגִיר, *Syr.* سَجِير, *Ar.* سَاجِير. — *Ebr.* עֲגָל, vitulus: *Ch.* עֲגָל, *Syr.* عَجَل, *Ar.* عَجَل. — *Ebr.* עֲגָלה, plastrum, currus: *Ch.* עֲגָלה, *Syr.* عَجَلَة, *Ar.* عَجَلَة. — *Ebr.* עֲגָם, cautus, suspiciosus, anxious fuit: *Ch.* עֲגָם, *Syr.* عَجَم, *Ar.* عَجَم. — *Ebr.* עֲגָעַ, occurrit, obviavit, adversus fuit. *Ch.* עֲגָעַ, *Syr.* عَجَع, *Ar.* عَجَع. — *Ebr.* פָּגָר, lassus, piger fuit: mansit: *Ch.* פָּגָר, *Syr.* فَجَر, *Ar.* فَجَر. — *Ebr.* רָגַן, tremuit corpore: commotus est ira: *Ch.* רָגַן, *Syr.* فَجَر, *Ar.* رَجَز. — *Ebr.* רָגַל, pes. *Ch.* רָגַל, *Syr.* عَجَل, *Ar.* عَجَل. — *Ebr.* רָגַם, lapidavit, projecit lapides aliudve: *Ch.* רָגַם, *Syr.* فَجَل, *Ar.* رَجَم. — *Ebr.* רָגַשׁ, strepitum edidit, tumultuatus est: *Ch.* רָגַשׁ, *Syr.* فَجَسَّ, *Ar.* رَجَسْ. — *Ebr.* שָׂגָן, magnus, amplus: *Ch.* שָׂגָן, *Syr.* سَاجَن, *Ar.* سَاجَن.

Tertia rad. ג. Ebr. חָג, supr. p. 50. —
 Ebr. מְרוֹגָה, gradus: Ch. דָרָג, Syr. ئِنْجَى, Ar. جَرْجَى. — Ebr. חָרָג, confusus fuit, meditatus est: hinc molestus fuit, iratus fuit: occidit: Ch. חָרָג, Syr. ئِنْجَى, Ar. جَرْجَى. — Ebr. חָגַג, circumivit, circinavit: Ch. חָוָג, Syr. ئِنْجَى, Ar. حَاجَّ. cf. supr. p. 50. — Ebr. חָרְגֵל, major locustarum species: Ch. חָרְגּוֹלָא, Syr. ئِنْجَى, Ar. حَرْجَل. — Ebr. עָגַל, litigavit, balbutiit, irriguit: Ch. לָעַג & רָגַל, Syr. كَعَبَ وَ كَعَلَ, Ar. عَاجٌ. — Ebr. מְזֻגָּה, mixtio: Ch. מְזֻגָּה, Syr. مَنْجَى, Ar. مَزْجَجٌ. — Ebr. מִרְגָּה locus s. machina triturandi: Ch. מְרָגָה, Syr. مَنْجَى, Ar. مَنْجَى. — Ebr. נְהָגָה, duxit: Ch. نَهَّا, Syr. نَهَّى, Ar. نَهَّجَ. — Ebr. סְבָתָה, septa: Ch. סְבָתָה, Syr. سَبَاتَة, Ar. سَبَاطَة. — Ebr. פְוָגָה, refreguit, quievit, cessavit: intermisit rem: Ch. فَوَّجَ, Syr. فَوَّجَ, Ar. فَلِلَاجٌ. — Ebr. בְּפִילָגָה, divisit in duas partes: Ch. بَلَغָה, Syr. بَلَغَة, Ar. فَلِلَاجٌ. — Ebr. שְׁלָגָה, nix: Ch. רְהָגָה, Syr. نَعْلَجَة, Ar. شَلَاجٌ. — Ebr. שְׁרָגָה, perplexus, involutus fuit: Ch. سَرَّגָה, Syr. شَرَّجَة, Ar. شَرَّاجٌ.

Exceptiones.

0. — . . . . .
- , Ar. 1) ג, ut litera palatina, nonnunquam cum aliis ejusdem organi literis permutatur: e. g. cum Ch. ב, Syr. צ, Ar. ט: Ebr. שְׁפָרִית, sulphur: Ch. כבְּרִיתָא, Syr. نَمْرُود, Ar. كَبْرِيت — Ebr. קְרוּשׁ, cumulus, acervus: Ar. كَدْسٌ — Arabibus etiam nonnunquam fit ق: e. g. Ebr. רַגֵּל, faliit, transiliit: Ar. إلْقَ: est etenim Ebr. רַלְקָ, Ar. إلْقَ — atque forte etiam cum plur. pal. nonnunquam commutatum fuerit; immo generaliter quidem assumi posse videtur hæc regula, *literas ejusdem organi*, sive, quod idem est, *similes sono*, non solum in singulis Dialectis, seorsim consideratis, sed etiam in omnibus, inter se collatis, haud raro forte permutari potuisse.
- duas 2) Etiam ob similitudinem soni, qua scilicet mediante Arabes quoque nonnunquam pro G lingvarum alienarum, خ ponunt, non ظ, in nominibus quibusdam exoticis — præcipue tamen Geographicis — خ Ebr. interdum fit خ: e. g. Ebr. גָּלָשׁ, Mane aquatum ivit: Ar. حَمَلَخ. — Ebr. גָּתָן, fossa, fovea: Ch. quidem גָּתָן & Syr. حَمَلَخ,

Ar. vero **غَضْنٌ**. — **غَرَّةٌ**, incitavit ad litem, pugnam: *Ch.* **גָרָא** & **גָרִי**, *Syr.* **ଗୁରୁ** & **ଗୁରୁଯି** *Ar.* **غُرْيٍ**. — *Ebr.* **גַּנְעֵר**, proprie, bulliendo effebuit: hinc, exundavit, effusa fuit aqua: *Ar.* **نَعْرٌ**. *cet.*

4. **ר** *Ebr.* regulariter quidem *Chaldaeis* est **ר**, *Syris* ?, *Arabibus* **و**: *Ex. gr.*

Prima rad. **ר**, *Ebr.* **דְּרָאֹן** supr. p. 44. — *Ebr.* **רְבָק** & **רְבֵשׂ** supr. p. 52. — *Ebr.* **מְדֻרָגָה** supr. p. 62. — *Ebr.* **רְוֵה**, langvida fuit mulier: *Ch.* **רוֹא**, *Syr.* **ଜୋ** & **ଜୋ?**, *Arab.* **كَوْ** & **كَوْيٍ**. — *Ebr.* **רְזִין** litigare, judicare, *Ch.* **רְזִין** & **רְזִין**, *Syr.* **زِين** pro **زِين**, *Ar.* **رَأْن** pro **رَأْن**. — *Ebr.* **רְזֹוחַ**, exsilire præ gaudio: *Ch.* **רוֹזֶחֶם**, *Syr.* **زِين** pro **زِين**, *Ar.* **رَأْص** pro **رَأْص**, **بَيْص**, aut **بَوْصٍ**. — *Ebr.* **רְזֹרֶת**, ætas, generatio hominum (*γενεα*: Eph. III, v. 5. Joel. I, 3.) *Ch.* **רְזָרָא**, & **רְזָרָא**, *Syr.* **زِيز**, pro **زِيز**, *Ar.* **رَزَزَن**, *Ch.* **رְזֹשֶׁת**, *Syr.* **زِيز**, pro **زِيز**, *Ar.* **رَأْس**, pro **رَأْس**. — *Ebr.* **רְזֹחַה**, impulit, protrusit, expulit: *Ch.* **רְחֹחַ**, *Syr.* **زِيم**, *Ar.* **رَحَّا**, pro **رَحَّا**. — *Ebr.* **רְחִין**, milium: *Ch.* **רְחִין**, *Syr.* **زِيمَر**, *Ar.* **رَخْنَ**.

litem, Ebr. קָרַד, repulit, afflixit: Ch. קָרַד, Syr. ܩܻܻܻ, Ar. قَرَد. — Ebr. קְהִלָּה, atramentum: Ch. קְהִלָּה, & liendo, Syr. ܩܻܻܻ, Ar. قَوِيٌّ. — Ebr. רְלֵפֶת, stillavit: Ch. רְלֵפֶת, Syr. بَلْفَة, Ar. بَلْفَة. — Ebr. דָם, sangvis, cædes, periculum mortis, scelus: Ch. דָם & רָמָא, Syr. جَنَاح, Ar. حَمَّا. — Ebr. רְמַעַת, lacrymatus est: Ch. רְמַעַת, Syr. جَنَاح, Ar. حَمَّع. — Ebr. רְקָקָה, comminuit, contudit, intransitiv., comminutus fuit: Ch. רְקָקָה, Syr. حَمَّا, Ar. قَنْقَن. — Ebr. רְרֵךְ, incéssit, progressus est: Ch. רְרֵךְ, Syr. حَمَّى, Ar. حَمَّى. — Ebr. רְרֵשָׁה, trivit librum, studiouse perlegit, diligenter inquisivit: Ch. רְרֵשָׁה & רְרֵשׁ, Syr. حَمَّى, Ar. حَمَّى.

Ebr. Secunda rad. ר. Ebr. אֲרֹנִי & אֲרֹם, supr. p. 41, 42. Ebr. רְבָא, supr. p. 44. Ebr. טְגֵרֵל, גְּדוּי, aetas, etas, Joel. I, de novo incepit, innovavit, restauravit: Ch. חִדְשָׁה, Syr. لَهْلَه, Ar. حَدَث. — Ebr. יָד, manus, vis, ceterum, prout, expulit: Ch. יָד, Syr. يَد, Ar. يَد. — Ebr. יְרָעֵץ, custodivit, alta mente reposuit, novit: Ch. יְרָעֵץ, Syr. يَرَاعِي, Ar. يَرَاعِي. — Ebr. מְרֹהָה, mensura, tributum: Ch. مَرَّة, Syr. مَرَّة, Ar. مَرَّة. — Ebr. קְרָחָה, accensus fuit, conflagravit: Ch. كَرَّه, Syr. مَرَّة, Ar. مَرَّة.

قدح. — *Ebr.* קְרֵם, anterior fuit, præcessit, ob-
venit, cet. *Ch.* קָרֵם, *Syr.* طَهْرَة, *Ar.* قدم. —
Ebr. קְרֵשׁ, ad certum usum separatus, sanctus
fuit, cet. *Ch.* קָרֵשׁ, *Syr.* مُقْسَمٌ, *Ar.* قدس.
— *Ebr.* רַרֶּף, subsecutus, persecutus fuit: *Ch.*
רַרֶּף, *Syr.* مُفْعَلٌ, *Ar.* مُفْعَلٌ.
Tertia rad. ר. *Ebr.* אָבָר supr. p. 33. *Ebr.*
ברד supr. p. 42. *Ebr.* עָבָר supr. p. 45. *Ebr.*
גָּרֵד supr. p. 50. *Ebr.* סָגֵד & מָגֵד supr. p. 51.
— *Ebr.* חִסְדָּה, benignitas, misericordia, pietas;
opprobrium, exprobratio: *Ch.* חִסְדָּה, *Syr.* نِعْيَةٌ,
Ar. حَسَدٌ. — *Ebr.* טָרֵר, expulit, propulit: *Ch.*
טרד, *Syr.* حَزَّر, *Ar.* طَرَد. *Ebr.* אָחָד, unus: *Ch.*
חד pro ḥad, *Syr.* أَحَدٌ pro أَنْدَم, *Ar.* أَحَدٌ. & *Ebr.*
 unicor, unicus, dilectus: *Ch.* יְחִידָה, *Syr.* مَنْدِيدَةٌ,
Ar. وَحِيدٌ. — *Ebr.* תַּלְמִיד, discipulus: *Ch.* تلميد
Syr. تَلَمِيذٌ, *Ar.* قَلْمِيْدَةٌ. — *Ebr.* מָרֵד, rebellis
fuit: *Ch.* מָרֵד, *Syr.* طَنْجَةٌ, *Ar.* طَنْجَةٌ. — *Ebr.*
נוֹד, moveri huc & illuc, hinc, vagari e loco in
locum, condolere, consolari: *Ch.* נוֹד, *Syr.* نَوْدٌ,
pro نَوْدٌ, *Ar.* نَوْدٌ pro نَوْدٌ. — *Ebr.* נַרְדָּה, nardus:
Ch. نَرَدَة, *Syr.* نَجْدَة, *Ar.* نَاجَة. — *Ebr.* עַמּוֹד,
columna: *Ch.* עַמּוֹד & עַמּוֹדָה, *Syr.* لَبَاطَةٌ.

Ar.
liga
Ebr
ערוד
Ebr
عتد
dera
pun
Ar.
חִזְבָּן
צָרוּר
צָמָר
liga
hab
nis
sub
—
Ar.
vit:

- ob. Ar. عَيْان & عَبُون: — Ebr. עַקְרָב, convolvit, colligavit: Ch. עַקְרָב, Syr. نَسَد, Ar. قَنْقَع. — Ebr. עַرְזָה, animal effrenum, onager: Ch. עַרְזָה, قدس.
- Ch. Ebr. עַתְּהֹד, paratus: Ch. עַתְּהֹד, Syr. حِمَاد, Ar. عَتَّاهُد. — Ebr. בִּקְרָה, circumspexit & attente consideravit, inquisivit, desideravit: præcepit, præfecit,
- Ebr. punivit, remuneratus est: Ch. בִּקְרָה, Syr. حِمَاد,
51. Ar. فَقَد. — Ebr. פְּרַר, separavit: Ch. פְּרַר, Syr. etas; חֲזֵז & חֲזֵז, Ar. فَرَز. — Ebr. צָוָה, venari: Ch. צָו, Syr. ظَاهِر, pro ظَاهِر, Ar. صَاد pro صَاد. — Ebr. Ch. צָמָר in Kal. inusit. proprie sensum alligandi, obligandi & circumvolvendi qvid vinculo, fascia cet.
- Ch. habuisse videtur, unde porro sensus conjunctio-
- Ebr. nis: Ch. צָמָר, Syr. ظَاهِر, Ar. ضَد. — Ebr. רַקְדָּה, subsiliit, cucurrit: Ch. רַקְדָּה, Syr. ذَهَب, Ar. رَكَد.
- Ebr. רַחַם, testis: Ch. סָהָר, Syr. حَرَام, Ar. رَحْم. — Ebr. רַחַם, dedit, donavit, munera-
- Ebr. vit: Ch. שַׁחַר, Syr. صَبَب, Ar. شَكَد c. ק pro ק.
- rdus:
- עַמּוֹר:
- הַטָּה

Exceptiones.

¶ prima est sex literarum, quas duplices habent Arabes.³⁹⁾ Forte in ore veterum Ebræorum duplēm, non nihil diversum, sonum habuerit ְ, alterum purum atque molle ִ, nostri Danici, veluti Arabum *Dal*, ְ; alterum vero cum sibilo aliquo prolatum, instar *D* nostri vulgo in fine vocum, *Gud*, *Bud* cet., veluti Arabum *Dsal*, ְ; Atque hinc oriri potuit diversitas notionum unius vocis, cuius una litera radicalis fuerit ְ. Neque hinc difficile apparret ratio, cur pro ְ Ebr. in clave Dialectorum haud raro quaerendæ sint literæ cognatæ *Ch.* ְ, *Syr.* ְ, *Ar.* ְ: E. c. *Ebr.* ְלָל, cum sensu sursum trahendi atque elevandi, est *Ch.* ְלָל, etiam cum ְ molli; sed cum sensu debilitatis atque paupertatis est *Ch.* ְלָל, *Syr.* ְלָل, *Ar.* ְלָל. — *Ebr.* ְלָק, arsit: *Ch.* ְלָק & ְלָק, *Syr.* ְלָק &

³⁹⁾ Vid. supr. p. 27 & 32. nec non nostr. vers. Prophetæ *Michæ*, p. 71. 72. (חַבֵּל, de litera ְ.) — p. 89-91. (בְּלֹע, de litera ְ, & חַפֵּר, iterum de litera ְ.) — p. 197. (צְנֻעַ, iterum de litera ְ, quibus adde עַזְבַּע, de litera ְ supr. p. 57. & טְעַנַּע, de litera ְ supr. p. 30. 31. & infr. sub. טְהַרְתַּע. pag. 70. pp.

וְלֹכֶד, Ar. نَلْقَد. — Hinc vero nec mirum est, pro Ebr. ו etiam interdum inveneri Ar. j: e. g. Ebr. דָּלַג, subsiliit, saltavit: Ar. צַפֵּג. — Ebr. גָּרָע secuit: unde גָּזָע truncus: Ar. צַפֵּג secuit carnem. cet.

5. ה Ebr. prima & secunda radicalis, ut pote semper mobilis, regulariter quidem Chaldaicis est, ה, Syris σι, Arabicus ة.
Ex. gr.

Prima rad. ה: Ebr. הַבְלִי supr. p. 43. — Ebr. הַגְנִיה & הַגְנִיה supr. p. 50. — Ebr. הַרְגִּיל supr. p. 52. — Ebr. הַהֲ, ille v. est, מְהֻם, illi v. sunt, הַחְיָה, illa v. est, הַרְ, illæ v. sunt: Ch. הוּא cet. Syr. οσι cet., Ar. يٰ cet. — Ebr. הַחוּת & הַחוּת, descendit ex improviso, fuit, exstitit, divinitus revelatus fuit: Ch. הוּא, Syr. يُوسُف, Ar. هُوَي. — Ebr. הַלְלִי, exsultavit præ lætitia, laudavit, gloriatus est: Ch. להל, Syr. يَلَّا, Ar. يَلَّا. — Ebr. הַלְלָה, ivit, processit: abiit, periiit: Ch. הַלְלָה, Syr. يَلَّا, Ar. يَلَّا.

Secunda rad. ה: Ebr. זָהָב supr. p. 55. — Ebr. יְהָב supr. p. 56. — Ebr. נָהָג supr. p. 63. — Ebr. שָׁהַד supr. p. 68. — Ebr. זָהָר, in Hiphil, splenduit, admonuit: Ch. זָהָר, Syr. ܙܼܻܻ, Ar. ܙܼܻܻ. — Ebr. טִהר, purgatio, splendor: Ch. טִיהָר, Syr. ܒܼܻܻܻ (Ebr. זָהָר, supr. & צָהָר. Ar. ܨܼܻܻ), Ar. طَهُرٌ & ظَاهِرٌ. — Ebr. מְזֹהָר, dos: Ch. מְזֹהָר, Syr. ܼܻܻܻܻ, Ar. ܼܻܻܻ; — Ebr. נְהָם, vocem edidit, fremit, rugiit: Ch. נְהָם, Syr. ܼܻܻܻ, Ar. ܼܻܻܻ. — Ebr. נְהָר, fluvius: Ch. نَهَر, Syr. ܼܻܻܻ, Ar. ܼܻܻܻ. — Ebr. נְחָרָה, lumen: Ch. نَهَرَة, Syr. ܼܻܻܻܻ, Ar. ܼܻܻܻ. — Ebr. חֵנָהָל, hinnivit equus, cet. Ch. צָהָל, Syr. ܼܻܻܻ, Ar. ܼܻܻܻ.

De Tertia autem rad. ה: Ebr. observandum est, utrum mobilis sit, vel quiescens: Nimimum mobile s. He mappikcat., ה, regulariter quidem Chaldaeis est etiam He mappikcat., ה, Syris σι, Ar. ئ. Pro tertia vero rad. ה quiesc. in omnibus quidem dialectis omnino quidem substitui posse videntur quatuor literae, נ, ה, ו & י, quae quidem omnes, saltem apud Ebraeos atque Chaldaeos sunt quiescibiles, sed ita tamen, ut tertia rad. ה quiescens Ebraeorum regulariter quidem Chaldaeis

sit נ, sed fere etiam promiscue ח & י, rarius ו,
 . 63. Syris vero regulariter ל, sæpissime etiam מ, ra-
 n Hi- rissime ס aut א, Arabibus denique fere promi-
 scue ג aut ي, (cujus loco ponitur ה sine Hamza, aut
 Ch. ipse Hamza, quando nimis præcedit aliud ה) rarius
 ס. Ex. gr. Ebr. אלה supr. p. 34. — Ebr. אלה
 Syr. supr. p. 35. — Ebr. מה supr. p. 35. — Ebr.
 fre- בעה & בנה, בלה, עבה,
 נ. — בנה שבה & רבה supr. p. 45. — Ebr. רבה & הנח supr.
 ג. P. 59. 60. 61. — Ebr. רוחה & supr. p. 54.
 ו, — Ebr. הוּה & הוּה supr. p. 59. — Ebr. זבָח
 Ch. purus fuit: Ch. רכא, זכה & רכוי, Syr.
 dum קְרַבְתִּי pro זבָח. — Ebr. זנָה,
 irum scortatus est, idola coluit: Ch. זנה & זנא, Syr.
 irum זנָה, & זְנוּה, Ar. زنی. — Ebr. חִזֵּק, vidit, præ-
 dem vidit: ut propheta s. doctor divinus prædicavit:
 ס, Ch. חזא & חזיר, Syr. حَيَّا, Ar. حَرِي. — Ebr.
 ibus حَيَّا, vixit, valuit: Ch. חייא & חי, Syr. حَيَّا,
 osse Ar. حَيِّي pro حَيَّا. — Ebr. حَفَّة, occultavit, texit:
 qui- Ch. חפה & חפי, Syr. سَفَر, Ar. خفَّا pro خفَّا.
 aeos — Ebr. טעה, vagatus est, erravit: Ch. טען &
 ה طغִי & طגו pro طغا. —
 dæis Ebr. כונה, in Niphal, combustus fuit: Ch. כוה,

بَنْهَةٌ، كُويٌ — Ebr. بَنْهَةٌ، بَنِي & بَنَاهُ
 cognominavit: Ch. بنـهـةـ، بنـهـةـ & بنـهـةـ، Ar.
 كـنـاـ، pro كـنـوـيـ & كـنـيـ — Ebr. بـسـهـ، texit,
 operuit: Ch. بـسـهـ، بـسـهـ & بـسـهـ، Syr. بـسـهـ، Ar.
 كـسـهـ، pro كـسـهـ. — Ebr. لـوـهـ، obdunxit se, co-
 mitatus est, mutuatus est: Ch. لـوـهـ، Syr. لـوـهـ،
 Ar. لـوـيـ. — Ebr. مـنـهـ، numeravit, cet. Ch. مـنـهـ
 & مـنـأـ، Syr. مـنـهـ، Ar. مـنـيـ. — Ebr. مـسـهـ، in
 Hiphil, liquefecit, dissolvit: Ch. مـسـهـ & مـسـهـ، Syr. مـسـهـ،
 Ar. مـسـهـ. — Ebr. نـسـهـ، probavit,
 tentavit: Ch. نـسـهـ، Syr. نـسـهـ، Ar. نـشـوـهـ pro نـشـاـ
 & نـشـيـ. — Ebr. نـشـهـ، oblitus est: Ch. نـشـهـ، Syr.
 نـهـ، Ar. نـسـيـ. — Ebr. نـهـهـ، abluit, abrasit, de-
 corticavit: Ch. سـهـهـ & سـهـهـ، Syr. نـهـهـ، Ar.
 سـهـهـ، pro سـهـهـ. — Ebr. عـلـهـ، ascendit, cet.
 Ch. عـلـهـ، Syr. عـلـهـ، Ar. عـلـهـ، pro عـلـهـ. — Ebr.
 عـنـهـ، respondit, cet. oppressus, afflictus fuit: Ch.
 عـنـهـ، Syr. لـهـ، Ar. لـهـ pro عـنـهـ. — Ebr. بـظـهـ،
 aperuit, liberavit: Ch. بـظـهـ، Syr. بـظـهـ، Ar.
 فـصـيـ. — Ebr. أـلـهـ، assavit: Ch. أـلـهـ، Syr. أـلـهـ،
 Ar. صـلـهـ، pro صـلـهـ. — Ebr. كـلـهـ، torrefecit, de-
 testatus est: Ch. كـلـهـ & كـلـهـ، Syr. كـلـهـ، Ar. قـلـهـ،
 pro قـلـهـ & قـلـهـ. — Ebr. كـنـهـ، acquisivit, emit,

nec non peperit, genuit: *Ch.* כָּנָה, *Syr.* حَنَّا, *Ar.* أَرَدَ, pro قُنْيٰ & قُنْوٰ. — *Ebr.* קָשָׁה, durus, gravis fuit: *Ch.* קָשָׁה, & קָשִׁי, *Syr.* كَشَّاه, *Ar.* قَسَّا, pro قَسْوٰ. — *Ebr.* רֹהֶה, madefactus, irrigatus, inebriatus fuit: *Ch.* רֹהֶה, *Syr.* رَوْهٰ, *Ar.* رَوِيٰ. — *Ebr.* רַמָּה, ijectus, projectus, jaculatus est; in Piel, decepit: *Ch.* רַמָּה, & רַמָּא, *Syr.* رَمَّا, *Ar.* رَمَى. — *Ebr.* رَعَاه, pavit grex: pavit gregem pastor: regnavit: cet. *Ch.* رَعَاه, *Syr.* رَعَفٌ, *Ar.* رَعَيٰ. — *Ebr.* رَعَاه, voluit, benevolus fuit, acquievit, acceptavit: cet. *Ch.* رَعَاه, *Syr.* رَعَفٌ, *Ar.* رَعَيٰ, pro مَرْضُوا. — *Ebr.* شَوَّه, aequalis, similis fuit: cet. *Ch.* شَوَّه, *Syr.* شَوَّه, *Ar.* سَوَيٰ. — *Ebr.* شَلֵה, quietus, tranquillus fuit: cet. *Ch.* شَلֵה, *Syr.* شَلَه, *Ar.* شَلَه, pro شَلَه. — *Ebr.* شَكַּה, in Hibernal, bibendum dedit, irrigavit. *Ch.* شَكַּה, *Syr.* شَكَّاه, *Ar.* شَكَّاه. — *Ebr.* تَمَاه, miratus est, obstupuit, *Ch.* تَمَاه, *Syr.* تَمَاه, *Ar.* تَمَاه.

Exceptiones.

۱ lit. quiesc. cum aliis ejusdem organi facile permittatur: de 3. rad. vid. p. 71. sq.; ۲ ۱. rad. mob. cum *Ar.* ۳ e. g. حَفَّر vertit, invertit, perver-

tit: *Ch.* חַפֵּךְ, *Syr.* ՚^אבָּת, sed *Ar.* أَفْلَى; etiam ՚^אבָּת XXIX
 3. rad. mob. cum Ar. Hamza vid. *Ar.* دُوَّهٌ *cet.*
 pag. 64. *cet.*

6. ۱ mob. reg. *Ch.* ۱, *Syr.* ۱۰, *Ar.* ۱
quiesc. autem fere promiscue *Ch.* ۱ v.
Syr. ۱ vel eorumque loco in me-
dio vocis ۱, *Ar.* ۱ و vel & pro iis ۱ aut
Hamza, si præcedit ۱. v. c. ۱۰: nuper
pag. 64. Ob difficilem sonum ۱ mobil.
(vid. sup. tab.) raro quidem apud *Ebr.*
invenitur: *Ex. gr.*

Prima rad. १, *Ebr.* יָלֵד (Gen. XI, 13.) &
 (2 Sam. VI, 23.), *proles*, *Ch.* יָלֵד, *Syr.*
 يَلْدَاعُ, *Ar.* ولد, a Rad. וְלַד id. ac. يָלֵד, genuit
 vir, peperit mulier. *Facilius vero ex verbo* בָּן,
 quam פִּי, derivantur tempora, חַלְגָּה (Gen. XXI,
 5.) & זַיְלָד (Gen. XVII, 17.); atque forte etiam
 plura alia, ut נַוְלָד (Gen. V, 3.), (1 Chron.
 II, 3.) חַזְלָיד (Gen. XI, 27.) cet. — בָּעֵר, id. ac
 יְعַר, prædixit, certo tempore vel loco indixit,
 condixit, promisit aliquid. *Facilius vero ex verbo* בָּן,
 quam פִּי, derivantur formae, אֲנֹעֶר (Exod.

m ॥ XXIX, 24.), cet. atque forte etiam aliae plures, ut
 נְעָר (Exod. XXV, 21.), יְשִׁיד (Jerem. XLIX, 19.)
 cet. nec non nomina haud pauca, ut מַוְעֵד,
 tempus v. locus conventus (Gen. I, 14.); מַזְעֵדָה
 (Jes. XIV, 13.), locus conventus; מַזְעֵדָה, fe-
 stum (2 Chron. VIII, 13.); מַזְעֵדָה, destinatio
 (Josv. XX, 19.) cet. Ch. יְעָד (nom.); Syr.
 אֲדֹן, Ar. وَعَد.

Secunda rad. וּ, Ebr. בֵּין v. בֵּין (vid. infr. sub 2. rad. וּ) supr. p. 41. — Ebr. זָבֵב, supr. p. 46. — Ebr. שָׂבֵב & שָׂיב, supr. p. 47, 48. — Ebr. גּוֹחֵב, & גּוֹרֵב, supr. p. 49. — Ebr. סֻגָּה, דָּרוֹן, דָּרוֹן, supr. p. 59. — Ebr. רֹוחֶה, פָּגָה & דָּרוֹן, supr. p. 54. — Ebr. נָוֵד, supr. p. 56. — Ebr. צָוֵד, supr. p. 57. — Ebr. הַוָּא, & כָּוחֶה & חַיָּה, supr. p. 59. — Ebr. כָּוחֶה, supr. p. 61. — Ebr. לְוָה, supr. p. 62. — Ebr. רֹוחֶה, & שָׂוֵה, supr. p. 63. — Ebr. חָוֵת, filum, Ch. חָוֵת, Syr. حَوْتَة, Ar. حَوْط. — Ebr. חָוֵר, albuit, palluit: Ch. חָוֵר, Syr. حَوْنَاء, Ar. حَلْمَر pro حُوم. — Ebr. טָוב v. טָבֵב, bonus, jucundus, laetus fuit. Ch. טָבֵב & טָבֵב, Syr. طَبَّابٌ & طَبَّابٌ in Aphel, Ar. طَبَّابٌ. — Ebr. יוֹם, dies: Ch. יוֹם.

כָּוֹן, Syr. ܟܻܻܻ, ܬܻܻܻ, Ar. يَوْمَ — Ebr. כָּוֹן, יְוָמָה v. כִּין, præparavit, stabilivit: Ch. כָּוֹן, Syr. in Aph. ܐܻܻܻ, Ar. ܟܻܻܻ. — Ebr. כָּוֹס, poculum: Ch. כָּוֹס, Syr. ܠܻܻܻ pro ܠܻܻܻ, Ar. ڪܻܻܻ. — Ebr. לְוַחֵד, tabula: Ch. لَوْحٌ, Syr. ܬܻܻܻܻ, Ar. حَلْبَعٌ. — Ebr. מְוֹת, מִתְּמֻתָּה & מִתְּמֻתָּה, Syr. مَوْتٌ, Ar. مَوْتٌ.

Tertia rad. 1 omnibus eadem; pro ea tamen haud raro *Chald.* ponunt נ v. ה v. י. *Syri* נ v. י. *Arab.* fere semper 1 quiesc. sine Hamza, nonnunquam ي e. gr. humiliis: *Chald.* id. a. R. עֲנָנוּ v. עֲנָה, *Syr.* ܻܻܻܻ mansuetus, studiosus virtutis. ܻܻܻܻܻ familiaritas a. R. حَنْدٌ. *Ar.* حُنُّ عَنْهُ amor, amicitia: a. R. لِيَقْ عَنْهُ humiliis, modestus fuit.

8.

7. 1. 1, 2 & 3. rad. Ch. est ئ & ئ. frequenter 1. Syris ئ & ئ. frequentius ئ. Arabibus, ubi Ch. & Syr. ئ & ئ, est ئ; ubi vero his ئ & ئ, illis est ئ e. gr. 1. rad. זהב Aurum. Ch. ذَهَبٌ, Ar. ذَهَبٌ. id. — Ebr. ذَنْبٌ extremitas rei, cauda: Ch. ذَنْبٌ & ذَنْبٌ, Syr. ذَنْبٌ, Ar. ذَنْبٌ. — Ebr. ئِپِي nom.

barba, verb. consenuit: *Ch.* וְקַנְתָּ & וְקַנְתָּן, *Syr.* قَنْتَنْ, *Ar.* قَنْتَنْ cet. — *Ebr.* זָבֵךְ dos, domum, *Ch.* זָבֵךְ, *Syr.* זָבֵךְ, *Ar.* زَبَقَ. — 2. rad. ex. אָרִיסָן Auris. *Ch.* אָרִיסָן, *Syr.* أَرِيسَانِ, *Ar.* أَرِيسَانِ. — 3. rad. ex. אָרִזָה cepit, *Ch.* אָרִזָה, *Syr.* أَرِيزَهُ, *Ar.* أَرِيزَهُ id. — אָרִזָה Cedrus. *Ch.* אָרִזָה, *Syr.* أَرِيزَهُ, *Ar.* أَرِيزَهُ id. Ceteroquin constat 1 cum 2 permutari e. g. קַעַז & קַעַז, *Ar.* حَعْفَ cet. — plura exempla vid. *supr.*

8. n. 1, 2 & 3. rad. est ח, *Syr.* ح, *Arab.* vero خ vel ح. — 1. rad. ex. vid. *supr.* sub. lit. ح. 3 rad. — 2. rad. ex. אֲחַר posterior fuit, *Ch.* אֲחַר tardavit, *Syr.* دَدَنَ in Aphel. distulit, *Ar.* أَخْرَى, procrastinavit. — 3. rad. ex. אֲנַחַת gemuit, *Ch.* in Ithpaal. אֲתַחַנְתָּ, *Syr.* أَتَاهَنَتْ, *Arab.* أَنْجَعَ vehementius spiritum duxit; ceter. cf. p. 58. not. 39. — plura exempla vid. *supr.*

9. **ת.** 1, 2 & 3. rad. *Ch.* reg. est **ת.** *Syr.* **ת.**
Arab. vero frequentius **תא**, rarius **דא**.
 — prim. rad. ex. vid. טוב sub. Lit. ב 3.
 radic. — 2. rad. ex. בְּטַל cessavit, sc.
 esse, *Ch.* בִּמְלָ, *Syr.* بَعْلَ, *Ar.* بطل
 — 3. rad. ex. בְּעַט recalitravit: *Ch.*
בְּעַט, *Syr.* بَعْطَ, *Ar.* بَعْطٌ; it. ex. *Ar.* ط
 pro **ת.** طعن oneravit, *Ar.* طعن migravit, iter
 fecit, cf. p. 22. — plura exempla vid.
 supr.

12.

10. **ר.** 1, 2 & 3. rad. reg. in omnibus Dialectis eadem; ceteroquin ut reliquæ literæ quiescibiles: prim. rad. ex. יִבְשׁ exaruit, exiccatus est, *Ch.* יִבְשׁ, *Syr.* رَسْ, *Ar.*
يَبْسَ. — 2. rad. ex. בֵּין inter, *Ch.* בֵּין,
Syr. بَيْنَ, *Arab.* بَيْنَ. — 3. rad. ex.
אָזֶן vae! *Ch.* אָזֶן, *Syr.* أَذْنَ, *Ar.* Verb. أَوِي
 condoluit, misertus fuit. ceter. cf. p. 64.
 et pl. I.

13.

11. **כ.** 1, 2 & 3. rad. in omnibus eadem est.
 1. rad. ex. כָּלֵב canis, *Ch.* كلب, *Syr.*

14.

- كَلْبٌ, *Ar.* id. — 2. rad. ex. vid.
مَلَائِكَةٌ sub. 1. rad. هَنْ — 3. rad. ex.
Angelus, *Ch.* مَلَائِكَةٌ, *Syr.* طَلَقَنْ, *Ar.* مُلَاقٍ
— plura exempla vid. supr.
- ط**
Ch.
ظ
iter
vid.
أو
64.
est.
Syr.
12. ل. 1, 2 & 3. rad. in omnibus eadem est.
— 1. rad. ex. vid. مَلَائِكَةٌ sub. 3. rad. هَنْ —
2. rad. ex. vid. كَلْبٌ sub. 1. rad. هَنْ — 3.
rad. ex. vid. بَطَلْ sub. 2. rad. هَنْ — pp. ex.
vid. supr.
13. م. 1, 2 & 3. rad. in omnibus eadem. —
1. rad. ex. شَلْ similitudo, parabola, pro-
verbium, *Ch.* مَثَلٌ, *Syr.* عَلَصٌ, *Ar.* مُثَلٌ
— 2. rad. ex. vid. أَمْهَأٌ sub. 3. rad. هَنْ —
3. rad. ex. شَلَّوتٌ formula salutandi, *Ch.*
شَلَّ، *Syr.* مَلَكَةٌ، *Ar.* مُلَكَّةٌ; pp. supr.
14. ن. 1, 2 & 3. rad. in omnibus eadem. —
1. rad. ex. نَفْسٌ anima, vita, persona,
ipse, ipsa, ipsum cet., *Ch.* نَفْسٌ, *Syr.*
نَفْسٌ, *Ar.* نَفْسٌ. — 2. rad. ex. vid. أَنْجَنٌ
sub. 3. rad. هَنْ — 3. rad. ex. vid. بَيْنٌ sub
med. rad. هَنْ. — plura exempla vid. supr.

15. ע. 1, 2 & 3. rad. Aramaeis eadem, Arabibus vero regulariter ע interdum ש. — prim. rad. ex. סגד adoravit, Chald. סגד Syr. עזז, Arab. عَزَّزَ humiliavit se coram aliquo. — 2. rad. ex. רָסַע Job. XXXVI, 12. fons perennis s. stagnum ex imbre ortum, Ar. حَمْدَه id. — 3. rad. ex. חסיד pietas, sanctitas cet. Ch. חסיד id., Syr. حَسِيدَه id. unde nomen Bethesta. Joh. V, 2, Ar. حَمْدَه simulatio. — 4. rad. ex. פְּרִסָּה ungula, Ch. פְּרִסָּה, Syr. نَاعَنَه, Ar. فَرَسَ id. — pp. ex. vid. supr.
16. ע. 1, 2 & 3. rad. apud Aramaeos eadem, Arabibus vero saepius ע, quam ע. — 1. rad. ex. vid. ען supra. sub. 3. rad. ע. — 2. rad. ex. vid. בעט supra. sub. ע. — 3. rad. ex. בלע absorbsit, perdidit, Ch. בלע id., Syr. בלע deglutivit, Ar. بلع id. sed בלע Job. XXXVI, 20. convincere, est Ar. בענ prop. vicit, spec. verberavit in disputando convicere aliquem. — plura ex. vid. supr.
17. 18.

- Ara-
—
סָנָד
co-
KVI,
or-
titas
inde
—
Ch.
pp.
hem,
rad.
rad.
ex.
Syr.
Job.
prop.
pr.
17. פ. 1, 2 & 3. in omnibus eadem. — 1. rad.
ex. vid. פְּרִסָּה supr. sub. 3. rad. ס. — 2.
rad. ex. vid. נְבָשָׁה supr. sub. 1. rad. נ. —
3. rad. ex. vid. נְגַזֵּה supr. sub. 2. rad. ג. —
pp. ex. vid. supr.
18. ע. 1, 2 & 3. rad. Aramæis eadem; Ara-
bibus vero reg. ص vel ض interdum quoque ل.
1. rad. ex. צָלָם similitudo in forma & figura
rei externa, Ch. צָלָם, Syr. نَصْلَم id. —
2. rad. ex. بَظَر custodivit, auxilio fuit,
Ar. نَصَم defendit. — نَصَر furculus, Ch. نَكَر,
Ar. نَصَم viriditas. — 3. rad. ex. vid. ئَوْز
supr. sub 1. rad. ئ. — ئَلْ ئَلْ umbra, Ar.
لَل id. — plura exempla vid. supr.
19. פ. 1, 2 & 3. rad. reg. in omnibus eadem.
Arab. interdum quoque ئ. — 1) rad. ex.
زَوْر frigus, Ch. كُوزَر, Syr. نَسَد, Ar. زَوْر
id. — 2. rad. ex. يَكَرُ arsit, Ch. كَرِير, Syr.
كَرِير, Ar. وَقَد id. — 3. rad. ex. vid. كَرِير
supr. sub. ئ. 2. rad. — قَنَقَه risit. Ar.
كَنَقَه id.

20. שׁ 1, 2 & 3. rad. in omnibus eadem. — 1. rad. ex. רָעַץ valde tremuit, Ch. in Aph. אָרְעֵץ stillavit, quod sit motu tremulo, Ar. أَرْعَى tonuit, terrorem incussit. — 2. rad. ex. vid. חָרַג timuit. sub حـ. — 3. rad. ex. vid. אָחָר posterior fuit sub. حـ. 2. rad. — pp. ex. vid. supr.

23.

21. שׁ 1, 2 & 3. rad. Chaldaeis reg. est ס. interdum vero per variam ortographiam שׁ, Syris semper מ, Arabibus reg. شـ, interdum quoque צـ. — 1. rad. ex. שִׁירָה testis, Ch. סְרָה, Syr. نِسَّة, Ar. اَنْسَة id. — 2. rad. ex. בְּשֶׁר caro cet. Ch. בָּשָׂר v. בָּשָׂר substravit, expandit, Ch. بُلْس, Syr. مُفْسَد, Ar. فَرَش id. — 3. rad. ex. שִׁמְעָן ponere, Ar. مَلِم pro مـوم id.

22. שׁ 1, 2 & 3. Ch. reg. est שׁ, Syr. سـ, Ar. צـ. Interdum quoque Ch. est תְּ, Syr. لـ, Ar. ثـ vel ئـ. Denique vero Ar. raro شـ. — 1. rad. ex. vid. שְׁלֹמֵם supr. sub. حـ. 3.

— 1. rad. — 2. rad. ex. vid. מִשְׁלַׂחּ supr. sub. מִשְׁלָׂחּ

Aph. 1. rad. — 3. rad. ex. vid. יְבַשֵּׁה exaruit supr.

Ar. sub. 1. rad. بَشَّ — شَمْسَهُ sol., Ar. شَمْسَهُ id.

rad.

ex. 23. ח. 1, 2 & 3. rad. Ch. reg. est ח. interdum

שׁ, Syr. ل, Ar. sæpius ئ, quam ث. — 1.

rad. ex. הַקְרֵבָה prævaluuit, sive animi sive corporis viribus, Ch. הקְרֵבָה, Syr. حَلَبَةً,

Ar. تَقْفَى id. — 2. rad. ex. أَيْثَنْ form. superl. ebr. quicquam maxime durabile: aqua,

perenni vena prædita, Ar. وَأَنْدَنْ id. — 3. rad.

ex. בֵּית id, in quo quis noctu habitat cet.

Ch. بֵּית, Syr. بَيْت, Ar. بَيْت id. — بְּתַר —

interpretatus est, Ch. בְּשַׁר id.

in-

שׁ,

inter-

estis,

— 2.

בְּשַׁן,

פְּרַשְׁתָּה

טְמֵנָה,

pro-

—

Syr.

شَ

3.

C. II.

DE PUNCTIS VOCALIBUS.

§. I.

Buxtorffianorum, aliorumque Anticriticorum, de vocalium Ebræorum summa antiquitate opinio, ex falsa interpretatione Matth. V. v. 18. ortum trahens, hodie non multis placet. Satis quidem constat, non solum scriptores ecclesiasticos, verum etiam interptetes Bibliorum antiquissimos tex-tum ebræum ab hodierno punctis diversum sæpe legisse: v. c. Ps. LX, 5. שׁ — LXX. Vulg. Syr. Ar. leg. מֵשׁ, ut sexcenta alia loca mittamus. In Chaldaicis autem versionibus rarer est diversitas punctorum; igitur ex illis exempla paulo plura proferamus: Gen. XLIL, 17. וַיְפָל Chald. leg. in Hiphil. וַיְפָל. — Jes. XXVII, 8. הַקְשָׁה Chald. leg. קְשָׁה. — Ps. XXII, 30. אֲכָלֹן Chald. leg. in imperatio אֲכָלֹן. cet.

Attamen, cum vocalibus omnino carere vix possent veteres Ebræi, probabilis est eorum opi-

nio, qui putant, literas quiescibiles, quæ matres lectionis vocantur, vocalium vices apud Ebræos olim expleuisse, easque non semper, sed, Arabum Syrorumque more, vocibus præsertim dubiis ac difficilioribus adpositas fuisse. Quam in rem afferri huc merentur verba Hieronymi (Epist. ad Evagrium Oper. T. II, pag. 574. ed. Bened.): "Nec refert, utrum סָלִם Salem, an Salim nominetur, cum vocalibus in medio literis perraro utantur Ebræi."

§. II.

Quod autem Hieronymus præter literas נְוִי etiam הַחֹעַ vocales esse dixerit, exinde derivandum esse existimo, quod Graeci & Latini omnes has literas nudis vocalibus exprimebant; qua de vid. supr. p. 11. sq.

§. III.

Vocalium soni primarii videntur esse hi tres A. I. O. Hós exprimunt veterum orientalium vocales tres in tabulis Büttneri (I. 3. II. 2.); post figuram literæ sine vocali sequitur in alphabetis syl-

labariis figura literæ: 1) cum voc. A. 2) cum voc. I.
 3) cum voc. O; ex quibus simul patere videtur, Sy-
 ros antiquissimos, Zabios nominatim, non nisi
 tria eadem vocalium signa habuisse, quæ & Ara-
 bes hodie adhuc habent.

§. IV.

His rite consideratis, ex analógia colligere
 licet, Ebraeos veteres ipsis his tribus literis יְנָא
 vocalium loco usos fuisse. Utrum vero alia si-
 mul trium vocalium signa habuerint, nec ne-
 haud satis constat. Fieri quidem potuit, ut
 subinde, cum Ebraei artem grammaticam ab Ara-
 bibus discerent, ab his quoque puncta aut signa
 vocalium acceperint, primum quidem tria, Pa-
 tach, Chirek, Cholem, quibus respondent

<i>Arab.</i>	Fahtha	—	<i>Pers.</i>	Zeber
—	Kesre	—	—	Zihr
—	Damma	—	—	Pihsch.

Syr.

Petocho [ׁ] v. : Chevotzo [ׂ] v. : Zekopho [׃] v. :

voc. I

§. V.

Prouti autem variatur sonus Vocalium A. I.
 O. sensim quoque auctus fuit numerus vocalium
 Syrorum ac Ebræorum: Syri vocalibus Petocho,
 Chevotzo, Zekopho, addiderunt duos sonos
 proxime adjacentes E & U, Revotzo v. v. ;
 & Etzotzo v. o v. o. Sic & Ebræorum Vocali-
 bus Patach, Chireck, Cholem primum addita
 sunt signa Tsere & Schurek, deinde quoque:
 Kametz, Sægol, Kametz-Catuph & Kybbutz.

c ne,

, ut

Ara-

signa

Pa-

nt

§. VI.

Etymologia nominum, quæ vocalibus suis
 attribuerunt Syri, hæc est: Petocho — Patach et
 Fahtha — est a $\Delta\Delta$ aperuit; Rebotzo a $\zeta\zeta$ (sonum)
 comprimere; Chevotzo a $\zeta\zeta$ fortius comprimere (so-
 num); Zekopho a $\omega\omega$ sonum elevare (in signum læ-
 titiae s. approbationis, quasi dicendo: O!) Etzozo a $\zeta\zeta$
 sonum elevare (in signum doloris s. improbatio-
 nis, quasi dicendo: Uh!)

V.

c)

C. III.

DE NOTIS DIACRITICIS.

§. I.

Harum præcipuae sunt: 1) Ebr. et Ch. Dagesch forte — punctum literæ impressum — Arab. Teschdid “; duplicat literam; 2) Ebr. & Ch. Schva: a) quiescens vel mobile; hoc iterum v. simplex, Ar. Gezm sive schiezma ˘ vel compositum: sc. Kaphchometz ְ, Kaphpathach ִ, Kaphsægol ֵ.

§. II.

Regulae præcipuae de Schva quiesc. et mob.
huc fere redeunt:

- a) Schva in fine syllabæ quiesc., ab initio syllab. mobile est;
- b) Syllaba, exiens in vocal. aut in conson. quiesc., dicitur *simplex*, notanda vocali *longa*; in conson. mobil. exiens, *composita* dicitur, notanda vocali brevi: — est Latinorum positio;

Hinc sequitur:

- c) Schva, post vocalem *brevem* — o: in fine syllabæ: vid. reg. a) — quiescit o: in legendō non auditur; sed post vocalem *longam* — o: in initio syllabæ: vid. reg. a) — in legendō auditur quidem, sed sono submisso;

Hinc porro sequitur:

- d) Schva, sub litera positum, cui impressum est Dag. fort., mobile est;

Ex supra dictis porro sequitur:

- e) Duorum Schvaim, in duabus syllabis concurrentium, prius est quiescens, o: terminat syllabam præcedentem; posterius mobile est; o: cum hoc incipit syllaba sequens.

Obs. Duorum autem Schvaim, ab initio syllabæ s. vocis concurrentium, prius mutatur in Chirek.

§. III.

Præter Teschdid & Schiezma Grammatici Arabum formarunt tria alia signa diacritica, ipsis propria: Hamza, Wezla, Medda, singula τω ι

annexa: nimirum: Hamza superius ፩, inferius ፪,
et, post ፩, in ipsa linea scriptum ፳;

a) indicat Hamza, ፩ esse primitivum ፻: non ex ፻

v. ፭ ortum; etiam apponitur ፭ ፭ et ፭ ፭,
supra vel infra, ad indicandum, has literas
positas esse loco ፭ ፩.

b) Wesla ፻: unio ~ imponitur ፭ ፩, quod vocatur

Eliph unionis, quia, ab initio vocis positi-
tum, suam syllabam cum ultima vocis præ-
cedentis arcte conjungit, suumque sonum
amittit, et compensatur per Teschdid, im-
positum literæ sequenti, ፻: mutatur in so-
num sequentis literæ, ejusque sonus proprius
coalescit cum vocali præcente, sive hæc
illi analoga fuerit, sive minus: v. c. in:
፭ ፭ ፭: bismillahi.

c) Medda ~ imponitur literis quiescibil., nominatim
፭ ፩, quiescentibus in vocali analoga, ante
፳ positis; ubi indicat defectum ፭ ፩ una cum
præced. voc. ፲, loco ፭ ፩ ~ ponitur ፻ ፻: fahtha
perpendicul. script.; indicat quoque lite-
ras, numerorum loco positas; denique etiam
vocum abbreviations.

§. IV.

Syrorum not. diacr. sunt:

a) Lineola occultans, infr. liter. posita —; significat, sonum literæ, cui supposita est, non audiri s. literam *occultari* o: fere idem, ac, quiescere, aut otiori.

b) Ribbui — indicat numer. pluralem, ubi hic in textu, punctis vocalibus carente, ambiguum est; ubi adsunt puncta vocalia, pluralem significantia, Ribbui apponere, omnino superfluum est; Ribbui, super ; positum, exprimitur, uno tantummodo punto adjecto, ita fere: ä.

c) Ruchoch — et Kushoi —; prius signum indicat, literis Begadchefath sonum molliorem — adspirationem dicunt — tribuendum esse: a R. ⁷ pro ⁷ lenivit; posterius: contrarium: a R. ⁷ induravit; est igitur hoc Ebr. Dagesch lene.

§. V.

Grammatici Syror. lieolam occultantem subscribi jubent literis sequentibus:

- a) Mediæ radicali geminatæ.
- b) Literæ mitiali $\dot{\imath}$ non vocalizatæ.
- c) Literæ $\dot{\imath}$, vocali destitutæ, ante $\mathcal{L}$.
- d) τῷ οἱ 1. in pron. person.; imprimis, ubi redundant, aut posita sunt loco verb. subst.
— in suffixis; et in vocibus gr. orig., in quibus οἱ posit. est pro spirit. asper.
- Gr.:
2. post vocalem, syllabæ οἱ et οἱ vocalem suam abjiciunt, et, occultato οἱ, ο et diptongescunt cum vocali præc.; ita quidem ut $\underline{\imath}$ ante Vav transeat in $\mathring{\imath}$: ex. ἀοἰδίοι hodoi: hæc est; οοἰδίη enav pro enov: ego sum;
3. in verb. οοἱ aut redundante, aut formante imperf. v. plusqu. perf.;
4. in verb. οοἱ pro οοἱ dedit.
- Exempla quam plurima dabit lectio text. Syr.
- e) τῷ ο post ο quiescens.
- f) Litera $\mathfrak{v}$, in verbo $\mathfrak{v}\mathfrak{i}$, vocalizanda post lit. $\mathfrak{i}$, vocali destitutam, suam remittit vocalem ad $\mathfrak{i}$ præced: ita ΔΔ̄ι mutatur in ΔΔ̄ι.

g) Lit. א in multis substantivis, et in pron. pers.

אַתָּה; quo et refero ה in בְּתָה filia, quatenus in clavi dialect., per exceptionem, א ebr. et ה syr. alternare possunt, cf. præced. clav. dialect. pag. 69. ex. est הַזְרָחָתָה Thare-asar pro יְשָׁעָתָה Schene-asar: duodecim (prophetæ).

Obs. Literæ Syr. dicuntur otiani eodem fere sensu, quo dicuntur occultari et quiescere: hoc nimirum est: in recitando voces syriacas literæ otiosæ, occultatæ, et quiescentes sonum suum amittunt; quiescentium nominativum sonus a præced. vocali absorbitur; de literis quiescentibus sub verbis ejusdem nominis plura dicentur.

Apud Syros otiani dicuntur literæ:

a) ה in pronom. pers., pro verb. subst. positis:

cf. pag. 82. b) nominativum in אֲתָה et אֲתָא, ubi, tanquam auxiliaria, participiis adjunguntur.⁴⁰⁾

b) ו et ז in fine verborum; et in suffixis; nulla vocali immediate præcedente.

⁴⁰⁾ Dicere forte possemus: litera ה, in initio syllabæ, nec vocalizata, neque vero occultata, quia nempe sequitur alia litera occultata, otiantur: sic v. c. in vocibus nuper allatis אֲתָה et אֲתָא: et hoc cf. observationem proxime præcedentem.

Obs. Quæ a Grammaticis Ebr., Chald., Syr. et Arab. dici solent de omissione, additione, permutatione, et transpositione literarum consonantium, atque etiam punctorum vocalium, ut evitetur repetitio superflua, hoc loco omitto; partim quia supra jam a nobis exposita sunt in clavi nostra dialectorum nonnulla hac de re; partim, quia ad capita de formatione nominis et verbi referenda erunt, hanc imprimis ob causam, quia pleræque anomaliæ, in formatione nom. et verb. occurrentes, ex difficultate maxime pendent, cum expressione soni literum quiescentium et gutturalium conjuncta.

Ceteroquin hic jam præmonendum esse puto: canones et generaliores et specialiores de ﺍ, و, ي ad duas hasce regulas maxime universales apte referri:

a) literæ ejusdem organi facile alternant;

b) literæ quiescibiles ﺍ, و, ي, quiescentes factæ, quiescent in vocali analoga; ita nimirum: ﻃ, و, ي, ئ.

Vocalium Ebr. mutationes ex hoc maxime pendunt, quod syllaba simplex, *in regula*, postulat vocalem longam, composita brevem — vid. supr. pag. 78.

yr. et
per-
conso-
alium,
omit-
posita
la hac
natione
ic im-
maliæ,
s, ex-
essione
n con-

Hoc si sedulo observaveint tirones, per-
multæ difficultates, in lingv. ebr. discenda illis
obortæ, penitus et facillime evanescunt: sic v.
c. per se elucebit, ubi Schva habendum sit
quiescens, ubi mobile? cet. cet.

**   **   **

Pauca de formatione verbi et nominis hic
addere juvat:

Conj. Arab.

١. قَتَلَ	٥. تَعْقِتَلَ	٩. أَسْتَعْقَتَلَ 10.	
٢. قَتَلَ	٦. تَعْقَاتَلَ	١٠. أَسْتَعْقَاتَلَ ...	
٣. قَاتَلَ	٧. أَنْقَتَلَ	١١. أَفَتَأَلَ	
٤. أَفْتَلَ	٨. أَفْتَنَلَ	١٢. أَفْتَوَلَ	
... قُوتَلَ	٩. أَنْتَلَ	١٣. أَفْتَوَلَ	
... قُوتَلَ	... أَفْتَنَلَ	... أَفْتَوَلَ	
... قُوتَلَ	... أَفْتَنَلَ	... أَفْتَوَلَ	
<i>sine pass.</i>		<i>passiv. caret.</i>	

Patet hinc, ex prima in universum formari singulas; nominatim autem et proprius: ex prima formari: *secundam*, imponendo 2. rad. $\underline{\text{w}}$, $\circ$: *Piel*; *tertiam*, post prim. rad. inserendo $\mathfrak{f}$ quiesc. $\circ$: *Poel*; *quartam*, præmittendo $\mathfrak{f} \circ$: *Hiphil*; *septimam*, præmittendo $\mathfrak{f} \circ$ cf. *Niphal*; *decimam*, præmittendo $\mathfrak{f} \circ$ cf. *Chald*. et *Syr*. *Schaphel*; porro: præponendo $\mathfrak{f}:$ ex *secunda* formari *quintam*, ex *tertia sextam*; porro: ex *quarta* formari a) *octavam* mutando $\mathfrak{f}$ in $\mathfrak{f}$ et inserendo $\mathfrak{f}$ post prim. radical. cf. *Hithpael*; b) *nonam* imponendo 3. rad. $\underline{\text{w}}$; et ex hac iterum *undecimam* inserendo $\mathfrak{f}$ post 2. rad.; c) *duodecimam* inserendo post 2. rad. $\mathfrak{f} \circ$; *decimam tertiam* eodet loco inserendo $\mathfrak{f} \circ$.

Quænam igitur sint in qualibet conjugatione notæ characteristicæ, ex *bis* sponte elucet.

I.

Conj. Chald. & Syr.

pass. act.

Ebr. Kal. **וְגַדֵּלִי** **וְגַדֵּלָה** 1..... Piel. **וְגַדְלֵלִי** **וְגַדְלֵלָה** 2..... Hiphil. **וְגַדְלֵלִי** **וְגַדְלֵלָה** 3.**וְגַדְלֵלֶתִי** **וְגַדְלֵלָה** 4.

Patet hinc: a) ex activo formari passivum præponendo syllabam **ל**, — Ebr. **תַּתִּ** in Hith-pael, cui etiam conjugationi Ebr. notio passiva interdum competit. — b) hujus syllabæ **ל** liter. sibil. **ל** cum sequ. lit. sibil. **מְ** transponi, ad sublevandam expressionem soni: quia nimurum sonus **תְּ** **ל** in initio minus, quam in fine syllabæ, resibilans est.

Ejusmodi cum literarum consonantium tum punctorum vocalium mutationes usui loquendi, in vita quotidiana adoptato, primam suam originem, magna ex parte, debent; unde a Grammaticarum auctoribus collectæ, in regulas definitas subinde formatæ sunt; id quod de mutationibus, quas subibunt verba anomala s. irregularia, a

nonnullis sic dicta imperfecta, juxta regulas, a Grammaticis præscriptas, formanda — vid. supr. pag. 83. — imprimis valet.

II.

*Paradigmat. conj. primæ verbi regularis
s. perfecti præmittenda sunt hæc:*

Ad tempus præsens exprimendum Syri uti
solent participio, cum pronomine substantivo hoc
modo conjuncto:

Sing.

fem.   *mascul*

ମୀ ମୁଖ୍ୟ । ମୀ ମୁଖ୍ୟ ।

አዲ በንጂድ ሌጋፍ ሰነድ 2

ଓନ୍ ବେଳ ଓନ୍ ପାହିବ 3

Plur.

၁၂၁၃ ၁၂၁၄ ၁၂၁၅ ၁၂၁၆ ၁

۲۰۱۷-۱۰-۰۶

Contract.

Sing

fem.   *hi*   *mascu*

ასკებ 45გ 2

s, a *Plur.* *supr.*

Plur. *supr.*

Plur. *supr.* 1. *aini*

Plur. *supr.* 2.

deinde:

Utuntur quoque Syri voce Δא, Ebr. ע, cum prosthethico, loco verbi substantivi, hoc quidem modo:

Sing.

commun.

fem.

mascul.

Δא sum

אַנְגָּל

אַנְגָּל es

אַנְגָּל

אַנְגָּל est

Plur.

Δא sumus

אַנְגָּל

אַנְגָּל estis

אַנְגָּל

אַנְגָּל sunt

In his jam videmus quinque terminaciones generis femini in verbo ⁴¹⁾ nomine et pronomine Syrorum: in singul. ל, א, ס; in plur. כ, ו.

⁴¹⁾ Etenim: participium; quamvis sub paradigmate verbi positum, flectitur tamen ut nomen; nimirum: partic. act. ut nom. substant. partic. passiv. ut nom. adjectiv.

Sequitur nunc ipsum paradigma verbi regularis in conjugatione prima:

P r a e t e r i t u m.

Sing.

	comm.	fem.	masc.	
		قَتَلْتَ	قَتَلْتَ	3.
		قَتَلْتَ	قَتَلْتَ	2.
		قَتَلْتُ		1.

D u a l.

	قَتَلْتَنَّ	قَتَلَلَا	3.
	قَتَلْتَنِيَا		2.

Plur.

	قَتَلْنُونَ	قَتَلُوا	3.
	قَتَلْنُونَنَّ	قَتَلْنُونَنَّ	2.
	قَتَلْنَا		1.

P e a l.

Sing.

	مَلَكُوت	مَلَكُوت	3.
	مَلَكُوت	مَلَكُوت	2.
	مَلَكُوت		1.

regu.

Plur.

<i>comm.</i>	<i>fem.</i>	<i>masc.</i>
--------------	-------------	--------------

١. مُكْتَلٌ	٢. مُكْتَلٌةٌ	٣. مُكْتَلٌونَ
٤. مُكْتَلٌةٌ	٥. مُكْتَلٌاتٍ	٦. مُكْتَلٌاتٍ
٧. مُكْتَلٌاتٍ	٨. مُكْتَلٌاتٍ	

3.
2.*Futurum.*

<i>Sing.</i>
----

١. تَعْتَلُ	٢. يَعْتَلُ	٣. تَعْتَلُونَ
٣. تَعْتَلِيْنَ	٤. تَعْتَلُونَ	٥. تَعْتَلِيْنَ
٦. أَعْتَلُ		٧. تَعْتَلُونَ

2.
3.*Dual.*

١. تَعْتَلَانِ	٢. يَعْتَلَانِ	٣. تَعْتَلَانِ
٤. تَعْتَلَانِ		٥. تَعْتَلَانِ

1.

Plur.

١. يَعْتَلُونَ	٢. تَعْتَلُونَ	٣. يَعْتَلُونَ
٣. تَعْتَلُونَ	٤. تَعْتَلُونَ	٥. تَعْتَلُونَ
٦. نَعْتَلُ		

Futur. Peal.

Sing.

comm.

fem.

masc.

كـ

v.

لـ

لـ

3.

لـ

لـ

2.

لـ

Plur.

لـ

لـ

3.

لـ

لـ

2.

لـ

Imperat.

Sing.

أقـ

أقـ

Dual.

أقـ

Plur.

أقـ

أقـ

Imper. Peal.

Sing.

سَجَدَ

سَاجِدٌ

Plur.

سَاجِدُونَ

سَاجِدُونَ

Particip.

act. et pass.

act.

قَتِيلٌ

قَتُولٌ

قَاتِلٌ

Michaelis addit: partic. passiv. مَقْتُولٌ

Partic. Peal.

Act. vid. pag. 88.

Pass.

سَاجِدٌ

سَاجِدٌ

Sing.

سَاجِدٌ

سَاجِدٌ

Plur.

سَاجِدُونَ

سَاجِدُونَ

In his porro videmus duas terminaciones gener.
femin. in verbo Syrorum:

in Sing. لَّ وَ et لَّا. vid. pag. 89.

In finit.

جذب

Est hæc terminatio accusatiyi casus in no-
 minibus Arabum, quia eorum infinitivus est no-
 minascens; unde factum est, ut XXXIII formæ
 infinitivi, magis vel minus diversæ, a Grammaticis
 Arabum in prima conj. adoptatæ sint, quæ qui-
 dem proprie diversæ formæ nominis habendæ sint.

In finit. Peal.

جذب

Hæc hactenus. Reliquorum ea, quæ tiro-
 nibus maxime necessaria sunt: de verb. irregul.,
 de nomine, pronomine et particulis, præfixis,
 suffixis, et solitariis — vid. pag. 83. — in par-
 ticula secunda hujus opusculi, si vires et anni
 permiserint, addentur.

G. IV.

REM LITERARIAM TRACTANS.

De singulis singularum dialectorum Alphabetis
dicere nos vetat harum observationum scopus; sed
tamen scripta nonnulla huc pertinentia breviter
proferre liceat: *BÜTTNERI* l. c. p. 10-12. coll.

*Tab. œn. I. & II. No. 1. 2. — Nouveau Traité
de Diplomatique. Tom. I. chap. XII. p. 650.
sq. coll. Tab. VII. No. I. III. IV. chap. XIII. p. 670.
sq. — EDVARDI BERNHARDI Orbis eruditæ li-
teratura a Charactere Samaritano deducta. Tab.
œn. column. I-VI. edit. Lond. 1689. & postea in
Germania multo correctior. edit. a CAROLO MOR-
TON 1759. — Pere SOUCIET Dissertation sur les
Medailles Hebraiques. — RELANDI & OTTII
Dissert. de inscript. nummor. Samaris. Amstelod.
1702. *Histoire de l'Academie des Inscriptions &
belles lettres, avec les memoires, tirés des Regi-
stres de cette Academie.* T. I. p. 206. cet. ed. Pa-*

ris. T. XXX. {p. 427. cet. T. XLV. p. 179. cet.
 T. LIII. p. 20. 35. 58. cet. — *Journal de Scavans*,
 Suite de Decembre 1761. p. 82—84. à Amsterd.
 1761. (Autor harum Dissertationum est *l'Abbe BARTHELEMY*.) — *EJUSDEM Lettre à M. le Marquis OLIVIERI ou Sujet de quelques Monuments Pheniciennes*. à Paris 1766. — *Precis du Memoire de M. l'Abbe BARTHELEMY sur les lettres Pheniciennes*, edit. à *DE GUIGNES*. à Paris 1759.
 — *Philosophical Transactions*. Vol. XLVIII. P. II.
 for the Year 1754. p. 690. sq. Vol. LII. p. 53.
 274. 282. 283. cet. Vol. LIV. p. 119. sq. 393. sq.
 Vol. LVII. P. I. p. 226. sq. Vol. LVIII. p. 235. sq.
 261. sq. 265. sq. Vol. LX. P. I. p. 80. sq. — Vol.
 EXI. P. I. for the Year 1771. No. X. XII. P. II.
 for the Year 1771. No. XL. (Autor harum Dissertationum est *SWINTON*) cet. *Explication de quelques Medailles Pheniciennes par Mr. L. DUTENS*. à Londre 1773. — *RICHARD POCOCK Description of the East*. T. II. p. 309. coll. Tab. XXXIII.
Vers. Germ. ed. Erlang. 1771. — *Numismata COMITIS PEMBROCKII*. T. II. Tab. LXXXVII.
 cet. — *SPANHEMII liber de usu & præstantia*

numismatum. T. I. — *The Ruins of Palmyra,*
 otherwise *Tadmor in the Desert* (by BOUVERIE,
 DAWKINS, and WOOD) Gallice & Anglice edit.
 Lond. 1753. — GRUTERI *Corpus Inscriptionum*
 T. I. p. 86. ed. Grævii. — SPON *Miscellanea eru-*
ditæ antiquitatis. ed. Lugd. Bat. 1685. — MONT-
 FOUCON *L'Antiquité expliquée.* T. II. p. 179. —
 EJUSDEM *Præliminar.* in *Hexapl. c.*, II. §. II. p.
 22. sq. cet. cet. *Hodierni vero characteres Ebraici,*
 qui certe antiquissimi non sunt, utrum, ex senten-
 tia quidem Büttneri (l. c. Tab. I. No. I. coll. p. 10.),
 e *Palmyrenis*, an vero, uti volunt plerique alii,
 ex *Phoeniciis Samaritanisve* literis orti sint, vix
 certo determinari posse existimo. Quid vero sit,
 in omnibus hisce Alphabetis cognatis similitudinem
 conspicuam characterum observamus. Denique vero
 brevissimam qvatuor harum linguarum historiam h. l.
 exponere, haud abs re nostra fore, speramus: Lin-
 gua *Ebraica* in *Palaestina* viguit, donec ante bis
 mille, & quod exurrit, annos in captivitatem Ba-
 bylonicam abducerentur Judæi. Nec nisi parva illa
 collectio librorum, quæ vulgo *Biblia sacra* V. T.

vocari solet, ex ea ætate, qua viva adhuc erat lingua Ebraica, nobis superest. Ex captivitate Babylonica in patriam reduces facti Judæi utebantur lingua Aramaea, ea vero est, quæ Chaldaea, Assyria, Syriæ & Mesopotamiæ septentrionali, regionibus, uno nomine dictis סְרָאֵן (Jes. XXXVI, 11. Dan. II. 4.) olim vernacula fuit (*STRABO Geograph. l. II. c. 58. p. 139. ed. Almenov.* της διαλεκτού, inquit, μεχρι την διαμενεσσης της αυτης τοις τε εντος Ευφορετού, και τοις εντος.) Prouti vero ipsa regio Aramaea in orientalem, quæ Chaldaeam & Assyriam, atque occidentalem, quæ Syriam septentrionalemque Mesopotamiam complectebatur; ita quoque lingua Aramaea in orientalem & chaldaicam, & occidentalem & Syriacam, divisa fuit. Hæ vero Aramaeo-orientalis & Aramaeo-occidentalis dialecti fere non nisi figuris literarum recentioribus. vocaliumque appellatione & forma, a se invicem differunt. Scriptorum Chaldaicorum, quæ, præter paucas *textus Bibliorum pericopas*, (Gen. XXXI, 47. Jerem. X, 11. Dan. II, 4. usque ad VIII. Ezræ, IV-VII.) hodie in Codd. impressis exstant, præcipua sunt: *Versio-*

im-
hy-
guia
riæ,
bus,
Dan.
. l.
quit,
xte,
z in
oc-
Me-
tra-
lem
ien-
nisi
lla-
rum
lio-
11.
odie
sio-

*nes Bibliorum antiquæ, quæ Thargumin (ɔ: expli-
cationes) dicuntur. Syrorum vero, præter versio-
nes Bibliorum antiquas, imprimis notanda sunt:
EPHRAIMI SYRI Opera Syr. & Lat. edit. Romæ.
1737. sq. eaque pauca, quæ ASSEMANUS ex mul-
tis MSStis Bibliothecæ Vaticanæ in *Bibliotheca Orientali*,
edit. Romæ 1719. & Germ. vers. ab AUG.
FRID. PHEIFFERO Erlang. 1776., publici juris
fecit. Arabes, ab Ismaele ortum trahentes, præ
ceteris populis orientalibus linguam suam omniaque
fere disciplinarum genera excoluerunt; immo eo tem-
pore præcipue, quo totus fere reliquus orbis igno-
rantiae tenebris obrutus jacebat. Aurea vero linguæ
Arabicæ ætas in periodo temporis, *Muhammedum*
proxime præcedente (Vid. Michaelis Vorrede zur Arab.
Gram. Goettingen 1771.) collocanda videtur. Non-
nulla tamen, præter Alphabetum, *Aramæis* propria,
ex illorum in suam linguam transtulerunt *Arabes*.
(Vid. RAVII & HINLÖPEN Dissert. de eo, quod
Arabes ab *Aramæis* acceperunt cet. Traject. ad
Rhen. 1775) Multorum, quæ edita sunt *scriptorum*
Arabicorum, pluribus tamen ineditis in Bibliothecis*

adhuc latentibus, pauca hic proferam: *Versiones Bibliorum antiquarum*, una cum *Syriacis Chaldaicisque*, maximam partem in *Bibliis Polyglottis collectae*, etiam a *Potkenio*, *Erpenio*, *Dathio* aliisque seorsim editæ, exstant. — *ALCORANUS ex edit. Maracci* (*Patavii 1698*) & *Hinckelmanni* (*Hamburgi 1694*). — *ABULFEDÆ Opus Geographicum ex Arabico Latinum fecit JO. JAC. REISKE*. (Exstat in *Büschingii Magazin für die neue Historie und Geographie* 4ter Theil, Seite 121-294. Hamburg 1770. 5ter Theil S. 299-366. *ib. 1771*.) Integrum vero opus Arabicum MStum exstat in *Parisiensi*, *Lugdunensi Batav.* pluribusque aliis *Bibliothecis*. *E* *Parisiensi* quidem MSto, quod etiam *Dresdense* vocatum fuit, *tabulas Syriæ* edidit *Koelerus*, *descriptionem vero Arabicæ Grabius*, *Chorasmiae* cet. *Hudsonus*, *Ægypti* cet. *Michaelis*, qui integrum quoque MStum Arabicum sensim evulgare promiserat. Versio vero Latina *Reiskii* ad normam MSti *Lugdunensis*, quod *Autographum* esse ipsius *Abulsedæ* cum *Reiskio* putat *Michaelis*, elaborata est. — *EUCLIDES Arab. per Nasireddinum Tusensem*. *Romæ 1594*. — *AVICENNÆ Ca-*

iones non. lib. II. cum vers. & not. P. Kirstenii. Uratis-
 uicis- lav. 1609. — ELMACINI Historia Saracenica. Ar.
 ectæ, & Lat. per T. Erpenium. Lugd. Batav. 1625. —
 seor- ISMAEL ABULFEDA de vita & rebus gestis Mu-
 Ma- hammed. Ar. & lat. e. not. J. Gagnieri. Oxon.
 burgi 1723. — BOHADDINI Historia Saladini cet. c.
 n ex vers. & not. Alberti Schultensii. Lugd. Batav. 1732.
 Exstat — Anthologia Sententiarum Arabicarum cum Scho-
 raphie liis Zamachsjarii, edidit, vertit & illustravit Hen-
 Theil ricus Alb. Schultens. Lugd. Batav. 1772. — Speci-
 rabili- men Proverbiorum MEIDANII ex versione Poco-
 atav. ckiana edidit Henr. Alb. Schultens. Lond. 1773. —
 idem JO. CHRIST. KALLII Philosophia Arabum popu-
 bulas laris. Havniae 1757. — MICHAELIS & HIRTII
 tabiæ Chrestomatiæ Arabicæ, una cum Grammaticis, ed.
 i cet. Goetting. 1771. & Jenæ 1770. — Grammaticarum
 icum autores celeberrimi sunt: EBR. & CHALD. SIMO-
 eiskii NIS (Introductio Grammatico-Critica in lingv. Hebr.
 hum & Chald. Halæ Magdeb. 1753.) EBER. SCHROE-
 aelis, DER (Groening. 1766.) MICHAELIS (Halæ Mag-
 eddi- deb. 1768.) DIETERICH (Goettinga 1776.) &
 Ca- HETZEL (Jenæ 1778); Multas vero observationes

ad *Gram. Ebr.* pertinentes, continent **CAPELLI** tum
Critica sacra (edit. *Vogelii. Halæ Magd.* 1751.) & **Bata**
CLASSII Philologia sacra (edit. *Dathii. Lipsia* hariu
 1776.) **CHALD.** *idem MICHAELIS* (Goettingæ bicur
 1771); **SYR. CHR. BENED. MICHAELIS** (*Halæ dem*
Magdeb. 1741.) **ARAB.** denique **ERPENIUS** (*cum nual*
præf. Alb. Schultensii, edit. Lugd. Batav. 1748.) *tis A*
MICHAELIS & **HIRTIUS** (*ll. cc.*) *Lexicogra-*
phorum vero insigniores sunt: **EBR.** & **CHALD.** *rum*
SIMONIS (*Lexicon manuale Ebr. & Chald.* *imi*
edit. Schulzii. Halæ Magdeb. 1771, quocum conjungenda *bepta*
 sunt **EJUSDEM Arcanum formarum nominum hebr.** *dix s*
linguæ. Ibid. 1735. & *Onomasticum V. T. Ibid.* *WA*
 1741.) **EBR. J. COCCEIUS** (*Lexicon hebr. per J.* *brevi*
H. Majum. Francof. ad. M. 1689. Novam editio- *Mich*
nem Lexici Coccejani curavit Schulze Prof. Gies.; *est*
CHALD. J. BUXTORFIUS P. (*Lexicon Chaldaicu-* *cof.*
cum cet. Basil. 1639.) **SYR. SCHAAFIUS** & *atqv*
TROSTIUS *Lexica in N. T.* (*Lugd. Batav.* 1717. *in J*
 & *Cothenis* 1523.) **ARAB.** denique **A. GIGGEJUS** *Pag.*
 (*Thesaurus lingvæ Arab.* *Tom. IV. Mediol.* 1632.) *Nov.*
 & **J. GOLIUS** (*Lexicon Arabico-Latinum,* *tolle*
contex- *TER*

ELLI tum ex probatioribus orientis Lexicographis. *Lugd.*
 1.) & *Batav.* 1653.) Ipsum Lexicographum Arabicum, *Gau-*
ipsia harium, integrum evulgare, & novum Lexicon Ara-
tingæ bicum elaborare, promisit Eberardus Scheidius. Ejus-
Halæ dem fratris, JACOBI SCHEIDII, Glossarium ma-
(cum nuale Arabico-Latinum, ex Corano, aliisque scrip-
 1748.) *tis Arabicis, augeri meretur. Omnium quatuor ha-*
ogra- rum linguarum, Syriacæ præcipue, cultoribus max-
ALD. imi momenti est EDMUNDI CASTELLI Lexicon
edit. heptaglottum (edit. Londini 1669. quod quasi Appen-
genda dix sit Bibliorum Polyglottor. Londinens. a BRIANO
hebr. WALTONO edit., cuique accesserit Grammatica
Ibid. brevis harmonica linguar. oriental. — Lex. Syr. edidit
er J. Mich. & Ebr. c. additam.) Neque vero spernendum
ditio- est V. SCHINDLERI Lexicon pentaglottum. (Fran-
ies.); cof. ad. M. 1753.) Indices denique Grammaticarum
ldai- atque Lexicorum orientalium locupletissimos invenies
 S & in JACOBI LE LONGII Bibliotheca sacra T. II do.
 1717. Pag. 1162-1195. edit. Paris 1723. a Maschio aucta.
JUS Nova quoque adjumenta ad defectus Lexicorum Ebr.
 632.) *tollendos suppeditari coepta sunt ab ALB. SCHUL-*
TENS (Origines Hebraicæ cet. Lugd. Batav. 1761.)

NIC. GUIL. SCHRÖDER (*Observationes selectæ ad Origines Hebræas.* Groening. 1772.) & EVERARDO SCHEID (*Theses Philologicæ.* Harderov. 1772.) — Plura inveniuntur in Wahlii libro egregio; Geschichte der Morgenl. Spr. und Literatur.

selectæ

EVE

derov.

gregio;

A

۱ c. præced. e. g. c.

ب c. præc. & seq. e. g.

ج simil. e. g. ج

ه c. præc. e. g. ه

س c. præc. & seq. e. g

و c. præced. e. g. و

ز simil. e. g. ز

ح c. præced. & seq. e. g

ط simil. e. g. ط

ي simil. e. g. ي

ك simil. e. g. ك

a

ا

ب

ت

ج

ح

خ

د

ز

ن

س

ص

b

ب

ط

ظ

ع

غ

ف

ق

ل

م

ث

و

A. B. est antiquior, serv. nostr. pag. 19. sq.
qui quidem ulti

A

۱ c. præced. e. g. c.	بَا بَ
۲ c. præc. & seq. e. g. ب	بِبِبِ
۳ simil. e. g. ج	جَجَجَ
۴ c. præc. e. g. خ	خَدَخَ
۵ c. præc. & seq. e. g. ظ	ظَفَظَ
۶ c. præced. e. g. ق	قَوْقَ
۷ simil. e. g. ز	زَنْزَ
۸ c. præced. & seq. e. g. ح	حَكَحَ
۹ simil. e. g. ط	طَطَطَ
۱۰ simil. e. g. ي	يَيَيَ
۱۱ simil. e. g. ك	كَكَكَ

B

۱ simil. e. g. ل	لَلَلَ
۲ simil. e. g. م	مَمَمَ
۳ simil. e. g. ن	نَنَنَ
۴ simil. e. g. س	سَسَسَ
۵ simil. e. g. ع	عَعَعَ
۶ simil. e. g. ف	فَفَفَ
۷ simil. e. g. ص	صَصَصَ
۸ simil. e. g. ق	قَقَقَ
۹ c. præc. e. g. م	مَمَمَ
۱۰ c. præc. & seq. e. g. ش	شَشَشَ
۱۱ simil. e. g. ت	تَتَتَ

C

ث	ut	ت
خ	ut	ح
د	ut	ن
ض	ut	ص
ظ	ut	ط
غ	ut	ع

ا

ا	ا
ب	ب
ت	ت
ث	ث
ح	ح
ن	ن
ص	ج
ط	ح
ع	خ
غ	د
ظ	ظ
ف	خ
ک	ک
ل	ل
م	م
ر	ر
س	س
ش	ش
د	د
ی	ی

A. B. est antiquior, a. b. est recentior literar. Arab. ordo;
qui quidem ultimus in Lexicis obtinet.

ad C. vid. observ. nostr. pag. 19. sq.

L

B

Ug. g. limia 6

c. bimaculata

Ug. g. limia

c. bimaculata

Ug. g. limia

c. bimaculata

Ug. g. limia

c. bimaculata

Ug. g. limia 3

c. bimaculata

Ug. g. limia

c. bimaculata

Ug. g. perp. fascia

c. bimaculata

Ug. g. limia

c. bimaculata

Pro lidae nomen continetur ad eum solutum ex d. A.
Isaudo trivulzii compiliis in libro quod est in

HA

EB

IN PL

T

D. CLAUDII FREES HORNEMAN

OBSERVATIONES

DE

HARMONIA LINGVARUM
ORIENTALIUM

EBRAICAE, CHALDAICAE, SYRIACAE
& ARABICAE.

PARTICULA SECUNDA

IN PRÆLECTIONIBUS AB AUCTORE HABENDIS

AUDITORUM USUI DESTINATA.

HAVNIAE 1828.

TYPIS DIRECTORIS JANI HOSTRUP SCHULTZII,
S. R. MAJEST. ET UNIVERSITATIS TYPOGRAPHI.

CLAUDIO THOMAS HORNEMANN

OBSEERVATIONES

DE

HARMONIA EPICGMATA
ORITIUM ET ALIAS

l. pri

ERGAIAC. OBI. DIALOG. ETUAGA

PARISIENSIS

PARTICULARIS SECUNDUS

IN BREVIATIONIBUS AB AUCTORIBUS HABENDIS

HARMONIA 1828

ET CETERA. LIBRARIUS. M. G. GÖTTSCHE.

C. V.

CONTINUATIO CLAVIS DIALECTORUM.

---

l. prim. rad. exempl. contin. זְהַת: oliva: *Ch.* id.
Syr. זְהַת. id. *Ar.* ةَذْهَبٌ. id. — זָכָר et זָכָה: purus, sincerus fuit: *Ch.* id. *Syr.* وَكِنْ immunis fuit. *Ar.* كَرِيمٌ purus, pius, justus fuit. — זָמָן: nom. et verb. de convocatione ad certum tempus: *Ch.* id. *Syr.* مُدْعًى. *Ar.* مُدْعٌ. — ظَمَرٌ cecinit: *Ch.* Pael id. *Syr.* مُدْعًى. *Ar.* مُدْعٌ. cecinit voce, vel instrumento lusit. — זָגָה scortatus est: idola coluit: *Ch.* id. *Syr.* وَلَدٌ. *Ar.* مُذْنِي fut. I. — עֲזָזָה: iratus fuit. *Ch.* id. *Syr.* وَكَاهٌ. cf. *Ar.* عَفْجٌ cum notione praegn. subito occidit; et غَفْجٌ confodit. — פְּזִיָּה: clamavit: *Ch.* id. *Syr.* وَلَدٌ. *Ar.* عَفْجٌ. — עַזְיָהּ: paululum: *Ch.* id. *Syr.* وَلَدٌ. *Ar.* عَزْجٌ: pauci fuerunt — pili v. plumeae — contrar. est غَنْجٌ abundavit; غَنْجٌ multi-

(1*)

tudo. — נִפְתָּח pix: Ch. id. Syr. נַפְתָּח.

Ar. نَفْتَح — נְפִזְתָּח infudit: Ch. id. purgavit.

Syr. nom. נְפִזְתָּח: saccus, vino ferendo pi-
catus: uter: vid. נֶמֶל. Marc. c. 2. v. 22. Ar.

نَفْقٌ: uter. — נָרָעָה sparsit, seminavit. Ch.

id. Syr. نَرَعَهُ. Ar. عَجَزَ — נָרָעָה sparsit, fu-

dit: Ch. id. Syr. نَرَعَهُ. Ar. عَجَزَ fudit.

i. med. rad., ex.: contin, חֹזֵה: vedit: Ch. id. Syr. نَرَعَهُ.

Ar. حَزِيٰ: scivit. — נִקְחָה: i. cinc-

tus: validus fuit: Ch. id. vincivit: Syr.

نَكَّخَهُ: cinxit: Ar. حَرَقَ constrinxit. —

peccavit: Ch. id. Syr. نَمَدَ. Ar. خَطَّبَ: vid. in

part. I. p. 36. נִטְחָה: rapuit: Ch. id. Syr. نَطَحَ.

Ar. خَطَّافَ: vid. p. 6.) نَمَذَهُ: mixtio: Cant. 7:2.

R. superest in Ch. id. Syr. نَمَذَهُ. Ar. مَنْجَعٌ:

miscuit. — نَوْلٌ: decurrit, defluxit: Ch. id.

Syr. نَوْلٌ: inclinavit: Ar. نَمْلٌ: descendit.

— נִגְוָר: separavit(se). abstinuit: Ch. id. Syr.

نَجَّارٌ: abstinuit: Ar. نَزْعَهُ: pascus fuit (in

dando; forte etiam: in sumendo?) — נַעֲזָה:

roboravit(se): cf. Ch. נַעֲזָה: durum, forte:

est: in Syr. verb. نَعَزَ invaluit; in Ar. نَعَزَ:

potens fuit. — נָעָרָה: adjuvit: Ch. id. Syr.

nom. **חֲזִידָה :** auxilium; Ar. verb. **جَزَع :** opem
 tulit. — **פֹז :** (ut **נַעַמְתָ** nuper supra) roboratus
 est: Ch. id. Syr. nom. **חֲזֵקָה :** durus. Ar.
فَوْ : in conj. 5ta: superior fuit: vicit.
 i. tert. rad. ex. contin. **תְּחִרְוֹזָם :** torques (constans
 v. c. margaritis perforatis et certo ordine
 conjunctis): Ch. nom. **תְּחִרְוֹן :** ordo. Syr. verb.
 id. **תְּחִרְבָּה :** ordinavit, — nom. **תְּחִרְבָּה :** ordo, **תְּחִרְבָּה,**
 inc. series: margaritarum. Ar. nom. **خَرْبَة :** margarita;
 Syr. in themate verbali inest notio duplex:
 חֲרָב: 1) perforandi, 2) ordinandi; inde Ar. **خَرْبَن :**
 d. in sutor, et **خَرْبَن :** subula, qua utitur ille ad
 Δָמָא: calceum perforandum, simulque certo or-
 7:2. dine consuendum. — **לְעֵז :** propr. sermone
 سُر: barbaro (o: exotico, haud intellecto) uti;
 id. deinde: verbis et gestibus irridere: Ch. id.
 ndit. Syr. **لَعْنَة :** barbare, spec. AEgyptiace, lo-
 Syr. cutus est: Ar. **لَعْنَة :** vulgari (o: slet, ucorrect)
 (in sermone, verbis exoticis corrupto, usus est.
 יְמָן: — **פְּנַז :** levis (letsindig, forfængelig) super-
 rte: bus fuit: Ch. ill. subsiliit. Syr. **לְעֵז :** pro-
 سُر: tervus fuit. Ar. **لَعْنَف :** superbivit.

ח prim. rad. ex. contin. חטָה: rapuit: Ch. id.
 Syr. حَلَمْ. Ar. حَطَنْ. — חַטָּר; virga, baculus: Ch. verb. חַטָּר: baculo percussit.
 Syr. حَقْوَمْ: virga, baculus. Ar. حَطَّ: arbusta, ex quibus struuntur caulae fortiores.
 — חִוָּה: vixit: vid. supr. in fascic. primo
 pag. 61. — חַכְמָם sapiens fuit: Ch. id. Syr.
 حَكَمْ. Ar. حَكَمْ. — חַלֵּל: vulneratus, perforatus fuit; in Piel et Poel: confudit: profanavit: Ch. חַלֵּל: profanatus fuit. Syr.
 حَلَّ: in Pael: abluit; in Aphel: (polluit:
 ha illiprofanavit (sabbatum). Ar. حَلَّ: in conj.
 4ta indignum effecit; q. d. profanavit; etiam:
 perforavit (rem), — confudit (hominem). —
 חַלָּא: spuma, scoria, crusta: sordes: Ch.
 et Syr. حَلَّ: acetum q. d. spuma, e
 vino recente ebulliens, quando illud efferve-
 scit: cf. quae ad voc. حَمَد dicta sunt
 pag. 7. Ar. حَلَبْ: crusta, in labiis v.
 lingva aegroti prodiens. — חַלְבָּה: lac: e verb.
 Ch. חַלְבָּה in Paek: mulxit. Syr. مَلَكَ lac
 suxit. Ar. حَلَبْ: mulxit. — חַלְטָה: vertit, mu-
 tavit: Ch. id. et Syr. حَلَّ: est Ar. خَلَّ:

id. miscuit. — חֲלָם: Ch. id. Syr. ﺣَلَمٌ. Ar.
 ba- حَلَمٌ: somniavit. — ﻷَهْلُكَ: Ch. id. et Syr.
 ssit. مَلِكٌ: mutavit: Ar. خَلْفٌ: successit; unde
 ar- Chalif: successor Muhammedis. — חָلֵץ: ex-
 res. traxit: Ch. id. Syr. سَلْكَ: spoliavit; it.
 imo Ebr. liberavit: Ar. خَلْصٌ: liber et salvus
 Syr. fuit v. factus est. — חָلֵק: divisit: Ch. id.
 per- cf. Syr. nom. ﻟَكْوٌ: portio. Ar. verb. خَلْفٌ:
 pro- mensura definivit. — חָמֵם: Ch. id. et Syr.
 Syr. حَمَّلٌ: incaluit: Ar. حَمَّمٌ: calefecit. — חָמָה:
 uit: butyrum v. lac coagulatum: Ch. id. flos
 conj. lactis, et (quod inde fit) butyrum. Syr.
 m: verb. حَمَّلٌ: incaluit. cf. Ar. nom. حَمَّأٌ: lutum
 — tenui. — חָמֵס: vim intulit: Ch. id. Syr.
 Ch. חָמְטָה in Aph. arripuit. Ar. حَمِسٌ in conj.
 e 5ta: duriter restitit, crudelem se gessit. —
 ve- חָמֶץ: acetum: Ch. id. Syr. verb. سَلْكَ et
 ant Ar. verb. حَمْضٌ: acidus fuit v. factus est:
 v. ita et verb. Ebr. חָמֶץ fermentatus fuit: di-
 b. citur de massa et vino, quae acescunt, dum
 lac illa in fermentum, hoc in acetum transit:
 u- ita Castell. in Lex. ad voc. חָמֶץ: cf. quae
 ח: ad voc. חָלָה dicta sunt pag. 6. — חָמֵר:

efferbuit (vinum): *Ch.* id. *Syr.* nom. **מִתְבָּרֵךְ**: vinum. *Ar.* verb. **خَبَرَ**: fermentavit (massam, addito nempe fermento). — **חַמֵּשׁ**: quinque: *Ch.* id. *Syr.* **מִתְבָּרֵךְ**: *Ar.* **خَمْسَةٌ**. — **חַנֵּן**: gratiosus fuit. *Ch.* id. *Syr.* **סְתֵּן**: *Ar.* **حَنَّ**: amore affectus fuit. — **חַנּוֹתָה**: mansio (in loco) *Ch.* **חַנָּה**: *Syr.* **مَدْنَاه**: *Ar.* **حَانُوَة**: et حَانَةٌ, unde حَانِي حَانِي: diversorium: cf. **מַחֲנָה**: castra, a verb. **חַנָּה**: castra posuit. — **חַנְטָם**: condivit (at balsamere): *Ch.* id. *Syr.* **خَمْسَةٍ**. *Ar.* **طَبِعَ** in conj. 2da: condidit mortuum aromatibus bene fragrantibus. — **חַנְךָ**: instruxit, ordinavit: *Ch.* id. Thema est in verb. *Ar.* **خَصَّ**: habenam (in mente) injectit (equo) eumque coercuit (atque adeo: *instruxit*) cf. nom. *Syr.* **مَهْبَن**: *pala-tum* — **חַנְקָה** in Piel: strangulavit: *Ch.* id. *Syr.* **خَوْبَه**. *Ar.* **خَنْقَ**. — **חַסֵּל**: vastavit: *Ch.* id. finivit et **כָּשֵׁל** debilitavit. *Syr.* nom. **חַסְמָה** prohibens. cf. *Ar.* verb. **خَسَلَ**: reje cit, et **חַשְׁלָה**: repudiavit. — **חַסָּה**: occlusit: *Ch.* id. *Syr.* **خَسَّه**: fascinavit: q. d. occlusit oculos (alterius): *Ar.* **خَسَّه**: praesec-

tum membrum v. venam cauterio ustulavit,
 ad fluxum sanguinis cohibendum — חסין:
 fertis, potens: Ch. verb. חסן: robustus fuit.
 Syr. verb. قوى: fortis fuit, praevaluuit. Ar.
 verb. حشش: asper, durus fuit. — חסר: defuit:
 Ch. id. Syr. نسى: amisit (rem); hinc: caruit
 (re). Ar. حسر: abstulit, privavit aliquem (re
 aliqua) et حسرب: ut Syr. — רפה: texit. Ch.
 id. Syr. نوى. Ar. خغا c. tert. ي. — רפין:
 pugillus: Ch. חופנה. Syr. נטנ. Ar.
 חגן. — חפר: fodit: Ch. id. Syr. نهى.
 Ar. حفر. — חצץ: sinus, gremium. Ch. חוץ.
 Syr. نبض. Ar. حضن. — דחץ atrium (a
 templo interstitio sejunctum): Ch. id. cf.
 Syr. سبب: septum. Ar. حصار: sepimentum.
 — חרר: exustus fuit. Ch. id. Syr. نم:
 aruit praet calore. Ar. حر pro حرا: incalu-
 it. — חרב: siccatus, vastatus fuit: Ch. id.
 Syr. نوى vastavit. Ar. حرب: acuit ensem:
 bellum gessit; unde חרב: gladius. — חרה:
 arsit: exarsit ira: Ch. id. Syr. بنى in Eth-
 peel: litigavit: cf. Ar. nom. حر: ardor
 in pectore, ex ira vel dolore. — חר: us-

sit: *Ch.* id. combustus fuit: *Syr.* ַיְמָן
 in Pael: adussit: cf. *Ar.* nom. ְאַדְסֵת: ְאַדְסִים:
 rutabulum, quo movetur ignis; notio primitiva: ְאַדְסִים:
movendi, inest in verbo *Ar.* ְאַדְסַׁה: ְאַדְסַׁת:
 in conj. 5ta: mota fuit (res). — ְחַרְבָּה in
 Hiph. 1) prohibitum et abolendum declaravit; 2) viva occidit, non viva delevit; 3)
 deo devovit: *Ch.* id. in Aphel: id. *Syr.*
 ְחַרְבָּה in Aphel id. notio primitiva inest in
 verb. *Ar.* ְאַדְסַׁה: prohibuit; fere idem, quod
 apud insulares maris pacifici dicitur: "Tabu"
 declarare. — ְחַרְקָה: frenduit, striduit (denti-
 bus, prae ira aut dolore): *Ch.* id. *Syr.*
 ְחַרְקָה. *Ar.* ְחַרְקָה; prima notio est: fricare (at
 gnide sammen, f. Ex. tørre Træpinde; el-
 ler, at slaae Flint med Staal); inde notio
 verb. *Ar.* ussit. — ְחַרְבָּה: aravit: *Ch.* id.
Syr. ְחַרְבָּה. *Ar.* ְחַרְבָּה. — ְחַשְׁבָּה: cogitavit:
Ch. id. *Syr.* ְחַשְׁבָּה. *Ar.* ְחַשְׁבָּה. — ְחַתְּבָה:
 obsignavit, sigillavit. *Ch.* id. *Syr.* ְחַתְּבָה.
Ar. ְחַתְּבָה. — ְחַתְּנָה in Hithpael: affinitatem in-
 it: *Ch.* in Ethpaal. id. cf. *Syr.* nom.
 ְחַתְּנוֹת: affinitas (inter sacerum et generum),

inter maritum et fratrem conjugis. Ar. חַתֵּן: junxit se affinitate (nominatim cum rege).
 rimi. med. rad. exempla continuata: טְחִזָּה: moluit: Ch. id. Syr. حَمْدَة. Ar. طَحَن. — טוֹרָה: castellum: cf. Ch. טוֹרָא. Syr. قَلْعَة. Ar. طَرْبَل. — כְּחָלָב: pinxit, coloravit fuco: Ch. id. Syr. طَسَّ. Ar. كَعْلٌ; spec. oculos pinxit. — לְחָךְ: linxit: Ch. id. Syr. كَعْصَر. Ar. كَعْكَلٌ. — لَهْلَاطָה: esca: Ch. id. Syr. كَبِطْنَة: panis. Ar. كَبْرَى: imprimis de carne adhibetur: נְחִירִים: Nares: Ch. id. Syr. كَبِرَى. Ar. فَخَنْدَقٌ. — נְחַשָּׁה: auguratus est: Ch. id. Syr. حَسَدٌ. Ar. نَكَشْ. in conj. 5ta praestigiis usus est. — סְחַחָה in Piel: abstulit (sordes, radendo v. lavando): Chald. id. et Syr. حَمَّفٌ: abluit (se, nominatim natando). Arab. حَمَّفٌ 3. abrasit.
 id. — حَرَسٌ: prostravit, abegit: Ch. id. Syr. حَرَفٌ. Ar. حَرَفٌ: abegit (nubes ventus). — حَرْبٌ: carbo (non ardens, ideoque: nigre. scens): Ch. verb. حَرْبٌ: nigrescere (in-star carbonum) Syr. حَرْبٌ: id. Ar. verb. فَحْمٌ: niger fuit, in conj. 5ta: in carbonem

conversum est (lignum). nom. **فَكْمٌ**: carbo.
 — **רָחַם**: dilexit; misertus est. Ch. id.
 Syr. **لَمَّا**. Ar. **رَحِمَ**. — **עֲלֵשׁ**: ulcus, a
 calore dictum: Ch. verb. **עָלַשׁ** caluit. Syr.
عَلَسْ. Ar. **عَلَسَ**. — **תְּהִשָּׁה**: corruptit: Ch.
 id. Syr. nom. **تَهْشِي**: corruptio. Ar. **تَهْشِي**:
 perdidit. — **תְּהִתָּה**: ut nom. pars inferior;
 adv. sub, subter: Ch. id. Syr. **תְּהִתָּה**.
 Ar. **تَهْتَنَّ**: pars inferior.

III. tert. rad. exempla continuata. **תְּפַח**: palmus
 (extensus): Ch. verb. **תְּפַח**: palmo (extenso)
 abstersit. Syr. verb. **تَمْبُخُ**: expandit. Ar.
طَبَخَ: per aerem diffudit: expandit. — **כְּסָח**:
 amputavit: Ch. id. Syr. **כְּסָח**. Ar. **خَسَّ**.
 — **תְּלִבָּחַ**: sal: Ch. id. Syr. **لَبَّا**. Ar.
خَلَبَ. — **מְשֻחָה**: unxit: Ch. id. Syr. **مَسْخَة**.
 Ar. **خَسْخَة**. — **מְתַחַ**: expandit. Ch. id. Syr.
مَثَخَ. Ar. **خَلْصَة**: expansis pedibus (atque
 adeo: amplis passibus) procedit Camelus. —
נְפַח: flavit, spiravit: Ch. id. Syr. **نَفَخَ**.
 Ar. **خَفَّ**. — **סְרַחַ**: extensus est: proterve
 egit: Ch. id. Syr. **سَرَحَ**. Ar. **جَرَّ**: quo vo-

arbo-
 . id.
 , a
 Syr.
 Ch.
 rior;
 imus
 nso)
 Ar.
 כסּוּ
 סּוּ
 Ar.
 אַלְמָן
 Syr.
 tque
 . —
 נִבְנָה
 erve
 vo-

luit, pastum incessit (pecus). — פֶלֶח: in
 frusta secuit: Ch. id. Syr. פְלַקְתָּ. Ar. فَلَعْ:
 secuit: sulcavit (terram) aravit. — פֵסֶחָ:
 transiit: Ch. id. Syr. פְסַחָ. Ar. فَسَعَ:
 de loco cedit, locum (ei) fecit. — פְקַחָ:
 aperuit (v. c. germen, v. flos, involucrum
 suum); Ch. id. Syr. פְפַתְּחָ: floruit. Ar. فَتَحْ:
 aperuit oculos. — פְשַׁחָ: discerpsit. Ch. id.
 Syr. פְשַׁחָ. Ar. فَשַׁחָ: violenter egit. —
 פְתַחָ: aperuit: Ch. id. Syr. פְאַתְּחָ. Ar.
 فَتَحْ. — צְלַחָ: prospere fecit: Ch. id. Syr.
 פְלַקְתָּ. Ar. ضَلَعْ; in conj. 4ta: res (recte
 facta) prospere successit. — רְחַחָ dilatatus
 fuit: spatium eundi habuit; unde רְחוֹחָ: spa-
 tium; deinde: respiravit; unde רְחוֹחָ "halitus
 oris;" 2) spiritus (vitalis) et: mens, cogi-
 tatio, voluntas: cet. Ch. verb. רְחוֹחָ et nom.
 רְחוֹחָ id. in Pael: verb. est: dilatavit. Syr. פְאַתְּחָ
 in Pael id. nom. לְבָבָ; id. et: anima vitalis;
 etiam spiritus (bonus et malus; purus et
 impurus: cet. In verb. Ar. צְלַעָ med. , pri-
 ma haec videtur esse notio: ad occasum
 solis (cum aut post calidum aut post vento-

sum diem provenit *ventus*, svaviter refo-
cillans) aliquid agere: ire, redire cet. ad
hanc igitur notionem verb. Ar. nominati
"vento valido fint dies" (in pass. vento agita-
tus fuit) *proxime* pertinet *to רוח ventus*,
attamen *quoque* referendum ad notionem
spatii, per quod *ventus* flat. — *רוח*: in
Hiph. odoratus est: Ch. id. Syr. *מַגְנִיר*. quo
iterum pertinet Ar. *حَرَق* med. *و*. vid. pag. 13.
in conj. 2da: odoratam reddidit (rem). —
רַמָּה: lancea: Ch. *רֹאֵם חֲקָא*; et Syr. *لَمْهَنْد*:
id. Ar. *حَرْسَج*: hastâ confudit. — *רַתָּח*: in-
caluit: Ch. id. Syr. *مَكَبَز*. Ar. *حَسْبَر*: sud-
vit. — *רַטָּה*: expandit: Ch. id. Syr. *مَعْدُז*.
Ar. *حَطَّب*. — *שְׁלָח*: misit, dimisit: Ch. id.
et: detraxit, exuit. Syr. *مَلَعَ*. Ar. *حَلَّق*.

v. prim. rad. exempla continuata. טַלְל in Piel: texit, obumbravit. Ch. in Pael id. Syr. טַלְל in Pael. Ar. ظَلَلْ; unde ظَلْلَ umbra, qu. vid. infr. sub לְ; sed טַל ros est Ar. ظَلْلَ: tenuis pluvia, a verb. ظَلَلْ: leviter (terram)

humectavit (ros). — נִמְטָה: immundus, pol-
 lutus fuit: *Chald.* id. *Syr.* نَمْطَه id., in
 Pael: polluit. cf. *Arab.* nom. مُطَهِّي:
 polluens, profanans (Sabbathum). — טַעַת:
 erravit: *Ch.* id. *Syr.* طَعَة. *Ar.* طَغَا: i. q.
 طَغَى. — طַעַטָה: gustavit: *Ch.* id. *Syr.*
 طَعَمَ. *Ar.* طَعَمَ. — طַעַן: oneravit (jumentum,
 ad iter faciendum): *Ch.* id. *Syr.* طَعَنَ. *Ar.*
 طَعَنَ: iter fecit: vid. fascicul. I. pag. 22. 23.
 — הַטָּה: puer: a verb. הַטָּה: ivit (gressu in-
 stabili, ut puer; aut, in infantia, caute et
 tarde; aut, in pueritia, festinanter et petu-
 lanter, pedes huc illuc jactans: ita huc trahi
 possunt: *Ch.* verb. id. caute circumspexit q.
 d. caute ivit; et nom. נַפְתָּה: gutta (trepidanter
 cadens); nec non verb. *Syr.* نَفْتَحْ وَنْدَعْ et *Ar.*
 طَفْطَنْ: crepitavit flamma (inquiete agitata)
 et lucerna (flammam huc illuc jactans). —
 נַפְאָה: extinctus est: cf. *Ch.* נַפְאָה: inunda-
 vit (et hoc modo extinxit ignem). *Syr.*
 nom. نَفْأَاهُ: exclusio. *Ar.* verb. نَفَأَهَ: ex-
 tinctus fuit (ignis). — טַרְחָה: ex *Arab.* ١)

coercuit; deinde: rapuit: Ch. id. Syr. **כִּנְסָה**.
 Ar. طَرْفٌ: coercuit.
 ۵. med. rad. exempla continuata. **רַטַּשׁ**: acuit:
 polivit: Chald. id. Syr. **כִּנְסָה**. Arab.
لَطَسَن: collisit (v. c. lapidem lapidi); unde
 Ebr. Ch. Syr. acuit: polivit. — **קָטָב**: (gut-
 tatum) stillavit: Ch. id. Syr. **כִּנְסָה**. Ar.
نَطَف — **نَطَر**: custodivit: Ch. id. Syr. **כִּנְסָה**.
 Ar. طَرَز. — **קָטָע**: texit (v. c. se vestimento):
 Ch. id. unde nom. **עַמְבִּים**: vestimenta. Syr.
כִּנְסָה: indutus est. Ar. nom. conj. 5tae: **تَعَظِّف**:
 cum quis vestimento induitur. — **עַטְיָה**:
 sternutatio: Ch. verb. ad form. Hithpael:
הַתְעַטֵּשׁ: sternutavit. Syr. nom. **לָאֲגֹז**:
 sternutamentum. Ar. verb. **عَطَس**: sternuit,
 sternutavit. — **קָטָל**: occidit: Ch. id. Syr.
يَغُو. Ar. قُتل (pro ط); sed cf. etiam
 قَطْلٌ: amputavit: percussit (collum ejus). — **קָטָף**:
 decerpit: Ch. id. vindemiavit. Syr. **כִּנְסָה**.
 Ar. قَطْفٌ. — **קְטוֹרָה** — قَطْنٌ: suffitus: Ch. id. Syr.
תְּרִיבָה: thuribulum. Ar. **قُطْرٌ**: lignum Agal-
 lochum, quo fit suffitio; simulque cf. verb.
 قَتْرٌ (iterum قُتل pro ط) in conj. 4ta: hoc ligno

(sibi) suffitum fecit (mulier). — רַטְבָּה: ma-
duit: viruit: Ch. אֲרָטִיב: id. Syr. ئَنْجُوشْ:
humectavit. Ar. طَبَّ: viride pabulum edit
jumentum. — شَرْطٌ: adversarius: Satanás:
Ch. شَرْطٌ: et شَرْطٌ: id. Syr. شِفْعَهْ: id. Ar.
شَاطِئٌ scelestus, et شَطِئَهْ: superbus: Sata-
nas. — شَطَرָה: scriba: cf. Ch. nom. شَطَرָה:
Syr. شَطَرָه: scriptum instrumentum obligatio-
nis. Ar. verb. طَسَّ scripsit.

נ et נ. prim. rad. ex. cont.

In Lexic. Castel. heptagl. ne unam quidem vocem
ebr. inveni sub 1. rad. נ; videndum igitur
erit sub 1. rad. נ, quomodo res se habeat:
יְאָחָה: pulcher fuit: Ch. id. Syr. مُلْكَنْ:
id. cf. Ar. partic. admirandi cum 1. rad. מ;
وְהִזְקָה: o quam pulcrum! — יְבָבָה: vociferatus
est: cf. Ch. id. tuba clanxit. Syr. verb.
כְּחֵת: id. et nom. נְכָבֵן: clangor (tu-
bae). cf. Ar. verb. c. 1. rad. وَبَهْ:
expedivit se ad impetum in praelio facien-
dum. — וּבֶל et יְכָלָה: in Hiph. attulit: Ch.
id. Syr. عَوْلَى Ar. وَبَلْ: c. not. praegn.

(2)

— יָד: manus: *Ch.* id. *Syr.* مَدْ. *'Ar.* يَد: manus: *Ch.* id. *Syr.* مَدْ. *'Ar.*
 a verb: يَدِي — يَدِير: amicus: *Ch.* id. *Syr.* مَدِير. *'Ar.* c. 1. وَتْ. — c. 1. ۱. تَهْرَة: *Ar.* c. 1. وَتْ. — c. 1. ۱. تَهْرَة: *Ar.*
 confessio: *Ch.* id. *Syr.* مُعْتَدِل: *Ar.*
 verb. وَيْدِي: in conj. 10ma confessus est. —
 يَرْهَه c. 1. يَرْهَه projecit: est *Ch.* id. *Ar.*
 verb. يَدِي: transtulit. — يَرْعَ: scivit: *Ch.*
 id. *Syr.* مَرْعَ. *Ar.* c. 1. وَدَعْ in conj. 4ta:
 scire fecit: commisit alicui arcanum suum.
 — يَوْبَ: dedit: *Ch.* id. *Syr.* مَسْأَ. *Ar.*
 c. 1. وَهَبْ — وَهَبْ: dies: *Ch.* id. *Syr.*
 مَوْمَ: *Ar.* يَوْنَى — يَوْنَى: Graecus: *Ch.* id.
Syr. مَوْمَ: *Ar.* يَوْنَانِي — يَوْنَانِي: unicus:
Ch. id. *Syr.* مَدْدَعَ: *Ar.* verb. c. 1. وَحْدَ: unicus,
 incomparabilis fuit. — يَلَلْ: in Hiph.
 ululavit: *Ch.* id. *Syr.* مَلَلَ. *Ar.* c. 1.
 ۱. et quadril. وَلَوْلَ: et يَلَدْ — وَلَوْلَ: genuit:
Ch. id. *Syr.* مَكْمَ: in Aph. c. 1. o. مَكْمَ.
Ar. c. 1. وَلَدْ: peperit. — مَارِ: mare: *Ch.*
 id. *Syr.* مَطْنَ: *Ar.* دَخْرَ: — يَمِينَ: dexter:
Ch. id. *Syr.* مَطْنَ: *Ar.* يَقْنَ: — يَعْرَ: et
 وَعْرَ: ad certum tempus v. locum indixit:
Ch. id. *Syr.* حَمْ. *Ar.* وَعْدَ: — يَكْرَ et يَكْرَ:

כוה:

arsit: *Ch.* id. *Syr.* حَسِّيْتُ id. in Aph. c. 1.
Syr. حَسِّيْتُ: accedit. *Ar.* — يُكَرِّهُ: gra-
 vis, honoratus fuit: *Ch.* id. *Syr.* حَسِّيْتُ:
Ar. — يُكَرِّهُ: honoravit. *Ar.* c. 1. وَقَرَبَ in conj. 5ta: ho-
 noratus fuit. — וَرַשְׁתָה et וַרְשָׁתָה: haereditavit:
Ch. יָרַת. *Syr.* لَعْنَةٌ cum תְּאַתֵּר et לְעַנְתָה pro שְׁמָנָה.
Ar. لَعْنَةٌ cum תְּאַתֵּר pro شְׁמָנָה et c. 1. وَتَحْتَ: يَتَوْمَهُ:
 orphanus, pupillus: *Ch.* id. *Syr.* verb. in
 Ethpaal: ئَوْبَاتٍ orbatus, pupillus factus est.
Ar. يَتَمْ: parentibus orbatus fuit: in homini-
 bus: patre; in brutis: matre.

וְ et וְ med. rad. ex. contin.

כֹּהֶן: in Hiph. combustus est; *Ch.* med. וְ et וְ
 in Peal: ussit. *Syr.* حَسَبَ: in Pael: حَسَبَ: id.
Ar. كَوَافِيْ. — كَوَافِيْ: disposuit ad calculum:
Ch. id. mensuravit. *Syr.* in Aph. حَسَبَ. c.
 med. حَسَبَ: *Ar.* كَوَافِيْ pro كَيْلَهُ: mensura-
 tum est (frumentum). — כָּוֹן med. וְ v. וְ: in
 Aph. חֲכִין stabilivit; unde כָּוֹן: ita (est et erit).
Ch. id. *Syr.* أَصْحَى: id. *Ar.* كَانَ: in
 conj. 5ta: existere fecit. — كَلِيلٌ: avarus:
Ch. id. cf. *Syr.* حَسَبَ: huc: v. c. in حَسَبَ:
 hucusque (ut dicere solet avarus). *Ar.* كَالِيلٌ

(2*)

med. ي: in trutina (v. ad trutinam) drachmae
 pondus exploravit (ut facit avarus): q. d.
 at veje en Skilling, om den ikke er beklip-
 pet. — כוס: poculum: Ch. id. Syr. חטן:
 Ar. كأس. — כור: fornax v. catinus: Ch.
 id. Syr. حبَّةٌ. Ar. كُورٌ. — כיס: loculus,
 crumena: Ch. id. Syr. حفنة. Ar. كِيسٌ.
 כל: omnis: in omni gen. num. et casu: a
 verb. כלל. Ch. id. Syr. כל. Ar. كل. vid.
 p. sq. — לוח: tabula: Ch. id. Syr. لوحة. Ar.
 لوح. — a verb. לוט: occultavit, nom. —
 incantationes; q. d. clam et occulte factae,
 v. occultum quid secum ferentes: cf. Ch.
 לוט: maledixit. Syr. لَوْتُ pro لَوْتَ id. Ar.
 لَوْتُ pro لَوْتَ in conj. 2da: id. — לוע: med.
 ו et י in Hiph. הַלְעֵת absorpsit: deglutivit.
 Ch. in Peal: id. cf. Syr. لَعْنُ pro لَعْنَةً: linx-
 it. Ar. لَعْنَةً: rem, ore versatam, deglutivit.
 — ליל: nox: Ch. id. Syr. لَيْلٌ. Ar. ليلى.
 ו et י. tert. rad. ex. contin.
 כסוי: tegmen, operimentum: Ch. id. Syr. حفنة:
 id. Ar. كساء: id. et: vestimentum. — מתי:
 quando: Ch. id. Syr. مَتَى. Ar. متى. —

כל:

עַלְקָה: coenaculum: Ch. id. Syr. حَلْكَنْ. קִנֵּה: et Ar. عَلْقَبَةٌ — كُنِينْ: acquisitio: Ch. كُنِينْ: et Syr. حَلْقَنْ: id. Ar. verb. قَنَّ: 3. وَ acquisivit. — رَمِيَّة: dolus, fraus: Ch. رَمِيَّة: id. Syr. حَلْقَنْ: sator discordiarum. Ar. حَلْقَنْ: conviciator. — مَرْعِيَّة: pascuum et grex pascui. Ch. رَعَا: pascuum. cf. Syr. حَلْقَنْ: pastor. Ar. حَلْقَنْ: id. — شَلَوْنَ: شَلَوْنَ: transquillus: Ch. id. Syr. حَلْقَنْ: quietus. Ar. verb. حَلَّ: 3. وَ quieto animo fuit. — شَمِيمَ: 3. شَمِيمَ: coelum: Ch. id. Syr. حَلْقَنْ. a R. Ar. شَمِيمَ: 3. وَ altus fuit; unde et شَمَّ: nomen et signum. — شَكَوْيَ: potus: Ch. شَكَنْ. Syr. حَلْقَنْ. Ar. verb. سَقَيَ: rigavit.

ב. prim. rad. ex. contin.

כָל: in omni gen. num. et cas. omnis: Ch. id. Syr. حَلْقَنْ. Ar. حَلْقَنْ. R. حَلْقَنْ. cu-minum: Ch. حَلْقَنْ. Syr. حَلْقَنْ. Ar. حَلْقَنْ. כְמֻנוֹן: in Piel: כְמֻנוֹן: Ch. id. et כְמֻנוֹן: 3. ו. Syr. حَلْقَنْ: 3. ו. Ar. כְנוֹרָא: כְנוֹרָא: 3. و. cithara: Ch. حَلْقَنْ: 3. و. Ar. כְנוֹרָא: 3. و. Ar. כְנוֹרָא: 3. و. Ar. כְנוֹרָא: 3. و. Ar. כְנוֹרָא: 3. ו. Ar.

Syr. כְּסָה: id. Ar. كَيْنَار: lyra. —
 textit: Ch. in Pael: id. Syr. حَسَد. Ar.
كَسَاد: 3. ي. id. —**كَسَح:** amputavit: Ch.
 id. Syr. حَسَمَهُ: Ar. حَسَحَ: bitu-
 men: Ch. كَفِرَا. Syr. حَفَّبَ. Ar. كُفُرٌ.
 —**كَرَاهَ:** fodit: Ch. id. Syr. حَنَقَ. Ar. كَرِى:
 3. و. —**كَرَم:** vinea. Ch. id. cf. Syr. حَنَقَ:
 et Ar. كَرْمٌ: vinitor: vineae custos: Ebr.
 a. Rad. Syr. حَنَلَ: amputavit: spec. vitem.
 —**كَشَر:** rectum: Ch. id. legitimum: cf.
 Syr. بَعْزَنْتِي: prosperitas: Ar. كَثْرَةً: abun-
 dantia. —**كَتَنَة:** tunica: nomin. lintera: cf.
 Ch. linum: Syr. كَلَّا: et Ar. كَتَانٌ:
 id. —**كَهْفَ:** humerus: Ch. id. Syr. كَهْفٌ.
 Ar. كَهْفٌ.

ב. med. rad. exempl. contin.

מִכְרָה: imminutus fuit: Ch. id. Syr. مَطْعَة: dejectus
 fuit. Ar. كَمْكُوك: diminuit. —**נַכְל:** dolose
 egit: Ch. id. Syr. نَجَّاب: cf. Ar. نَكَل: ti-
 midus abstinuit a jurejurando. —**נְכָרִי:** pe-
 regrinus: Ch. id. Syr. نَجَّاب: id. cf. Ar.
تَنَكُّر: alienum se fingens. —**סַכְלָה:** stultus:
 Ch. id. Syr. نَجَّاب: id. cf. Ar. verb. شَكَل:

מל

ignoreavit. — מסכּן: pauper: *Ch.* id. cf. *Syr.*
verb. מְתֻפָּה: in Ethpa. attenuatus est, et *Ar.*
nom. מְתַפֵּה: paupertas. — סְכָר: clausit:
Ch. id. *Syr.* מְתַפָּה. *Ar.* מְתַפָּה — עֲכָר: tur-
bavit: *Ch.* id. *Syr.* מְתַבָּה: impedivit. *Ar.* عَكْر: in conj. 5ta: conturbatus fuit. — רְכָךְ: mol-
lis fuit: *Ch.* id. *Syr.* מְתַבָּה in Pael: mollivit. *Ar.*
عَكْر: tenuis fuit. — شَلֵל: orbatus fuit: *Ch.*
תְּכִלָּה: id. *Syr.* nom. עֲבָטָן: orbatio. *Ar.* verb.
עֲכָל: orbatus fuit. — شَقֵן: quietus in loco
mansit: habitavit: *Ch.* id. subsedit. *Syr.* عَبَدَ:
habitavit. *Ar.* عَكَن: quietus fuit. — شَכָר: ebrius fuit: *Ch.* id. *Syr.* عَبَن et *Ar.* عَكָר: id.
נ. tert. rad. ex. contin.

מלך: regnavit. *Ch.* id. *Syr.* مَلِكٌ: in Aph. et *Ar.*
מלך: id. — נְסָךְ: libavit: *Ch.* id. *Syr.* نَسْعَ: id. *Ar.* عَسْكَن: sacrificavit. — סְמָךְ: susten-
tavit: *Ch.* id. *Syr.* مَصْطَدٌ: id. *Ar.* عَصْدَن: ex-
tulit coelum deus. — פְּרֹךְ: fractio: fractura:
cf. *Ch.* verb. פְּרֹךְ: fregit. *Syr.* عَنْدَهُ: com-
minuit. *Ar.* فَرْعَن: fricuit. — רְמָךְ: equa:
Ch. id. *Syr.* غَلَبَة: grex equorum, aliorum-
que animalium. *Ar.* ظَاهِرَة: equa, nomin.

vilioris generis. — שָׁפֵךְ: effudit: *Ch.* id.

Syr. شَفَعَ: transfudit. *Ar.* شَفَعَ: effudit. —

תִּמְךָ: ut סְמַךְ: nuper supr.

ל. prim. rad. ex. contin.

לָעַב: in Hiph. irriguit: *Ch.* in Ethpa. id. *Syr.*

لָקַדְתָּ: et *Ar.* verb. لَعْبَتْ: id. — لָפַת: in Niph. inclinavit se: attenuata est res versus partem inferiorem: at svinde ind, at blive tyndere for neden, v. c. veluti *rapa*; tilsidst: at svinde bort, forsvinde; hinc Job.

6: 18. torrentes sensim sensimque tenuiores redduntur, evanescunt: cf. nom. *Ch.* לִיפְתָּא: *Syr.*

לָפָל: *Ar.* لَفْتَنْ: *rapa*. — لְקַטְתָּ: colle-

git: *Ch.* id. *Syr.* حَفَلْ. *Ar.* لَطْفَنْ. — لְשֹׁונָה: lingva. *Ch.* لִשְׁנָא: *Syr.* لَسْنَةָ: *Ar.* لَسْنَنْ.

ל. med. rad. ex. contin.

לָלֶט: locutus, est: *Ch.* id. in Pael. *Syr.* لَلَّاطْ.

Ar. لَلْ: in conj. 4ta: dixit: dictavit epistolam. — مَلَكָ: rupit: nomin. contorquendo:

Ch. id. *Ar.* verb. مَلَقْ: delevit; cf. etiam

Syr. طَلَقْ: evulsit: contorsit. *Ch.* مَلَجْ: evul-

id. sit pilos. Ar. ﺞَلْس: exsuxit pullus. — עֲוָלָם: mundus: Ch. id. Syr. ﻣَدَدَل: Ar. عَالَم: — מַצְלָתִים מַאֲלֹות cymbala: אֶלְצָלִים: tinnabula: Ch. verb. צָלֵל: tinnivit; unde nomen: צָלָצֵל: cymbalum; cf. Syr. nom. ﻭَلْجٌ: tinnitus acutus; et Ar. verb. صَلَّ: sonuit cum tinnitu o: tinnivit; est hoc verb. Ar. in cum Sad ص; sed vox ebr. ئَل: umbra referenda erit ad verb. Ch. ئَلْل, cum sono diverso τε ς, profundum petiit, ubi umbra est; unde est nom. Ch. ئَلْأَل: umbra, tegmen cet. imprimis etiam ad verb. Ar. صَلَّ c. 1. rad. Dad ص: erravit, uti solent, qui Syr. in tenebris ambulant; in conj. 2da: obumbravit, occultavit; unde nom. مَضَال: tabernacula, et مَضَلْل: tabernaculum, in quo umbra est. Ex hisce dictis manifestum est, Ebr. certe et Ch. ψ, forte etiam Syr. ȝ eundem tribuendum esse sonum diversum, quam insenimus in Arab. ص et ض; qua de reprobe, notanda, plura dicta sunt in fasciculo primo hujus opuseuli pag. 19-23. nec non pag. 58 et 67. et hoc cf. in eodem fasciculo tabul. min. sub

litera C. — שָׁלֵט: potens fuit: Ch. id. Syr. شَلَطْ. Ar. شَلَطْ. — שְׁלִשׁ: tres: Ch. חֲלַת. Syr. حَلَثْ. Ar. ثَلَاثٌ; hic igitur, ut saepius, חַ, לַ, et שׁ pro שׂ.

ל. tert. rad. ex. contin.

ל: מְשֻׁלָּח: parabola: Ch. id. et מַתְלֵל. Syr. مَسْلَحَة. Ar. مَشْلُّوْصٌ. — نَعْلٌ: calceus: Ch. verb. نَعْلٌ: calceavit. Syr. nom. نَعْلٌ: et Ar. نَعْلٌ: نَعْلَة: solea: calceus. — عَمَلٌ: operatus est, laboravit: Ch. id. Syr. عَمَلٌ. Ar. عَمَلٌ. — مَعْكُلٌ: constrictum, obtortum, perversum: Ch. verb. عَكَلٌ: pervertit: Syr. عَكَلٌ: in partic. Pael: perversus: Ar. عَقْلٌ: in conj. 8va: constrinxit, detinuit. — عَرْلَه: عَرْلَه: praeputium: Ch. عَرْلَه: et Syr. عَرْلَه: id. Ar. verb. عَرْلَه: non circumcisus fuit. — فَعَلٌ: operatus est: Ch. id. Syr. فَعَلٌ: Ar. فَعَلٌ. — فَعَلَ: فَعَلَ: decorticavit: Ch. id. et فَعَلٌ: in Pael: id. Syr. فَعَلٌ: et Ar. فَعَلٌ: secuit, disseciuit. — فَتِيلٌ: panniculus contortus: Ch. فَتِيلָה: funiculus duplicatus et contortus: Syr. verb. فَتِيلٌ: et Ar. فَتِيلٌ: torsit funem. — رَعَلٌ: in Hophal: tremuit:

Syr. רעל: et Syr. נַעֲלָה: id. Ar. ئَعْلَى: fa-
 תלה tuus fuit. — שְׂמָאֵל: sinistra manus: Ch.
 sæ. cum سَمَاءُ: simil. لَبَّا: id. Ar.
 c. شَيْلَان: vulpes: Ch. id. et
 תַּלְלָה: Syr. لَلَّا. Ar. تَعَالَى: etiam لَلَّا. —
 لَلَّا. شَفَل inferior fuit: in Hiph. humiliavit: Chald.
 נַעֲרָה: in Aph. id. Syr. لَهْلَه: id. et Ar. لَسْسَه cum
 : et سَه: id. quod شَفَل — شَكَل: libravit —
 est, شَكَل: siclus — Ch. id. et تَكَل. Syr.
 شَفَل: et لَلَّا: Ar. شَفَل.

---

in prim. rad. ex. contin.

عَرَى: مَنَاه: numeravit: Ch. id. Syr. لَعْنَى. Ar. مَنَاه: certa quantitate quid definivit. — مَسَط: et
 مَسَه: in Hiph. liquefecit: Ch. in Aph. id. Syr. مَسَه: in Aph. لَعْنَى: id. Ar. مَسَه: in
 اسْتِه: conj. 5 liquefactum est. — مَظَاهَه: et مَظَاهَه: suxit: Ch. id. Syr. nom. لَعْنَى: suctio
 . et فَصَه: lenis. Ar. verb. مَظَاهَه: suxit. — مَظَاهَه: at-
 con- tigit, assecutus est: invenit: Ch. id. Syr.
 فَتَه: لَعْنَى: praevaluit: Ar. مَظَاهَه: proiectus fuit
 et فَتَه: in aliqua re. — ۱) مَرَر: ۲) اما-
 uit:

rus fuit, et 2) rebellis fuit: Ch. id. Syr. طنط: amarus fuit; in Aph., ut et طنط: amarum fecit. Ar. طنط: fut. A amara fuit res et طنط: rebellavit. — מרד: rebellavit: Ch. id. Syr. طنط: id. Ar. nom. מרד: iratus, طנط: contumax, طנط: rebellis. — מרט pilos evulsit: Ch. id. Syr. طنط. Ar. طנط: — מרק: abstersit: Ch. id. Syr. طنط: id. cf. Ar. طنط: lanam e pelle avulsit. — משך: colligavit: Ch. id. Syr. طنط: induruit. Ar. طنط: adstrinxit. — מהת: extendit: Ch. id. Syr. طנط: id. Ar. طنط: ex-traxit.

נָמֵר: pardus: *Ch.* id. *Syr.* נַטְנִי: id. *Arab.*
 נַדְגָּד: ذَرْ: id. — סַמְךָ: fulcivit, sustentavit: *Ch.*
 id. *Syr.* سَمْكَة: id. cf. *Ar.* nom. سَلَمَة: pa-
 lis, quo fulcitur tentorium erectum et ex-
 pansum. — סָמֵךְ: in plur. aromata: *Ch.* id.
 etiam סָמֵא. *Syr.* سَمَّ: et سَمَّ id. cf. verb.
Ar. سَمَّ: olfecit, in conj. 2. odoratu explora-
 vit; nom. *Ar.* سَمَّ est: venenum. — עַמְםָם:
 texit: *Ch.* عَمَمَ: obscuravit. *Syr.* عَلَى:

et Ar. פְּנַח c. חָ: texit; sed פָּעַ "populus"
 est Ar. פְּנַח c. חָ: coetus hominum, vid. p. 25. —
 עַמְקָ: profundus: Ch. id. Syr. לְמֹתָבָ: et Ar.
 עַמְקָ: id. — צְמָרָ: in Niph. conjunctus est:
 Ch. id. et: obligavit vulnus. Syr. צְמָרָ: et
 Ar. צְמָרָ: obligavit fascia, taenia, vitta. —
 קְמַטָּ: corrugavit, constrinxit: Ch. id. Syr.
 מְלָגֵ: id. Ar. לְגַטָּ: constrinxit (pedes ovis)
 et: colligavit (in unam seriem camelos). —
 שְׂמָאֵלָ: sinistra manus: Ch. id. c. וָ. Syr.
 عَصْلَمָ: et Ar. سَيَالָ: id. — שְׁמִימָ: coelum:
 Ch. شَمِيمָ: et Syr. عَصْلَمָ: id. Ar. شَمِيمָ:
 id. a rad. شَمَاءُ pro وَسْوَ: altus fuit. — شְׁמַןָ:
 pinguis: Ch. id. Syr. لְמַדְבָּרָ: Ar. نَمَنَ;
 sed شְׁמַנָּהָ: "octo" est Ch. תְּמַנָּה: Syr. لְמַדְבָּרָ:
 Ar. نَمَنָ. — شְׁמַעָ: audivit: Ch. id. Syr.
 عَصْلَمָ: Ar. سَعْ: — شְׁמַשָּׁ: sol. Ch. id. Syr.
 عَصْلָמָ: Ar. سَعْشָׁ. — הַמֶּםָ: integer fuit:
 Ch. id. Syr. לְמַדְבָּרָ: in Ethpaal: innocens
 factus est: Ar. قَسَّ: integer fuit. — תְּמַרָּ
 palma: Ch. id. Syr. لَمَدָבָרָ: id. Ar. verb. قَسَّ:
 in conj. 2. dactylos tulit palma.

¶. tert. rad. ex. contin.

נָעַם: amoenitas: *Ch.* נְשִׁמָה: svavitas oris: *Syr.*
 נְדָבָת: modulatio dulcis: cum *Ebr.* et *Ch.*
 cf. *Ar.* نَعْمَ: c. عَجُونْ jucundus fuit; c. *Syr.* cf. *Ar.*
 نَعْمَ: c. عَجُونْ leni voce usus est, nominatim in can-
 tu, et nomen نَفْعَةً: vox svavis et canora. —
 נְקָם: ultus fuit. *Ch.* id. *Syr.* in Ethpaal: נְסָחָה:
 نَقْمَ: id. *Ar.* نَقْمَ: — נְשָׁמָה: anima vitalis:
Ch. verb. נְשָׁמָת: spiravit: *Syr.* נְסָחָה: id. *Ar.*
 نَسْمَ: — עֲרוֹם: 1) nudus; 2) astutus: *Ch.*
 עֲרוּם: et *Syr.* נְדָבָת: astutus: *Ar.* verb. عَرَمْ:
 denudavit. — פְרָם: rupit in sutura: at sprette
 Syning op: *Ch.* id. *Syr.* נְפָתָה: scidit: *Ar.*
 نَفْرَةً: minutatim in particulas concidit. — קְרָם:
 texit: obduxit: *Ch.* id. *Syr.* נְפָתָה: id. cf.
Ar. nom. قَرْمَ: et ظَرْفَلَ velum, vestis; et
 ظَرْفَلَةً: tentoria extensa; toralia expansa. —
 רְעֵם: 1) indignatus est; 2) tonuit. *Ch.*
 אֲתְרֵעֵם: *Syr.* נְפָתָה: et *Ar.* نَخْرَجْ: in conj. 3.
 iratus est. — רְקָם: in conj. dageschata: acu-
 pinxit: *Ch.* id. cf. *Syr.* Nom. نَخْرَبَهْ:
 maculae variegatae: *Ar.* قَرْفَلَ: acu pinxit. —
 רְשָׁוּם: signatum: *Ch.* verb. רְשָׁמָה: signavit:

descripsit: *Syr.* סְמִינָה: id. et: obsignavit: *Ar.*

Syr. شَكْمِين: id. — شَكْمِين: *Sycomori:* *Ch.* شَكْمِين:

et *Syr.* شَكْمِين: et *Ar.* سَبَقَوْمُورُون: id.

J. prim. rad. ex. contin.

aal: נַסְחָה: in Piel: exploravit: *Ch.* נַבְטֵי: *Syr.* نَفَّعْ:

lis: et *Ar.* نَشَّا pro نَشَّا: c. ش. id. — نَسَعْ: abi-

Ar. it: *Ch.* id. *Ar.* نَسَعْ: id. cf. *Syr.* نَدَأْ: de-

Ch. clinavit. — نَعَرْ: rugiit: *Ch.* id. *Syr.* نَدَمْ:

ette id. cf. *Ar.* nom. نَعِيرْ: mugitus; c. نَعَرْ:

infans. cf. *Ar.* نَغْرْ c. غ. editus utero foetus,

Ar. cum sonum emitit; et verb. نَغْرْ: titillavit

infantem. — نَفَخْ: cf. فَرَخْ: dispersit: *Ch.* id.

cf. et *Syr.* نَفَخْ: et نَفَخْ: id. *Ar.* نَفَضْ:

et cum ض. quassit, excussit. — نَفَشْ: anima vi-

talism: *Ch.* id. *Syr.* verb. نَفَعْ: animam vi-

talem dedit; et *Ar.* نَفَثْ: c. ث. inflavit. —

Ch. 3. نَيْرْ: planta novella: *Ch.* id. cf. *Syr.* نَوْنَتْ:

acu novus: *Ar.* نَاضِرْ: c. ض. floridus: laete vi-

reens; verb. نَازَرْ: servavit, custodivit, est

Ar. نَاصِرْ: c. ص. adjuvit, defendit, liberavit. —

— نَكْرَفْ: percussit, fregit, occidit: *Ch.* in Peal

id. *Syr.* נִפְתַּח: id. *Ar.* نَفَقَ: in conj. 1 et
3. percussit, fregitque caput, hasta, fuste,
gladio; ita ut excideret cerebrum. — נִקָּר:
fodit: *Ch.* in Pael et *Syr.* نَصَنَ: id. *Ar.* نَقَرَ:
perfodit, perforavit. — نَسْهَة: oblitus fuit.
Ch. id. *Syr.* لَمْعَة: et *Ar.* نَسْيَة: id. — نَشَر:
aquila: *Ch.* id. *Syr.* نَعْنَى: et *Ar.* نَسَر: c. س.
id. — נִהְרָה: in Hiph. solvit. *Ch.* id. in Pael:
abjecit: *Syr.* نَدَأَ: in Aph. excussit: *Ar.* نَثَر:
c. ش. sparsit. — נִתְחַשֵּׁה: evulsit. *Ch.* id. *Syr.*
نَدَأَ: exstirpavit: *Ar.* نَتَشَّשَ: evulsit.

ג. med. rad. ex. contin.

סֶפֶר: nubes: *Ch.* id. *Syr.* حَدَّدَنَ: et *Ar.* عَانَّى: id.
— عنہ: respondit: *Ch.* id. *Syr.* حَدَّدَنَ: *Ar.*
عنی: cum عَنِي: sed عنی "afflictus" pertinet
ad verb. *Ar.* عَلَى: 3. و. humiliis, demissus fuit.
— פָנָק in Piel: delicate nutritivit: *Ch.* in Pael:
id. *Syr.* فَنَكَ: in Ethpaal: oblectavit se: *Ar.*
فَنَقَ: molliter educavit. — צָלֵשׁ: dens: *Ch.*
id. *Syr.* حَنَقَ: et *Ar.* حَنَنَ: id. — תְּנָאָה: odit:
Ch. סְנָאָה: *Syr.* حَنَقَ: *Ar.* حَنَنَ: id. — شَنِيم —
duo: *Ch.* id. et תְּרִין: *Syr.* حَنَقَ: et *Arab.*

	d.	prim.	rad.	ex.	contin.
<i>Ar.</i>	סִפְר :	liber:	<i>Ch.</i>	id.	<i>Syr.</i> ﺳَفِرٌ: et <i>Ar.</i> سُفَرٌ;
<i>inet</i>		id.	—	סָרְבִים :	<i>refractarii</i> : cf. verb. <i>Ch.</i>
<i>fuit</i>	סָרֵב :	repugnavit:	<i>Syr.</i> ﺳَرَبَ: impugna-		
<i>Pael:</i>		vit: <i>Ar.</i> شُرِبَ: c. ش. vehementer	culpavit:		
<i>Ar.</i>		et: increpuit. —	מַסְתָּר :	secretum:	<i>Ch.</i>
<i>Ch.</i>	סְתִּירָא :	et <i>Syr.</i> نَسْكَهٌ: id.	<i>Ar.</i> سُنْكَهٌ; tec-		
<i>dit:</i>		tus.	occultus.		

5. med. rad. ex. plura haud inveni, quam quae
sub literis praecedentibus allata sunt.

(3)

ב. tert. rad. ex. contin.

פרסה: ungula: Ch. פרסא: Syr. ﻋَنْدَهُ: Ar. فَرَسَهُ: id. — רְפָסֶה: conculeavit: Ch. id. Syr. ﻣَوْجَدٌ: et Ar. مَوْجَدٌ: id.

ג. prim. rad. ex. contin.

עפר: pulvis: Ch. id. Syr. نَمَادِيٌّ: et Ar. عَفْرٌ: id. — עַשֵּׂר: cohibuit: Chald. id. et Syr. حَوْزٌ: et Ar. حَصْرٌ: pressit. — עַרְקָה: fugit: Ch. id. Syr. מִנְחָה: id. Ar. عَرْقٌ: abiit. — עַרְשָׁה: lectus: Ch. עֲרָסָה: et Syr. لَوْحَةٌ: id. cf. Ar. مَعْلُوسٌ: locus, quo noctu quiescunt viatores. — עַשְׂעָדָה: oppressit: Ch. id. Syr. حَفَّدَ: in Pael: id. cf. Ar. عَسْقٌ: instituit aliqui. — עַשְׂרָה: c. ש. divitiae; et עַתְּרָה: abundantia: Ch. אֲשִׁירוֹת; et עַתְּרָה: divitiae: Syr. حَلَوْمَدَهُ: id. Ar. قَنْغَةٌ: copia annonae. — עַשְׂרָה: c. ש. decem: Ch. עַסְרָה: et Syr. حَنְقָدָה: id. Ar. عَشْرٌ: c. ش. id. — in Hithp. paratus fuit. Ch. id. Syr. حَلَسَ: in Ethp. id. Ar. عَنْدَهُ: id. — קַתְּהָה: conseruit: Ch. id. Syr. حَلَسَهُ: in Pael: id. Ar. عَتَقָה: id.

פעה:

פרע:

פרק:

y. med. rad. ex. contin.

- Ar.* פָעַה: clamavit: *Ch.* id. *Syr.* ﻒَعَاهُ: id. cf. *Ar.*
 id. فَعَا: divulgata fuit res. — פָעֵל: operatus
 est: *Ch.* id. *Syr.* ﻒَاعِلٌ: id. *Ar.* فَعَلَ: mutuo laborarunt. — פָעַר: aperuit: *Ch.* id.
Syr. ﻒَاعِرٌ et *Ar.* فَغَرٌ: id. — ضَعَرٌ: parvus
 fuit, quantitate et qualitate: cf. *Ch.* id.
Syr. ضَعْرَةٌ in Pael: et *Syr.* ضَعْرَةٌ: contumelia et op-
Ch. صَفَرٌ probrio affecit: *Ar.* صَفَرٌ: in conj. 10. parvi
 — facere, parv. aestimare. — شَعُورٌ: hordeum,
 in. pl. شَعُورِيَّةٌ: *Ch.* id. *Syr.* شَعُورٌ: hordeum:
Ar. شَعُورٌ: id.

- Syr.* شَعْرٌ y. tert. rad. ex. contin.
- ali- פְרֹעַה: nudavit: *Ch.* id. cf. *Syr.* פְרֹעַה: solvit, et
 in. Ar. فَرَغٌ: in conj. 10. evacuavit. — קַצְעָה: in
 Hiph. tegmen abstulit: abrasit: *Ch.* id. in
 Peal: amputavit: cf. *Syr.* קַצְעָה: frangens.
Syr. قَصْدَعَةٌ: capsula sine operculo clauso; et
 قَضْعٌ: amputatio.

divulgativis. 2. prim. rad. ex. contin.

- Ar.* פִקְרָה: prima notio inest. *Ar.* فَقَدٌ: 1) desideravit;
 deinde: 2) in conj. 8. inquisivit; cet. vid. in
 (3*)

partic. 1. sub 3. פְרוּדָה: fructus: *Ch.*:
 id. b. Syr. פְּנַתְּ: progenies: *Ar.* فَرْوَه: grana
 fructuum. — פְרַץ: rupit: *Ch.* id. *Ar.* فَرَصَ:
 fudit: cf. Syr. فَعَّلَ: c. 6. pro *v.* in Eth-
 peel: fissus est. — בְּפֶקֶת: rupit, fregit: *Ch.*
 id. Syr. فَتَّاه: in Pael: separavit: *Ar.* فَتَّقَ:
 id. — בְּפִרְשֵׁת: *distincte* exposuit: *Ch.* id. et
 Syr. فَنَاهَ: id. *Ar.* فَمِتَّ: fidit: cf. פְרַץ.
 et pl. — nimirum: verba, quae duas comunes
 habent literas radicales, notionum similitu-
 dine haud raro congruunt. — בְּפָרָת: Euphra-
 tes: *Ch.* id. Syr. لَهَوْ: et *Ar.* فَرَاتَ: id.
 בְּפִשְׁתָּה: diffudit se: *Ch.* id. Syr. فَعَّالَهَ: [exten-
 dit: cf. *Ar.* nom. فَسَاطَ: c. w. pro شَنْ: ten-
 torium (expansum). — בְּפִשְׁרָה: interpretatio:
Ch. id. cf. Syr. nom. فَنَاهَ: interpres som-
 niorum: et *Ar.* verb. فَسَّأَلَ: explicuit. — בְּפַתָּה:
 fregit: *Ch.* id. Syr. لَهֲוָה: in Pael: et *Ar.*
 فَتַّقَ: id. — בְּפַתָּה: in Hiph. dilatavit: *Ch.*
 id. in Aphel: et Syr. لَهֲוָה: in Pael: id. cf.
Ar. فَشַׁאֲلָה: 3. يَ 3. شَنْ: pro חַתָּה: divulgavit.

b. med. rad. ex. contin.

רANA צפורה: *Ch.* צפורה: *Syr.* צפורה: *id.* *Ar.*

فَصَافٌ 1) fistulator, sibilator; 2) quaelibet avis

Eth- vocalis: a verb. *ɛ̃s:* sibilavit, fistulavit, sibilo

Ch. sono cecinit avis: est, ut perspicuum est,

فָقָ: vox onomatopoetica. — רְפֵה: remisit, dimi-

et sit: Ch. id. et Syr. **ئىزى**: in Aph. id. cf.

Ar. ظُفْرٌ: in conj. 3. misertus est c. Syr. nom.

conniventia. — **שָׁפֵךְ:** effudit, trans-

fudit: *Ch.* id. *Syr.* سَعَى: et *Ar.* سَعَى: c. سَعَى

pro w. id. — פְּרַעַת: pulcher fuit: Ch. id. Syr

— : id. Ar. nom. **سِلْطَان**: pulchra: cf. verb

en- emicuit aurora.

en-   2. tert. rad. ex. contin.

— 2 —

ratio: קְרָבָה: aurifex: a verb. קְרַבָּה: connavit: Ch. lu. et.

flavit: *Ar.* صَرَفَ: in conj. 2. permittavit nu-

Ar. صراف *mos*; unde nom. صرافي *et humularius*.

Ch. _____

v. prim. rad. ex. contin.

ץָרָה: ligavit: *Ch.* id. *Syr.* צָרָה: *Ar.* صَرَّا: id. —

ازָרָח: *clamavit fortiter*: *Ch.* id. in *Aph.* id.

Ar. צָרֵב: cantavit gallus; crociavit corvus:
cf. nom. *Syr.* צָרֵבְּ; קַרְבָּן: crocitus.

צ. med. rad. ex. contin.

קַצְבָּן: praecedit aequaliter, et cum mensura: *Ch.*

id. *Ar.* قَصْبَنْ: dissecuit ovem lanio: cf. nom.

Syr. قَصْبَنْ: lanio. — קַצְבָּן: valde iratus est:

Ch. *id.* *Syr.* قَصْبَنْ: invidit: *Ar.* قَصْفَنْ: ursit

alter alterum. — רַצְבָּה: stravit: *Ch.* *id.* (unde

Ebr. רַצְבָּה; et מַרְצָפָה: *Ch.* أَرْضَابْه: pavimen-

tum) *Syr.* قَصْبَنْ: stravit: *Ar.* قَصْبَنْ: lapidibus

stravit.

צ. tert. rad. ex. contin.

צָקָן: finis: *Ch.* *id.* *Syr.* قَصْبَنْ: قَصَاصْ: extre-
mitas occipitis.

צ. prim. rad. ex. contin.

קָרֶב: frigus: *Ch.* קֹרֵא: *Syr.* نَقْدَنْ: *Ar.* قَرْبَنْ: *id.*
R. קָרְבָּן.

צ. med. rad. ex. contin.

رְקִיעָה: coelum: *Ch.* *id.* *Syr.* نَجْدَنْ: coeli orbis
octavus: *Ar.* قَعْدَنْ: coelum septimum.

vus: p. tert. rad. ex. contin.

סָכָס: saccus: Ch. id. et סָכָס: id. Syr. سَكَسْ: id.
cf. Ar. سَكَسْ: uter o: saccus pelliceus.

Ch.

om.

est:

ר. prim. rad. ex. contin.

ursit

רְתַחַת: incaluit: Ch. id. Syr. مُنْتَهِيَّ: id. Ar. حَنْجَرْ: —
c. شֶׁבֶשׁ: pro הַתֵּבָה: sudore maduit.

men-

ר. med. et tert. rad. ex. contin.

ibus

שְׁרָרָה: principatum tenuit: Syr. نَمْ: in Ethpa. prae-
valuit: cf. Nom. Ch. שָׁרֵךְ: princeps: et שְׁרָרָה:
principatus: Ar. سَرِي: princeps 3. يَ: et سَرِيرَ: —
solium: R. שְׁרָבָב — שְׁרָבָב: aestus arefaciens:
Ch. שְׁרָבָבָא: id. et: calor: siccitas: Ar. سَارِبָ: —
aestus: cf. verb. Syr. قَدْمَة: in Pael: aruit.
— שְׁרָוִן: locus pascuus, ubi cum grege ma-
nenit pastores: Ar. سَوْ: 3. وَ: mansio: cf.
verb. Ch. שְׁרָה, שְׁרָא, שְׁרָיָה: et Syr. نَزْ: —
mansit.

id.

bis

Sub וְ et הַ praeter ea, quae supra
proposita sunt, plura haud inveni.

Tanta igitur est vocabulorum copia, quae in *quatuor* his dialectis, intime conjunctis, accurate conveniunt; supersunt *haud pauca*, in *duabus* vel *tribus* harum dialectorum similiter congrua, quae, deo volente, alia vice exponere conabor.

C. VI.

De verbis irregul. — quae Arabes debilia; perfecta vero ɔ: regularia, sana vocant — ɔ: in quibus sonus literae cuiusdam radicalis — aut omnino aut fere — seorsum *non auditur*.

---

§. 1.

In universaliores has classes distribui possunt:
 1) quiesc., in quorum flectione litera aliqua radicalis quiescit — ɔ: aut omnino aut fere — seorsim *non auditur*; 2) guttural., in quorum flectione litera aliqua guttural., ob difficultatem soni

uae exprimendi, aut mutationem subit, aut — omnino
ac aut fere — *non auditur*; 3) defectiva, in quo-
rum flectione litera aliqua radic. excidit, adeo-
que: *non auditur*.

§. 2.

Ad 1) vid. hujus opusculi partic. prim. pag. 60. sqq. Literae constanter quiescibilis sunt Aleph, Jod, Vav; interdum, nominatim apud Ebraeos, He, nempe non mappikatum; inde proveniunt, in verbis triliteris, verb. quiesc. 1. 2. 3. radicalis.

§. 3.

Ab initio syllabae nulla litera quiescit; cum autem litera *quiescibilis*, post aliam literam, in eadem syllaba positam, sit quiescens, in regula quidem quiescit in vocali congrua: o: sonus ejus, quasi suppressus, absorbetur a sono praecedentis vocalis analogae: v. c. הָלֹךְ in Hiph. vel לָלֶךְ in Arab. وَلَدْ; plura ex. in sequ. mox occurrunt; inde igitur proveniunt verb. quiesc. 1. 2. 3. radic. de quibus in universum vid. hujus opusc. partic. 1. pag. 84. et 36 40. 63-66. 68. Si vero literas

quiescib. Vay et Jud praecesserit vocalis heterogenea, cum ea diptongescunt: ut o^v Au, u^v Aj.

§. 4.

In verb. irregul. punctorum vocalium mutationes haud paucae derivandae sunt, aut ex populi more loquendi in vita communi, aut etiam a Rabbinorum et Massoretharum, ceu Grammaticorum Ebr, regulis, haud raro non nihil arbitrariis nimisque artificiosis et subtilibus, ideoque, ob causam hanc ultimam, nominatim in institutione tironum, non nimis urgendae: ceteroquin vid. in opusculi hujus fasciculo 1. regulam, quam maxime universalem, pag. 178. b) et pag. 84. 85. tironibus sollicite inculcandam.

§. 5.

Ebr. literae נ et ה, per se quiescibles, ubi mobiles sunt, gutturalibus מ et נ, ut et ר, adnumerantur; quia nimirum sonus eorum non sine difficultate exprimi potest; unde fit, ut verba, in quibus aliqua litera radic. est vel נ vel מ, par-

oge- tim ad classem verb. quiesc., partim ad classem
Aij. verb. guttur., referenda sint.

§. 6.

Verb. quiesc. et guttur. 1. rad. נ. exempla:
in conj. ebr. *Kal* praes. et praet. אָכַל fem. אָכְלָה; אָכְלָה
Ch. אָכַל ut אָכַל comp. fem. אָכְלָתִי.
Syr. ﺃَكْلٌ, fem. ﺃَكْلَةٌ. Ar. أَكْلٌ, fem. أَكْلَةٌ.
— Ebr. futur. 1. pers. אָכַל ut quiesc. mutat.
in ו quiesc. in voc. anal. deinde vero ו, ut ful-
cro τε cholem, abjecto; Ch. אָכֵל v. אָכֵל ut et
Syr. ﺃَكْلٌ: Ebr. נ. mutato in Ch. י, ut antea
nuper lin. 1. in Ebr. ו; atque etiam congruenter
ad formationem futuri ex praes. conjugationis Peal,
quae facilius admittit mutationem τε Eliph in Jod,
quam in Vav; Ar. أَكْلٌ — أَكْلٌ imperat. v. אָכֵל:
נ ut guttur. c. schva compos. ita etiam Ch. אָכֵל
v. אָכֵל. — Syr. ﺃَكْلٌ; Ar. أَكْلٌ, abjecto Eliph. —
infinitiv. Ebr. ut imperativ. in statu constr. — infinitivi
nominasc. — in stat. abs. אָכֵל; Ch. vero
מָאֵל, Syr. ﺃَكْلٌ, Ar. أَكْلٌ, ut nom. in accus-
ativ; particip. act. m. אָכֵל, fem. אָכְלָה; pass. m.
אָכֵל, fem. אָכְלָה ut guttur. c. schva compos.

Ch. act. אָכַל, pass. אָכְלָה. Syr. act. ﴿אَكِل﴾, pass. ﴿אَكِل﴾, Ar. أَكَلُ pro أَكِلٌ. verb. Ar. 1. rad. أَكَلَ dicuntur hamzata: vid. part. 1. pag. 80. a). in conj. *Niphal*, Hiphil et Hophal נ 1. rad. continuo sistitur ut litera gutturalis. adeoque verb. quiesc. 1. rad. נ in his conj. flectitur ut verb. 1. rad. gutturalis. de quo infra suo loco; in Piel, Pyal et Hithp. flectitur ad normam verbi regularis, quia nimirum litera נ, in his quoque mobilis est, et, qua talis, o: qua gutturalis, mutationes non subit. Ch. Ithpeel: praet. אָתָאכַל contr. אָתָאכָל, abj. נ et compens. per dag. fort. in ה inf. id. adj. terminatione נ et sub כ posito pro - imper. ut praeterit.; futur. contr. ut supra abj. נ, partic. מִתְאָכַל contr. ut supra. Pael: praet. אָכַל; infin. אָכְלָא; imper. ut praet.; futur. אָכְלָה contr. partic. act. מָאָכַל contr. מָכַל, pass. מָכְלָה contr. מָכְלָה. Ithpaal: praet. אָתָאכַל contr. ut supr. abj. נ. inf. id. adj. terminat. נ et sub כ posito pro - contr. ut supra abject. נ; imper. ut praet.; futur. אָתָאכַל contr. ut supra abj. נ; partic. מִתְאָכַל; Iththaphal: אָתָאכָל muti ג; infinit. id. addit. terminat.

*)

pass. נִ — et sub □ posit. — pro - ; imper. ut praet.;
 d. f. futur. id. ; partic. id. c. praeform. וְ pro praefor.
 in fut. נִ Syr. Peal: praet. וְלִ; infin. וְלִתְנָהַ;
 rad. imper. וְלָאֵדֶן; futur. וְלָאֵדֶן; partic. act. וְלִי', pass.
 verb. וְלִי'. Ethpael: וְלִי'; infin. וְלִבְנָה; imperat.
 verb. וְלִי'; futur. וְלִי'; partic. וְלִי'תְנָהַ. Pael: 3. pers.
 iel, praet. imperat. et 1. pers. fut. וְלִי': in fut. ab-
 ject. 1. rad. יְ; infinit. וְלִבְנָה; partic. act. וְלִי'תְנָהַ,
 no- pass. וְלִי'תְנָהַ. Ethpaal: 3. pers. praet. et 1. pers.
 nu- fut. וְלִי'; infinit. וְלִבְנָה; imper. וְלִי'; partic.
 וְלִי'תְנָהַ. Aphel: — in Aphel et Schafel act. et
 port. pass. יְ quiesc. mutatur in o mobile — 3. pers. praet.
 sito imperat. et 1. pers. fut. וְלִי'; infin. וְלִבְנָה;
 ntr. partic. act. וְלִי'תְנָהַ, pass. וְלִי'תְנָהַ. Eththaphal: 3.
 ra. praeter. imperat. et 1. fut. וְלִי'תְנָהַ; infin. וְלִבְנָה; partic.
 et; וְלִי'תְנָהַ. Schaphel: 3. praet. et imperat.
 ntr. וְלִי'תְנָהַ; infin. וְלִבְנָה; 1. fut. וְלִי'; part. act.
 et. וְלִי'תְנָהַ, pass. וְלִי'תְנָהַ. Eschthaphal: 3. praet. im-
 perat. et 1. fut. וְלִי'תְנָהַ; infin. וְלִבְנָה; partic.
 ut. וְלִי'תְנָהַ. — Utrum Chaldaei conj. Schafel*)
 ha- habeant, nondum sat certum esse. puto. Tredecim

*) vid. Michaelis Gram. Ch. pag. 23.

activas, et undecim passivas, Arabum conjugationes, quoad verba hamzata reliquaque anomala, in paradigmata redigere, nimis longum foret; nec, ista quod attinet, opus est; modo ea, quae de **و** et **ي** partim dicta sunt in particul. 1. pag. 84, partim ad finem §. 10. mox ulterius dicentur, rite observata fuerint.

§. 7.

Verb. quiesc. 2. rad. **ن**. exempla: de hoc argumento *Castellus* in *Grammatica sua harmonica* lingv. orient. — de qua vid. particul. 1. hujus opusculi pag. 103. — ablegavit lectorem ad cap. IV, in quo non nisi haec pauca, hic applicanda inveni: in Léxic. heptagl. Vol. 1. sub fin. pag 9. "Syris in medio est Olaph" pro *Ebr.* non solum **ل**, ut **الشّال**, sed etiam pro **ل**, ut **طوب** **طوب** **طوب**; unde modo patet, id quod jam ex clavi dialectorum satis constat, *Syror.* nempe literam quiesc. **ل** positam esse pro litera quiesc. *Ebr.* **ل**. — et in c. VI. pag. 31. sub fin. haec: **لِيَ**: fut. **لِيَ**, imp. **لِيَ** et **لِيَ** et **لِيَ** in conj. 4ta **لِيَ**, fut. **لِيَ**, imp. **لِيَ**; infin. **لِيَ**; partic. **لِيَ**.

מִצְרָי
et p
לִשְׁאַת
לִשְׁאַת
regu
לִשְׁאַת
Ch.
לִשְׁאַת
Syr.
לִשְׁאַת
forn
לִשְׁאַת
eupi
voc
לִשְׁאַת
par
fem
fut.

§. 8.

Verb. quiesc. et guttur. 3. rad. נ. exempla:
מִצְאָה c. + sub ult. pro - vid. partic. 1. pag. 78. b)
 et pag. 84. 85. fem. מִצְאָה; Ch. מִצְאָה sem. pro
 מִצְאָת; vid. מִלְאָת plene script. Dan. 2. 35. Syr.
לֹא fem. לֹא; Ar. جَلَنْ infin. et part.
 regulariter; imperat. מִצְאָה; Ch. מִלְאָה v. Syr.
יָמַצֵּא Ar. يَجِدُ futur. 3. pers. fem. تَمْتَأْنَى;
 Ch. يَمْلَأ sem. تَمْلَأ; Syr. 3. fut. مَلِئَةً fem.
يَمْلِئُ, Ar. يَكْلُو fem. تَكْلُو; Infin. Ch. مَمْلِئَةً.
 Syr. مَلِئَةً. Ar. جَلَوْا. Partic. Syr. act. مَلِئَةً pass.
مَلِئَةً. partic. Ar. جَاهَ Niph. praeter. بَعْثَتْنَا fem.
 ח. בְּמִצְאָה; infin. et imperat. הַמִּצְאָה; fut. יִמְצֵא, fem.
 Ch. יִמְלַא; partic. נִמְצָאת sem. תִּמְצֵיאָה Ch. Ithpeel: ad
 formam typi sem. מִלְתָּה sic אֶתְמַלְיָה fem.
אֶתְמַלְיָה; ubi jud dageschatum est; hoc dagesch
 euphonicum esse puto, o: ideo positum, ut sonus
 vocis eo facilius efferri possit loquendo; infinit.
אֶתְמַלְאָה; imperat. אֶתְמַלְיָה; fut. desin. in אֶתְמַלְאָה
 aut אֶתְמַלְאָה adeoque יִתְמַלְאָה cet. ut nuper dictum;
 partic. מִתְמַלְיָה. Syr. Ethpeel: praeter. בְּמִתְמַלְיָה
 fem. לְמִתְמַלְיָה; infin. مَلِئَةً; imperat. اِتْمَلِي;
 fut. 3. pers. مَلِئَةً; partic. مَلِئَةً. Piel: praeterit.

מִצָּא sem. infin. et imperat. מִצָּא fut. מִצָּא pers.
 fem. part. מִמְצָא fem. חַמְצָא Ch. Pael: pass.
 praeter. et imperat. מִלְאָא fut. יְמִלָּא Hoph
 cet. vid. pag. praeced. partic. act. et פְּמִלָּא fut.
 — Dan. 5: 12 — pass. מִמְלֵי Syr. Pael:
 pract. מִמְלֵי fem. מִמְלֵי infin. מִמְלֵי imp. מִמְלֵי
 fem. מִמְלֵי fut. 3. pers. מִמְלֵי partic. act. מִמְלֵי 1 - 3
 pass. מִמְלֵי. Ebr. Pyal v. Pual: praet. מִצָּא
 ita et infinit.; fut. יְמִצָּא partic. fem. מִמְצָא
 אֲתַמְלָא praeter. et imper. אֲתַמְלִי infin. מִתְמָלָא;
 fut. יְתַמְלָא fem. חַתְמָלָא cet. vid. pag. praeced. partic. מִתְמָלִי Syr. Ethpaal: מִתְמָלֵי, fem.
 ut Ethpeel; infinit. מִתְמָלֵי; imper. מִתְמָלֵי, fem. מִתְמָלֵי; fut. 3. pers. מִתְמָלֵי, fem. מִתְמָלֵי;
 partic. מִתְמָלֵי, fem. ut Ethpeel: מִתְמָלֵי. Hi-
 phil: praeter. חַמְצִיאah fem. infin. חַמְצִיאah imper. חַמְצִיאah, fem.
 fut. יְמִצְיאah fem. חַמְצִיאah fut. חַמְצִיאah fem.
 חַמְצִיאah partic. מִמְצִיאah fem. Ch. Aphel:
 praeter. אֲמִלִּי infin. אֲמִלָּא imperat. אֲמִלִּי fut.
 cet. vid. pag. praeced. fem. חַמְלָא cet.
 vid. 1. nuper cit. partic. act. et מִמְלֵא pass.
 מִמְלֵי Syr. Aphel: praeterit. מִמְלֵי, fem. מִמְלֵי
 infin. מִמְלֵי; imper. מִמְלֵי, fem. מִמְלֵי fut. 3. 45.

pers. **מִצָּא**, fem. **מִצָּאתָ**; partic. act. **מִצָּא**,
 Pael: pass. **מִצָּא**, fem. act. et pass. **מִצָּא**. Ebr.
 Hophal. praet. **הִמְצָא**, fem. **הִמְצָאהָ**; inf. **הִמְצָא** v. **הִמְצָא**;
 et fut. **מִמְצָא** v. **מִמְצָא**, fem. **תִּמְצָא**; partic. v. **מִמְצָא**.
 Pael: **מִמְצָאהָ**, fem. **מִמְצָאהָ**. Ch. Iththaphal: praet. **אַתְּמַלֵּי**,
 sem. **מִתְּמַלֵּא**, infin. **מִתְּמַלֵּא**; imperat. **אַתְּמַלֵּי**; fut.
וַתְּמַלֵּא **מִתְּמַלֵּא** cet. vid. pag. 44. l. 22. 23. et p. 45. lin.
מִתְּמַלֵּי; 1 - 3. partic. **מִתְּמַלֵּי**. Syr. Eththaphal. praet.
 em. **מִתְּמַלֵּא**, fem. **מִתְּמַלֵּא**; infin. **מִתְּמַלֵּא**; **מִתְּמַלֵּא**;
 imper. **מִתְּמַלֵּא**, fem. **מִתְּמַלֵּא**; fut. 3. pers.
מִתְּמַלֵּא, fem. **מִתְּמַלֵּא**; partic. **מִתְּמַלֵּא**, fem.
מִתְּמַלֵּא. Ebr. Hithpael: praet. infin. et im-
 per. **הִתְמַצֵּא**; fem. praet. **הִתְמַצֵּאהָ**, fem. imper.
הִתְמַצֵּאי; fut. **יִתְמַצֵּא**, fem. **תִּתְמַצֵּא**; partic. **מִתְּמַצֵּא**,
 fem. **מִתְּמַצֵּאהָ**. Syr. Schafel: praet. **מִתְּמַלֵּא**,
 fem. **מִתְּמַלֵּא**; infinit. **מִתְּמַלֵּא**; imperat. **מִתְּמַלֵּא**,
 fem. **מִתְּמַלֵּא**; fut. 3. pers. **מִתְּמַלֵּא**, fem. **מִתְּמַלֵּא**;
 partic. act. **מִתְּמַלֵּא**, fem. **מִתְּמַלֵּא**, pass. **מִתְּמַלֵּא**,
 fem. ut partic. act.

§. 9.

De Schafel et Eschthaphal Chald. vid. dicta pag.
 45. l. 16, sqq. Michaelis l. c. haec habet: „duas ad-

didi conj., a *plerisque* omissas, Schafel, idem
fere significans, quod Hiph. Ebr., ejusque pass.,
Ischthaphal — in ejus tamen paradigmate appo-
sito desunt — v. c. ab עָבֵד, servivit, Chaldae-
faciunt שְׁעָבֵד servire coegit, et inde: אַשְׁתּוּבָר
servire coactus est."

Obs. Quia in rad. פָּעֵל, 1. est פּ, 2. u,
3. לּ, inde provenerunt formulae verb. פְּנִים cet.
ex institutione scholastica tironibus satis notae.

§. 10.

De verbis Arab. quiesc. & primum vid. quae dicta sunt in hoc cap. VI. §§. 1-5. hisque haec h. l. adde:
flectio verborum quiesc. Arab. sponte se format ad normam canonum, et generaliorum et specialiorum, de ل, و, ي, quorum praincipi hi sunt: regulae universaliores de ل, و, ي, — vid. Partic. 1. pag. 84. b. — 1) in initio syllabae, adeoque etiam post Gjiezim, non quiescunt — vid. pag. 41. §. 3. — ideoque, *qua tales*, nec vicissim commutantur; 2) vid. dicta ad fin. §. 3iae: Eadem literae, vocali destitutae, post vocalem heterogeneam, huic fiunt homogeneae: ex. بَسْرٌ; pro بَسْرٍ نَّارٌ pro نَّارٍ

dem نَوْمٌ; id quod de nominativi valet; و tamen et يَنْهَا
 ass., post لَمْ نَرَنَّا manent; aut, لَمْ instar, qui-
 po- scentes: ex. رَمَاهُ leg. ramaho; غَزُونٌ leg. Ghaza-
 daei thon: aut mobiles per Gjiezim ئِ: cum vocali praec.
 ٣٧ diptongescentes: vid. p. 42. l. 1. 2. ex. يَوْمٌ, لَيْلٌ, يَوْمٌ.
 3) Eadem literae, sequente Gjiezim, excidunt: ex.
 ۴۷ يَخَافُ pro يَقُومُ يَخَافُ
 cet. 4) vid. init. §. 3tiae. 5)
 Suffixa, v., ut alii dicunt, affixa, in fine vocis
 post يَوْلًا addita, censemur quidem لَـ in medio
 collocare, non autem و v.: ex. حَلَّـ, cum suff.
 ۱۰۷ non حَلَّـ sed حَلَّـ, nec حَلَّـ sed حَلَّـ; يَـ c. aff.
 ۱۰۸ non حَلَّـ sed حَلَّـ; غَـ c. suff. non غَـ sed غَـ.
 6) Quum postpositae dicuntur vocali, immediata
 intelligitur postpositio; ita quidem, ut nulla aut mo-
 bilis vel c. notata, vel alia, litera, aut quiescens,
 aut denique in لَـ latens, inter hanc literam et voca-
 lem praeced. intercedat: ex. حَطَّـ v. حَطَّـ v.
 ۱۰۹ اَتَيْـ v. اَتَيْـ; عَدَـ

§. 11.

Canones special. de †.

- 1) †, sine vocali quiescens, post aliud †, — notatum; excludit; et tum — perpendiculariter scribitur ita: $\underline{\underline{ا}}$, aut pro eo ponitur. — vid. particul. I. p. 80. c). ex. أَمْنٌ et أَمْنٌ pro أَمْنٌ.
- 2) † in medio — o: extra initium — vocis:
- mobile, per praec. — mutatur in و, per in ي ex. c. ex سَالٌ سِيلٌ; ita quoque, ubi hoc † mobile sequitur post aliud † quiesc.: ex. c. ex قَاعِلٌ قَاعِلٌ fit قَاعِلٌ
  - mobile per — post — mutatur in و, post — in ي: ex. pro دَأْبٌ fit دَأْبٌ; دُوبٌ fit دُوبٌ
- ol; in fine dictionis, eodem plane modo se habet, illis modo exceptis, quae dicta sunt sub finem τα a), ex. دَعْتَنَا خَاطِي fit دَعْتَنَا خَاطِي; pro دُونَى fit دُونَى
- fit تَفْنِي, ex تَفْنِي fit تَفْنِي: haec vero omnia ideo, quia — postulat literam congruam و, veluti — postulat literam analogam ي: vid. particul. I. pag. 84. a) b) et §. 10. 2).

3) ↓ quiesc., accedente alio ↓ quiesc. interdum mutatur in و, praecedente لـ; unde forma plur. fract. نَاصِرٌ pro نَوَاصِرٍ; alias abjicitur.

Obs. Suffixa censemur ↓ in medio dictio-
nis collocare; particulae autem raro: ex. لَيْلَةً.

§. 12.

Canones communes et special. de و et ي suum
locum infra tenebunt in §. 16.

§. 13.

Verb. *Ebr.* et بـ: praet. et يـ: fem. يـشـبـه, infin. absol. يـشـبـه, constr. يـشـبـه شـبـة ut verb. فـنـ ut infr. suo loco; imperat. يـشـبـه, v. ut شـبـه v. يـشـبـه: فـنـ fem. يـشـبـه, fut. يـشـبـه v. يـشـبـه, فـنـ; شـبـه, fem. يـشـبـه, v. يـشـبـه, fut. يـشـبـه, v. يـشـبـه, فـنـ; شـبـه, particip. sine anomalia. *Ch.* Peal: sine anomalia; infin. 1) v. مـنـلـد 2) v. مـيلـد 3) v. مـلـد; imper. لـر; fut. 1. pers. sing., ad analogiam infinitivi, 1) v. أـيلـد 2) v. انـلـد 3) v. أـيلـد: form. 2 et 3. in infin. et fut. Chaldaismo sunt propriae; particip. sine anomalia. *Syr.* Peal:

praeterit. **לִקְרָבֶת**, fem. **לִקְרָבֶת**; infin. **לִקְרָבֵת** mut. in **לִקְרָבַת**; imperat. **לִקְרָבֵי**, fem. **לִקְרָבֵת**; fut. 1. pers. **לִקְרָבֵת**, 2 pers. **לִקְרָבְתֶּם**; partic. act. **לִקְרָבֶת**, pass. **לִקְרָבֶת**. *Ebr.* Niphal: verb. **פָּרַא** et **פָּרַא**, praeterit. **נִשְׁבַּח**, fem. **נִשְׁבָּה**; verb. **פָּנֵשׁ**: **פָּנֵשׁ**, fem. **נִנְשְׁבָּה**; infin. et imperat. verb. **פָּנֵשׁ** et **פָּנֵשׁ**; verb. **הַשְׁבָּב**: **הַשְׁבָּב**; fut. verb. **פָּנֵשׁ** et **פָּנֵשׁ**; verb. **וַיְשַׁבֵּב**, fem. **וַיְשַׁבְּבָה**; verb. **הַגְּשָׁבָה**: **הַגְּשָׁבָה**, fem. **הַגְּשָׁבָה**; partic. verb. **פָּנֵשׁ** et **פָּנֵשׁ**; **נִשְׁבָּה**, fem. **נִשְׁבָּה**; verb. **נִנְשְׁבָּה**: **נִנְשְׁבָּה**. *Ch.* modo Peal et Aphel notandae: reliquae enim conjugg. aut ex his pendent, aut sine anomalia sunt. *Syr.* Ethpeel: **לִקְרָבִי**, fem. **לִקְרָבִי**; infinit. **לִקְרָבָה**; imperat. **לִקְרָבִי**; fut. 1. pers. **לִקְרָבִי**; partic. **לִקְרָבָה**; fem. **לִקְרָבָה**. *Ebr.* Piel: ad normam verb. regul. *Ch.* unice Peal et Aphel notandae; reliquae enim conjugg. aut ex his pendent, aut regulares sunt. *Syr.* Pael: **לִקְרָבָה**, fem. **לִקְרָבָה**; infin. **לִקְרָבָה**; imperat. ut praes. fem. **לִקְרָבָה**; fut. 1. pers. **לִקְרָבָה**; partic. act. **לִקְרָבָה**, pass. **לִקְרָבָה**. *Ebr.* Pyal: ad normam verb. reg. *Syr.* Ethpaal: **לִקְרָבִי**; infin. **לִקְרָבָה**; imperat. **לִקְרָבִי**; fut. 1. pers. ut praet. 3. pers.; partic. **לִקְרָבָה**. *Ebr.* Hiph. **הַוְיָה** praes. et praet. in verb. **פָּרַא**; in verb. **פָּנֵשׁ**; **הַשְׁבָּב**, in fem. adj. **לִקְרָבָה**.

חֲדָשָׁה;
 רָדָבָה;
 עַטְפָּה;
 פְּרָסָה;
 קְיֻמָּה;
 יְשִׁיבָה;
 אַשְׁכָּנָה;
 אַיְלָה;
 1. p.
 parti
 "p
 syllab.
 lab.
 infin
 non
 part
Ch.
 c. 7
 char
 pera
 אַלְפָה

n 1; חָהֵן; imper. similiter, etiam c. Tsere sub med.
 pers. rad.; in fem. plur. c. terminatione בְּנָה; infin.
 ϕhal: ut praes. et praet. masc.; fut. יוֹשִׁיב, 2
 erb. pers. c. הַ praeform.; partic. מִשְׁבֵּט, in מֹשִׁיב
 פֹּוֹ
 פֶּאֲ: fem. adj. חָהֵן. Ch. Aph., aut 1) manente יְ, quiesc. in יְ: ex. הַוְלֵל, Ezr. 5: 14. fut. 2. pers.
 תְּנֵאָה, Ps. 49: 19. aut 2) יְ mut. in יְ, qui-
 esc. in voc. anal. Cholem: praes. et praet. אַזְלָר;
 ϕhel infin. ut praes. vel: אַחְזָלָר; partic.
 pen- מַחְזָלָר v. Syr. praes. praet. imperat. et fut.
 eel: 1. pers. מַחְזֵי. fut. 2. p. מַחְזֵלָה; infin. מַחְזֵלָה;
 rat. partic. act. מַחְזֵלָה, pass. מַחְזֵלָה. Ebr. Hoph. verb.
 em. יְ et פֶּאֲ, praes. et praet. הַוְשֵׁב, c. voc. long. in
 Ch. syllab. simpl. verb. יְפֵ, הַשֵּׁב, c. voc. br. in syl-
 on- lab. comp.; in fem. adj. חָהֵן, c. praec. schva;
 unt. infin. ut praet. masc.; imperat. in Bibl. Ebr. ex.
 pe- non inveni; fut. יוֹשֵׁב, יְגַשֵּׁ, fem. תְּנַשֵּׁב;
 tic. partic. מְגַשֵּׁ, מְוַשֵּׁב, in fem. adj. חָהֵן, c. praec. יְ.
 am Ch. Iththaphal: אַתְזָקָר. Lev. 4: 12. c. 6: 9. 30.
 ; c. 7: 19. c. 10: 16. c. 13: 52. יְגַסְּפֵן, Za-
 ar- char. 2: 11. Syr. Eththaphal: praes. praeter. im-
 et. perat. et 1. pers. fut. in mascul. מַחְזֵלָה; infinit.
 dj. מַחְזֵלָה; partic. מַחְזֵלָה. Ebr. Hithpael: ad

normam verb. regul. Syr. Schaphel: praes. praet. imperat. **לְסַבֵּד**; infin. **לִסְבֹּדָה**; fut. 1. pers. **לְסַבֵּדִי**; partic. act. **לְסַבֵּדָה**, pass. **לְסַבֵּדָה**. Eschthaphal pro Ethschaphal: praes. praet. imperat. et 1. pers. [fut. **לְסַבֵּדָהִי**; partic. **לְסַבֵּדָהָה**.

§. 14.

De verb. עַי et יְיֻ.

Verb. med. rad. עַי v. יְיֻ ex.: Ebr. Kal: praes. et praet. קם in fem. adj. בֵּין; in 2. pers. mascul. בֵּינוֹת, in fem. abj. Kametz; v. בֵּן, quod quidem flectitur ut קם; infin. absol. בֵּן, קום, constr. בֵּן, בֵּין, קוּם; fut. בֵּין, קוּם in fem. c. praeform.; partic. act. קם; בֵּן, pass. בֵּן, קום, קומ, מִקְמָם, v. מִקְמָם: Josv. 4:9. Jerem. 18:20. imperat. קוּם; fut. 1. pers. אַקְוּם, pro ; interdum —; Dan. 4:11. etiam — et — Ezr. 5:5. c. 6:5. c. 7:13; in praes. praet. imperat. et fut. interdum יְיֻ in med. syllab. מִתְיָה, סִיב, מִתְיָה: Ezr. 4:21. particip. יְיֻ mut. in נְיָה קָם; accedente vero terminatione, o: voce in fine crescente, hoc נְיָה ex יְיֻ ortum, interdum iterum transit in יְיֻ: ex.

raet. קִימֵן: vid. Keri et Chtib. Dan. 2: 38. c. 3: 31.
 c. 4: 32. c. 6: 26. cf. hujus opusculi partic. 1.
 pro pag. 27. lin. ult. ante not. 27). Syr. Peal:
 pfut. praes. praet. נָסַב, fem. נָסְבָת; infin. נָסְבָת; impe-
 rat. נָסַב, fem. נָסְבָת, plur. נָסְבָת, fem. נָסְבָתָה;
 fnt. 1. pers. נָסְבָת; 2. pers. נָסְבָת, fem. נָסְבָתָה;
 3. pers. נָסְבָת, fem. נָסְבָת; partic. act. נָסְבָתָה,
 Kojem: vid. particul. 1. l. c. fem. נָסְבָת; plur.
 aces. נָסְבָתָה, fem. נָסְבָתָה; pass. נָסְבָת, fem. נָסְבָתָה; plur.
 ers. נָסְבָתָה, fem. נָסְבָתָה. Niphal: praes. praet. et par-
 uod. partic. נָסְבָתָה, in sem. adj. נָסְבָתָה; infin. et imperat.
 בָּזֶן sing. mascul. נָסְבָתָה; imperat. fem. נָסְבָתָה, plur.
 תָּהָן הָקָם, fem. נָסְבָתָה; fut. יָקָם, fem. תָּקָם.
 בָּנָן Ch. Ithpeel: ו abjectum compensatur per dag.
 in- fort. in ת praeform.; adeoque: praes. praeter.
 20. et imperat. אֲתָקָם; infin. אֲתָקָמָה; fut. 1. pers.
 dum sing. אֲתָקָם; particip. מְתָקָם: cf. Syr. ↗ expresse
 6:5. reduplicatum mox infra. Ch. ת non transponitur
 inter- c. 1. rad. sibil. ex. יְתָשֵׁם Ezr. 4: 21. יְתָשְׁמוֹן
 Ezr. Dan. 2: 6. מְתָשֵׁם Ezr. 5: 8. cf. אֲתָבִין Job. 28: 23.
 vero Syr. Ethpeel: praes. praet. imperat. et 1. pers.
 : אֲתָקָם; infin. אֲתָקָמָה; partic.
 ex. נָסְבָתָה, in fem. adjecto גַּוֹּן. Ebr. Piel: interdum

sine anomalia; alias, aut geminans 2. rad. aut ad formam verb. quadrilit. praes. praet. קָוִם v. קָמַקְמָה; infin. et imperat. קָוִם, קָמַקְמָה in fem. adj. יְ-; fut. יְקָוִם, יְקָמְקָמָה in fem. c. praeform. הַ loco τε. Ch. Pael: sine anomalia, nisi quod, ut apud Syros, med. וּ in יְ mutari solet; adeoque: קִים cet.; Dan. 4: 34. c. 5: 23. exst. form. ebraic. מְרוֹםָה et הַהְרֹומָה. Syr. Pael: praes. praet. et imperat. mascul. מְגֻלָּה, fem. praet. מְגֻלָּה; infin. מְגֻלָּה; imperat. fem. מְגֻלָּה; fut. 1. pers. מְגֻלָּה; partic. act. מְגֻלָּה, pass. מְגֻלָּה. Ebr. Pyal: praes. praet. et infin. קָוִם v. קָמַקְמָה et קָמַקְמָה c. Kam. Kat.; imperat. in bibl. ebr. non inveni. fut. 3. pers. ut praes. praet. et infin. c. praeform. mascul. יְ et fem. הַ. partic. similiter c. praeform. partic. מְ etc. sub penultim. ק. in fem. adj. הַ. Ch. Ithpaal: אֲתַקִּים. vid. pag. 57. lin. 14. sqq. Syr. Ethpaal: praes. praet. et fut. 1. pers. מְגֻלָּה. praet. fem. מְגֻלָּה. infin. מְגֻלָּה. partic. similiter, abjecto oּ et pro oּ posito —. Ebr. Hiphil: praes. praeter. infin. חִוִּיתֵב, הוֹשִׁיב in fem. adj. הַ; imperat. id. c. — aut — sub med. rad. in fem. adj. יְ; fut. ut

aut praes. c. praeform. 3. pers. futuri ^{וְ} loco ^{תֵּן} מ. in
 v. fem. c. praeform. מ. ; partic. simil. cum praeform. partic. מ. Ch. Aphel: praes. praet. imperat. et 1. pers. fut. אֲקִים; infin. אֲקָמָה; partic.
 em. rm. nisi 1. v. act. מַקִּים, 2. v. pass. מַקְמָה. Observ. a) Chirek et Tsere alternant; b) praeform. fut. et
 so- 23. partic. quoque assumunt —: Dan. 2: 44. תְּסֻפָּה. c.
 ael: 5: 19. מְרוּם. c) forma integra fut. scribitur aut
 aet. aut אֲקִים: Dan. 2: 21. c. 5: 21. Ezr.
 fut. 6: 5. Syr. Aphel: praes. praet. imperat. et 1.
 מְמֻנָּה. pers. fut. מְמֻנָּה, in fem. מְמֻנָּה, מְמֻנָּה; infinit.
 קְמָה; partic. act. מְמֻנָּה, fem. מְמֻנָּה, pass.
 non מְמֻנָּה. Ebr. Hophal: verb. et בְּ: praes.
 c. praeform. et infin. הַיְשֵׁב, in femin. adj. חֶדֶד;
 iter imperat. non inv.; fut. וַיְשִׁב, fem. c. מ. in
 in praeform. loco ^{תֵּן}; partic. מַיְשֵׁב, in fem.
 57. adj. מ. Ebr. verb. בְּ seorsim: in his omni-
 fut. bus similiter, posito nempe — loco ^{תֵּן} מ. Ch.
 fin. Iththaphal. vid. supr. dict. ad Pael pag. 58. lin. 5.
 — sqq. Michaelis in Gramm. Ch. pag. 58. ab Aphel
 fin. derivat Chald. מ. Hophal, certe igitur ebraizans,
 — additque: in voce הַקִּימָת, Daniel. 7: 4. 5. punc-
 ut tuationem fluctuare inter — et — et — sub מ;

observatque l. c. מַעַיִק in Thargum. 1 Sam. 22:2.
 non esse partic. Aphel מַעַיִק, sed partic. Pael.
 מַעַיִק. Syr. Eththaphal: praes. praet. imperat. et
 1. pers. fut. ئَعْيَلَ; in praes. fem. adj. ئَعْيَلَى, in im-
 perat. fem. adj. ئَعْيَلَى, infin. ئَعْيَلَى; partic. ئَعْيَلَى,
 in fem. adj. ئَعْيَلَى. Ebr. Hithpael: praes. praet. in-
 fin. et imperat. הַתְקֹם; fut. יַתְקֹם, in fem.
 adj. terminat. הָיָה; partic. id. c. praeform. par-
 tic. בְּ loco τε' praeform. fut. Syr. Schaphel.
 ئَعْيَلَى cet.

§. 15.

Loco paradigm. verb. Arab., in quibus 1.
 2. v. 3. rad. est ، v. ي, hic habeant tirones ca-
 nones de ، et ي, quorum ope ipsi sine magna
 difficultate verba Arab. hujus classis flectere pos-
 sunt: cf. supr. §§. 10. 11.

§. 16.

Canones commun. de ، et ي.

- 1) Hae literae, in medio vocis — vid. pag. 41.
 lin. 10. — mobiles, ubi immediate sequitur
 aliud ، v. ي quiescens, excidunt, abjecta si-

mul vocali, aut literae praecedentis, aut sua

ipsius, nominatim si $\sqsubset$ praecesserit; veniente

tunc Gjiezma ad literam sequentem, in abjectae

vocalis locum: ex. c. ex جِيَوْنَ fit جِيَوْنَ ; ex أَغْزُرْيَ

fit أَغْزُرْيَ ; ex غَلَزُونَ fit غَلَزُونَ ; ex بَرْمِيونَ

fit بَرْمِيونَ .

2. Eaedem literae in verb. Arab. concavis $\circ$; med. rad. quiesc. mutari solent in ا , quiesc. in vocal. anal. $\sqsubset$ ex. قَامَ pro سَامَ ; وَقَمَ pro سَامَ .

3. Quum و et ي ita concurrunt, ut prior sit sine vocali mobilis; tunc و mutatur in ي ; et germinatum hoc ي coalescit per و : ex. أَيَامَ pro أَيْوَمَ .

4. و et ي fuiiales post ا servile $\circ$: non radicale, in و mutantur: ex. سَيْرَ , pro سَيَّرَ ; سَيْفَ pro سَيَّفَ .

§. 17.

Canon. special. de و .

1. و in medio dictionis: a) post و mobile per و : hac vocali praec. notatum, interdum mutatur in

ي; quia nimirum — est vocal. analog. ي: cf. pag. 41. lin. 11. sqq. ex. نَبَابٌ, pro تُواْبٌ.
 b) mobile ante و quiesc. saepe hoc expellit: ex. مَكْرُورٌ, pro مَوْرُورٌ. c) media verb. conc. radicalis, mobil. per —, vocalem hanc ad literam proxime praeced. remittere, et in ي quiesc. mutari solet, quod nunc igitur quiescit in vocali analoga —: vid. nuper dicta lin. 2. exempla sunt frequentia.

2. و finale: a) vocalizatum, vel potius: vocalizandum, quia nempe in fine vocis mobile fieri nequit, et positum post —, abjecta vocali sibi destinata, et rejecto Nun vocali, si quod adsit, ad — proxime praeced., mutatur, si ter tia vocis litera est, in ئ, quiesc. in voc. anal. proxima praec. —, si quarta vel ulterior fuerit dictionis litera, و mutatur in ي, manente tamen — proxime praecedente, etiam in Nun natione praecedente, ubi adfuerit: ex. خَزْنَةٌ, pro خَزْنَةٍ; خَلَقٌ, pro خَلَقَ; يَعْنِيٌّ, pro يَعْنِيٍّ; خَصْوَةٌ, pro خَصْوَةٍ. b) vocalizandum per — v. — post — similiter abjicit vocalem sibi destina-

ي tam: ex. مُرْتَوْ pro مُرْتَوْ v. مُرْتَوْ; atque etiam, si
adsit Nun vocale, hoc ad مُ proxime praec.
rejicitur, et ipsum, cum vocali sibi desti-
nata, excidit: ex. أَنْ pro أَنْ ; أَنْ pro
 أَنْوَلْ ; c) post مُ positum mutatur in ي: ex.
ي مُرْضِوْ pro مُرْضِيْ quia nempe مُ est vocal. anal.

3. ي servili o: non radicali, ubi ultima vocis li-
tera est, postponitur f otiosum o: quiescens:
ex. مُرْسَوْ pro مُرسَوْ .

§. 18.

1. ي in medio dictionis: a) mobile per مُ post
 مُ interdum mutatur in ي; quia nimirum مُ est
vocal. anal. ي ex. صَوَانْ pro صَيَانْ : cf. §.
17. 1. a); b) mobile ante aliud ي quiescens
saepe hoc expellit: ex: سِيْسِيْسِيْسِيْ : cf.
§. 17. 1. b); c) verbi concavi radicalis, mo-
bilis per مُ , vocal. hanc ad liter. praeced. re-
mittere solet, ipsa tunc quiescens: exempla
sunt frequentia: cf. §. 17. 1. c).

2. *finale*: a) post —, abjecta sua vocali, et
 Nun vocali, si quod adsit, rejecto ad proxime
 praec. instar s. quiescit: ex. أَوْلَىٰ pro
 قَتَّيَاٰ v. أَوْلَىٰ v. أَوْلَىٰ
 cf. §. 17. 2. a); b) si aliud يِ proxime praec-
 cedat, nostrum يِ finale mutatur in s: ex.
 مَدَائِيٰ بَيْكَبِيٰ مَدَائِيٰ et
 c) vocalizandum per — v. ۚ post — abjecta
 vocali sibi destinata, quiescit in proxime praec-
 ed. — tanquam vocali sibi analoga: ex. خَافِيٰ
 pro خَافِيٰ v. خَافِيٰ; si adsit Nun vocale, re-
 mittitur hoc ad proxime praeced. —, et nostrum
 يِ finale penitus excidit: ex. مُهْمَيٰ pro مُهْمَيٰ;
 أَيْدِيٰ pro أَيْدِيٰ: cf. §. 17. 2. b); d) post —
 hanc vocalem mutat in — in qua, tanquam vo-
 cali sibi congrua, quiescere solet; (ex. مُهْمَيٰ
 pro مُهْمَوِيٰ); si adsit Nun vocale, remittitur in
 — ex ۖ factum, nostrumque يِ finale excidit;
 quando autem inter nostrum يِ finale et praec-
 ed. ۖ intercedat وِ, manet nostr. يِ, simul-
 que وِ intercedens mutatur in يِ, quod c. nostr.
 يِ coalescit per ۖ: cf. canones universaliores
 supr. p. 50. sqq. — De verb. Arab. plura infra. —

i; et Niphal: praes. et praet. נִפְחַד in fem. adject. חָשֵׁב; partic. id. cum — sub מ; infin. absol. חָשַׂבְתִּי; infin. constr. et imp. חָשַׂבְתִּי; imp. in fem. adj. חָשַׂבְתִּי et — sub מ; fut. חָשַׂבְתִּי in fem. c. praeform. חָשַׂבְתִּי. Hiphil: praes. et praet. חָשַׂבְתִּי in fem. adj. חָשֵׁב; infin. absol. חָשַׂבְתִּי constr. חָשַׂבְתִּי; imperat. v. ut infin. constr. in fem. adj. חָשֵׁב v. ut infin. absol. in fem. adj. חָשֵׁב et — sub מ; fut. חָשַׂבְתִּי in fem. c. praeform. חָשַׂבְתִּי; partic. חָשַׂבְתִּי in fem. adject. חָשֵׁב. Hophal: praes. praet. et infin. constr. חָשַׂבְתִּי; in fem. praet. adj. חָשֵׁב cum — sub מ; imp. in bibli. ebr. non inv.; fut. חָשַׂבְתִּי in fem. cum praef. חָשַׂבְתִּי; partic. חָשַׂבְתִּי.

In Piel, Pyal et Hithpael. verb. I. rad. gutt. reflectitur sine anomalia.

Verb. med. gutt. ex. Kal: קָרַב in fem. adj. קָרַב cum — sub מ quia lit. gutt. pro Schva simpl. assumunt Schva compos. ad norman regul. notiss., quo nempe sonus difficilis lit. gutt. quodammodo tamen audiatur; infin. absol. קָרַב constr. קָרַב; imperat. קָרַב in fem. adj. מ c. קָרַב sub med. radic. gutt.; fut. קָרַב in fem. c. praef. חָרַב; partic. act. קָרַב pass. קָרַב in fem. adj. חָרַב. Niphal: praes. et praet. נִפְחַד in fem. adj. חָשֵׁב c. קָרַב sub med. gutt.; infin. constr. in fem. adj. מ c. קָרַב sub med. gutt.; fut. קָרַב in fem. c. praef. חָרַב; partic. קָרַב in fem. adjecto חָשֵׁב. Piel: — quia adjungitur literis

gutturalibus — ex. בְּךָ — quoniam ר ut gutt. abjicit dag. fort., ideoque ex syllaba composita, quae, per se longa, in regula postulat vocalem brevem, fit syllaba simplex, quae, per se brevis, postulat vocalem longam — in fem. adj. הַ־ c. הַ־ sub ר; inf. constr. בְּךָ; imp. id. in fem. adj. הַ cum הַ sub ר: Fut. בְּרִאֵנָה; inf. c. praeform. הַ; partic. אֲבָרְךָ in fem. adj. הַ־. Pyal: praes. praet. et infin. constr. בְּךָ in fem. praes. adj. הַ־ c. הַ־ sub ר; imperat. in bibl. Ebr. non inven. fut. יִבְרֹךְ in fem. c. praef. הַ; partic. נֶבֶרֶךְ in fem. adj. הַ־. In Hiphil verb. med. gutt. flectitur sine anomalia. Hophal: praes. praet. et inf. נִצְעָנָה in fem. praet. adj. הַ־ c. הַ־ sub med. gutt. imperat. in bibl. ebr. non inven.; fut. נִצְעָנָה in fem. c. praeform. הַ. Hithpael נִתְבְּרָךְ; in ceteris ut Piel.

Verb. 3. gutt. ex. Kalt: praes. et praet. עַמְּשָׁה in fem. adj. הַ־ c. praec. הַ־; infin. absol. עַמְּשָׁה constr. עַמְּשָׁה; imperat. עַמְּשָׁה in fem. עַמְּשָׁה, plur. עַמְּשָׁה in fem. הַעַמְּשָׁה, non עַמְּשָׁה juxtap. regulam: sub guttur. schva simplex fit compositum; nec עַמְּשָׁה juxtap. regulam: ו amat sub et ante se Patach; fut. עַמְּשָׁה in fem. c. praef. הַ; partic. act. עַמְּשָׁה in fem. adj. הַ־ c. praec. הַ־ pass. עַמְּשָׁה in fem. adj. הַ־ in utroque fem. abj. הַ־ gnuba. Niphal: praes. et praet. עַמְּשָׁה in fem. adj. הַ־ c. praec. הַ־; partic. עַמְּשָׁה in fem. adj. הַ־

bjicit c. praec. →; infin. absol. יִמְשַׁל constr. et imp. יִמְשַׁל; imp.
 er se in fem. adj. יִמְשַׁל c. praeced. → fut. יִמְשַׁל in fem. c. praef. הֵי.
 llaba Piel: praes. et praet. יִמְשַׁל in fem. ut antea; infin. absol. יִמְשַׁל
 m — constr. et imp. יִמְשַׁל; imp. in fem. ut antea; fut. יִמְשַׁל
 d. in fem. ut antea; partic. יִמְשַׁל in fem. adj. הֵי abj. nempe —
 n. הֵי gauba. Pyal: praes. praet. et infin. constr. יִמְשַׁל praet. in
 infin. fem. ut antea; imp. in bibl. ebr. non inven.; fut. יִמְשַׁל
 nt. in fem. ut antea: partic. יִמְשַׁל fem. ut antea. Hiphil: praes.
 artic. et praet. יִמְשַׁל in fem. adj. הֵי abj. nempe — gnuba; infin.
 ctitur absol. יִמְשַׁל constr. et imperat. יִמְשַׁל; fem. imperat. יִמְשַׁל;
 fem. fut. יִמְשַׁל; in fem. ut antea; partic. יִמְשַׁל in fem. adj. הֵי
 ebr. abj. nempe — gnuba. Hophal: praes. praet. et infin.
 ipael constr. יִמְשַׁל; fem. praet. ut antea; imperat. in bibl. ebr.
 Hithpael: praes. praet. infin. constr. et imperat. יִמְשַׁל
 in fem. ut antea; fut. יִמְשַׁל fem. ut antea;
 non partic. יִמְשַׁל fem. מֵשָׁל....
 fit
 ante
 in
 — in
 gutt.
 j. הֵי

§. 20.

De verb. gutt. Syr.

Qvoniam mutationes punctor. vocal. in his verbis,
 sis non unice, maxime tamen, inde pendent, quod lit.
 gutt. dagesch forte non admittunt, unde fit, ut syllaba

composita, per se laonga, postulans vocal. brev., transeat in syllab. simpl., quae, per se brevis, postulat vocal. long., Syrorum autem Grammatici inter signa sua dia critica dag. fort. non habent; sequitur, in his verbis paradigmata minus saltem necessaria esse.

Pauca igitur hic notanda huc fere redeunt:

1. In Verb. 3. gutt. σι ~ ν et ; med. rad. ι habere solet:
  - a) in imperat. et infin. Peal; b) etiam in reliquis conjugg. et in partic. act. Peal η mutari solet in ι:

ex. ισθι dicens; ισθτε serviens, colens; ισθι rependens;
  - c) in Poel et Aphel idem continuo fit: ex. ισθι misit; ισθι: impie egit.
2. Pauca verba 3. rad. ι ad eundem typum formantur: ex. ισθι: solatus est; ισθη: contaminavit; ισθη: foedavit.

Quae omnia eo igitur redeunt, ut in conjugg. et modis nominatis verborum 3. gutt. ; media rad. habeat ι; uti et notissimum est, in lingv. Ebr. literas gutt. et ι, nominativum quidem ν, — ut dici solet — *amare* ι.

§. 21.

De verbis geminatis.

Vocantur etiam: duplicata, duplicantia aut geminantia 2. rad., geminantia ν. duplicantia ν, mediae

geminatae, ע"ש, Arab. surda: Ex. Ebr. Kal: praes. et
 praet. קָלְלָה fem. constr. et imp. קָלְלָה in fem. imp. קָלְלָה; fut. קָלְלָה in fem. c. praeform. קָלְלָה; partic. ad form. verb. regul. Ch. Peal: קָלְלָה fem. קָלְלָה; infin. קָלְלָה; c. med. rad. gutt. קָלְלָה, קָלְלָה, ut notissimum est ex indole
 lit. gutt. vid. pag. 68. imperat. קָלְלָה fem. קָלְלָה; fut. 1. pers. קָלְלָה 2. pers. קָלְלָה; נ abjecto et compensato per dag. fort.
 in prim. rad.; partic. act. plene script. קָלְלָה contract. קָלְלָה. Syr. Peal: praes. et praet. אַפְּסֵר adspersit fem. אַפְּסֵר; infin. אַפְּסֵר; imperat. אַפְּסֵר in fem. adj. אַפְּסֵר; fut. 1. pers. אַפְּסֵר 2. pers. אַפְּסֵר; partic. act. אַפְּסֵר in fem. אַפְּסֵר pass. אַפְּסֵר in fem. adj. אַפְּסֵר. Ebr. Niphah: praes et praet. קָלְלָה fem. קָלְלָה... infin. absol. קָלְלָה constr. et imperat. קָלְלָה; imperat. fem. קָלְלָה... fut. יִקְלֹל v. קָלְלָה fem. קָלְלָה partic. קָלְלָה v. c. — sub med.; fem. קָלְלָה. Ch. Ithpeel: praes. praet. plene script. קָלְלָה contract. קָלְלָה media rad. נ abject. et compens. per dag. fort. in ה characterist; in fem. קָלְלָה אַתְּ קָלְלָה v. קָלְלָה, eademque duplex forma plene script. v. contract. in sequent. etiam modis occurrit; infin. קָלְלָה contract. ut supr.; imperat. קָלְלָה contract. ut supr. in fem. adj. קָלְלָה; fut. 1. pers. קָלְלָה contract. ut supr. partic. קָלְלָה in fem. קָלְלָה contract. ut supr. Apud Syros sine contractione:

quia nimirum Syri nullum habent dag. fort., v. saltem nullum
 hujus notae diacriticae signum expressum; *Syr.* Ethpeel:
 praes. praet. et fut. 1. pers. אַתְּ fem. praet. אַתְּ ;
 infin. אֲתָה ; imperat. אַתְּ in fem. adj. אַתְּ ; partic.
 אַתְּ fem. אֲתָה . *Ebr.* Piel et Pyal: ut verb. אַתְּ
 vid. §. 21. pag. 23.sqq. *Ch.* Pael et Ithpaal sine anomalia:
 etenim אֲתָה ad verba quadrilitera, cum aliis Gammaticis, refero.
Syr. Pael: praes. praet. et imperat. אַתְּ in fem. praes.
 adj. אַתְּ , imperat. adj. אַתְּ ; infin. אֲתָה ; fut. 1. pers.
 אַתְּ ; partic. act. אַתְּ pass. אַתְּ . *Syr.* Ethpaal:
 praes. praet. et 1. pers. fut. אַתְּ ; in fem. praet. adj.
 אַתְּ c. priori אַ sine vocali; infin. אֲתָה ; imperat.
 אַתְּ in fem. adj. אַתְּ ; partic. אַתְּ . *Ebr.* Hiphil:
 praes. praet. et infin. constr. בְּאַתְּ in fem. praet. adj. אַתְּ ;
 imperat. בְּאַתְּ in fem. adj. אַתְּ fut. יְאַתְּ in fem. c. praef. אַתְּ ;
 partic. בְּאַתְּ in fem. adj. אַתְּ . *Ebr.* Hophal: praes. praet.
 et infin. constr. בְּאַתְּ in fem. praet. adj. אַתְּ ; imperat. in
 bibl. Ebr. non inven.; fut. יְאַתְּ in fem. c. praeform. אַתְּ ;
 partic. בְּאַתְּ in fem. adj. אַתְּ . *Ch.* Iththaphal: praes.
 praet. imperat. et 1. pers. futur. אֲתָה ; partic. אֲתָה .
Syr. Eththopal: praes. praet. imperat. et 1. pers. fut.
 אַתְּ ; infin. אֲתָה ; partic. אַתְּ . Patet ex his,

inter verba וְ et וְ vel וְ maximam similitudinem conspicuam esse.

§. 22.

De verbo Ebr. וַיְלֹא nil dico, quia nimis Aramaei pro Ebr. וְ in fine voc. frequentissime habent וְ et וְ; de verbis autem quiescent. 3. rad. וְ et וְ supra dictum est in §. 8va.

§. 23.

De verbo defectivo וְ modo haec pauca, quae Syri cum Ebraeis communia habent: *Syr.* ex. Peal: prae. et praet. וְ exiit: infin. וְ; imperat. sing. וְ in fem. adj. וְ; plur. in mascul. adj. וְ, in fem. וְ; fut. 1. pers. וְ in his omnibus abj. 1. rad. וְ sine compensatione per dagesch fort., cuius signum expressum Syri nullum habent. *Ebr.* ex. Kal: וְ prae. et praet. ut verb. regul. infin. absol. וְ constr. וְ; imperat. וְ fem. וְ fut. וְ in fem. c. praeform. וְ; partic. ut verb. regul. Niphal: prae. et praet. וְ; partic. c. וְ. Hiphil: prae. et praet. וְ in fem. adj. וְ infin. absol. וְ constr. וְ; imperat. וְ

fem. פָּתַח; futur. פְּתַחֲךָ v. פְּתַחֲךָ in fem. c. praeform. הָ; partic. פְּתַחְךָ. Hophal; praes. praet. et infin. constr. פְּתַחְךָ in fem. praet. adj. הָ: imperat. in bibl. Ebr. non inv. fut. פְּתַחְךָ in fem. c. praeform. הָ; partic. פְּתַחְךָ.

§. 24.

Pauca de verb. et nom. Arab. seorsim: cf. dicta in §. 6ta ab initio, nec non pag. 50. sqq. et in partic. I. pag. 85. sqq.

Observationes separatae:

- a) Si plura antiquae linguae Ebr. scripta, quam quae in Bibliis sacris supersunt, ad nos venissent, plures etiam conjugationes, Arabum vestigia secuti, numerare potuissent veteres Grammatici Ebraeorum: v. c. Poel ad form. 3tiae, velut: Piel ad form. 2dae conj. Arab.; forma autem Pilpel ad verba quadrilitera, ut equidem puto, rectius refertur.
- b) Grammatici Arabum triplicem ponunt formam futuri:
  - 1) phathatum sine nasbatum, etiam dictum antitheticum: يَقْتَلُونَ pro يَقْتَلُونَ;
  - 2) paragogicum: يَفْتَلُونَ;
  - 3) apocopatum: يَقتَلُونَ.
- c) Fut. *O* est in regula, med. rad. c. — notata; fut. *I* med. rad. c. — notata; fut. *A* med. rad. c. — notata.

d) De casu et nunnatione Arabum denique haec:
 nominat. $\overset{\circ}{o}$ *on*; accus. $\overset{=}{a}$ *an*; genit. et rel. cas. $\overset{-}{e}$ *en*.

**

**

**

Plura, de variis fut. Arab. formis, earumque usu,
 nec non de nomine, et particulis, solitariis, praefixis et
 suffixis v. affixis, his paucis addenda, si vires et anni
 permiserint, in 3tia hujus opusculi particula invenientur:
 vid. dicta pag. 40. ad finem capituli quinti.

162
Good- opinioned students, excellent to the self (b)
so - much to the good - much the - students
is true. (A) *
The university carries on its activities, which
to different students, according to opinion, to non stu-
dents to activity, whose the money will go to the university
and the university's expenses, which are to be paid by the students.
University money by the day, which is

Corrigenda.

Pag. 17. lin. 17. pro Nun pronatur Jud.

- — — nlt. leg. notione.
  - 18. — 16. pro Ee pon. Lomad.
  - 22. — 12. et p. 23. l. ult. leg. nominativ.
  - 23. — ult. add. c. $\ddot{\wedge}$ pro $\dot{\wedge}$.
  - — — penult. pro Zain pon. $\dot{\wedge}$.
  - 24. — 19. leg. nominativ.
  - 25. — 20. ... re, probe.
  - 26. — 19. ad $\dot{\wedge}\ddot{\wedge}$ add. c. $\dot{\wedge}$ pro γ .
  - 40. — 12. leg. seorsim.
  - 43. — 11. leg. 7. 8.
-

EX OFFICINA FABRITII DE TENG NAGEL.

---

(5)

EX LIBRIS UNIVERSITATIS ET LIBRARII

LI

i de Tengnagel.

፳፻፲፭ ዓ.ም. ከፃኑ ስርጓዥ በፌዴራል የፌዴራል

LITERAE LINGVARUM

I.

II.

Syriacæ.

Arabicæ.

NOMEN.	FIGURA.	NOMEN.	FIGURA.	S O N N S.	VALOR NUMERICUS.
Olaph	conjunctione præc. e. g. c. ؤ، ﻭ	Eliph	c. præc. e. g. c. بـ	Spiritus lenis Græcorum	I.
Beth	c. præc. & seq. e. g. حـ	Be	c. præc. & seq. e. g. بـ	B.	II.
Gomal	simil. e. g. . . . ـــــ	Gim	simil. e. g. . . . حـــــ	Ebr. Ch. & Syr. G. sed Arab. G. Gallor ante e & i v. dsj.	III.
Dolath	? c. præc. e. g. c. . . ـــــ	Dal	c. præc. e. g. c. جـ	D.	IV.
He	simil. e. g. c. . . ـــــ	He	c. præc. & seq. e. g. حـــــ	H.	V.
Vav	o simil. e. g. c. . . ـــــ	Wav	c. præc. e. g. c. بـــــ	Eb. Ch. & Ar. W. Anglor. & Cimbror. Syr. vero non semper	VI.
Zain	simil. e. g. . . . ـــــ	Ze	simil. e. g. . . . بـــــ	Z. Gallorum & Danorum	VII.
Cheth	ـ c. præc. & seq. e. g. ـــــ	Hha	c. præc. & seq. e. g. حـــــ	Eb. Ch. & Syr. Ch. Germ. sed Arab. Hh.	VIII.
Teth	ـــــ simil. e. g. . . . ـــــ	Ta	ـــــ simil. e. g. . . . ظـــــ	T. T. Græcorum	IX.
Jud	ـــــ simil. e. g. . . . ـــــ	Je	ـــــ simil. e. g. . . . يـــــ	I.	X.
Coph	ـــــ simil. e. g. . . . حـــــ	Keph	ـــــ simil. e. g. . . . كـــــ	K. s. C. ante, a, o, u, s. Ch.	XX. fin. D.
Lomad	ـــــ simil. e. g. . . . ـــــ	Lam	ـــــ simil. e. g. . . . لـــــ	L.	XXX.
Mim	ـــــ simil. e. g. . . . حـــــ	Mim	ـــــ simil. e. g. . . . مـــــ	M.	XL. fin. DC.
Nun	ـــــ simil. e. g. . . . نـــــ	Nun	ـــــ simil. e. g. . . . نـــــ	N.	L. fin. DCC.
Semchat	ـــــ simil. e. g. . . . ســـــ	Sin	ـــــ simil. e. g. . . . ســـــ	S.	LX.
Ee	ـــــ simil. e. g. . . . عـــــ	Ain	ـــــ simil. e. g. . . . عـــــ	Ar. A. ex imo gutture. Eb. Ch. & Syr. id., aut, G. gutturale	LXX.
Pe	ـــــ simil. e. g. . . . حـــــ	Fe	ـــــ simil. e. g. . . . فـــــ	Eb. & Ch. P. & F. Syr. P. Ar. F.	LXXX. fin. DCCC.
Tsode	ـــــ c. præc. e. g. c. . . حـــــ	Tsad	ـــــ simil. e. g. . . . حـــــ	Z. Germanorum	XC. fin. DCCCC.
Kuph s. Qvoph	ـــــ c. præc. & seq. e. g. حـــــ	Kaph	ـــــ simil. e. g. . . . قـــــ	K. fort. aut, Q.	C.
Risch	? c. præc. e. g. c. . . حـــــ	Re	ـــــ simil. e. g. حـــــ	R.	CC.
Schin	ـــــ c. præc. & seq. e. g. حـــــ	Schin	ـــــ simil. e. g. شـــــ	Sch. Germanorum sed Ebr. v id. ac S.	CCC.
Thav	ـــــ c. præc. e. g. c. حـــــ	The	ـــــ simil. e. g. ثـــــ	Th. Anglor. s. D. Danor. in fine vocum, GUD. cet, p Islandor. Θ Græcor	CCCC.
LIGATURÆ.		LITERARUM.		NOMEN.	
Syr.	Arab.			The v. Tse v.	
ـــــ	ـــــ			Se v. Te .	ـــــ ut تـــــ
ـــــ	ـــــ			Cha	ـــــ ut حـــــ
ـــــ	ـــــ			Dsal	ـــــ ut دـــــ
ـــــ	ـــــ			Dad	ـــــ ut ضـــــ
ـــــ	ـــــ			Da	ـــــ ut طـــــ
ـــــ	ـــــ			Gain. . . .	ـــــ ut غـــــ
				(a)	
Fere ut ـــــ. Videtur tamen proprius sanus hujus literæ, testantibus nimirum JOSEPHO ABASSI, in ipsa ARABIA nato, et NIEBUHRIUS nostro, fuisse T. pur. potius, quam S.; qui quidem sonus JOSEPHO ABASSI muliebris, NIEBUHRIUS vero Persicus videbatur		D.			
Ch. Germanor		DC.			
Z. Gallorum		DCC.			
Fere ut D.		DCCC.			
Simil		DCCCC.			
G. gutturale		M.			
(e)					

Ev. Marc. C. I. v. 1-31.

أَنْكِفْ صِبَّا حَبَّا بِصَفَّا
مَنْيَةْ بَهْرَةْ. مُجَدْ مَعْتَدَلْ.
فَهَبْ بَهْرَةْ كَسْلَانْ لَهْلَهْ.
بَلْ مَدْ أَنْ بَلْلَهْ يَعْزَى حَذَّا بَشْتَهْ.
مَقْدَمْ. مَوْسَمْ أَمْرَ مَهْنَ بَسْلَانْ دَهْتَهْ.
يَهْ كَهْ ٥٠٢ فَلَاقْتَهْ. طَهْ بَهْلَهْ كَهْ بَهْ مَهْنَتْ إِلَهْ
كَهْنَهْ مَلَكْتْ أَسْهَبْ بَهْلَهْ مَهْنَهْ مَهْنَهْ صَفَّا
بَهْ كَهْ لَهْلَهْ مَهْنَتْ أَسْهَبْ. كَهْ كَهْ لَهْلَهْ مَهْنَتْ بَهْ
صَفَّا بَهْلَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ كَهْ

Ia 422

